

Združenje lastnikov razlaščenega premoženja

Po javni tribuni v ponedeljek zvečer so ustanovili v občini Ormož »Združenje lastnikov razlaščenega premoženja«. Tega je v občini več vrst, v vsaki krajevni skupnosti nekaj, menda pa daleč največ v krajevni skupnosti Središče ob Dravi, kjer menijo, da bi ga bilo okoli 300 ha.

Izvolili so 10-članski odbor: iz krajevnih skupnosti Središče ob Dravi in Ormož po dva člana, iz drugih šestih pa po enega. V prihodnjih dneh se bo odbor sestal in izvolili bodo predsednika.

Že na ustanovnem sestanku so poudarili, da bo to izrazito strokovno in ne politično delo.

Vida Topolovec

(Foto: Milena Zupan)

UVODNIK

Stroka — kaj je to

Smešno vprašanje, kajne? Ja in ne. Tolikokrat jo poudarjamo in izpostavljam, da je vprašanje o tem kaj čudno. Samo ne pri nas, pri nas je prevečkrat drugače. V slovarju piše: stroka — posamezna gospodarska dejavnost, znanstvena panoga. In zakaj naj bi bilo pri nas drugače? Zato ker se je velikokrat reklo: stroka pravi tako, pa vendar... stroka mora o tem reči svoje, vendar pri tem ne sme pozabiti ali zanemariti tega in tega... Tu je izvirni greh postavljanja stroke na stranski tir. Ali niso menjane vsebine šolanja, reforme in podobno prav to? So in zato imamo danes še več težav, kot bi glede na razmere v svetu bilo potrebno oziroma razumljivo. Res je čudno, da pri dveh univerzah na tako majhnem prostoru, kot je slovenski, o tem pišem.

Velikokrat sem tudi v dilemi pri trditvah, da stroka nima prave veljave, ustreznega mesta v družbi, tudi pri plačilu navsezadnje. To je res. Dodal pa bi, da je stroka oziroma strokovnost potrebno zahtevati. To pa lahko storijo le tisti, ki so res strokovnjaki, ki znajo. Gre seveda za vsa področja dela in življenja, čeprav imamo največ težav v gospodarstvu, kjer nam šepajo tehniška in ekonomska znanja. To mnenje mi ponujajo ugotovitve, da težko naredimo izdelke, ki bi jih lažje prodajali. Vem, da vse to ni tako enostavno in preprosto, vendar nas razprave v stilu Kaj je bilo prej — jajce ali kokoš, ne bodo rešile.

Kaj storiti? Po mojem skromnem mnenju dajmo najprej pravo veljavo (pa ne v prej zapisanem smislu podarjanja!) našim svetovno znanim in prizanim strokovnjakom. V njihovo znanje nimamo pravice dvomiti. Nato pa se z njihovo pomočjo postavijo pragi potrebne znanja za nižje ravni. Če bo tako, potem se bomo rešili preštevanih bleferjev, ki se že po običaju silijo v ospredje po načelu: Pred menoj nič, za menoj pa... No ja, marsikje že čutijo, kaj je to!

Ludvik Kotar

PTUJSKI ELEKTROKOVINAR

Životarjenje . . .

Nekaj časa, kar precej, ni niti vodstvo — pa tudi delavci ne — v ptujskem IMP čutilo potrebo po prisotnosti javnosti v podjetju. V ponedeljek pa so se delavci odločili, da na izreden zbor povabijo tudi našo novinarsko hišo. Delavci slutijo, da v podjetju ni več nobenega dvoma, da bo konec tega leta moralo v stečaj. Namen sestanka pa je bil pogovoriti se, kaj lahko sploh še rešijo.

Zapisati moram, da ima IMP-Elektrokovinar od 17. septembra blokiran žiro račun, da zadnje mesece dela le 60 % delavcev od skupno 187, da je v nekaterih delih proizvodnja zelo slabo tehnološko opremljena, da je razmerje režijski delavci — proizvodni delavci 73 : 105, da imajo velike dolgove tudi zaradi investiranja v prostore in da, kar je najpoglaviteje, nimajo tržno zanimivih izdelkov in ponudb.

Delavci menijo, da vsa ta dejstva vodstvo že dovolj dolgo pozna, da bi lahko kaj ukrenilo. Očitajo mu, da kljub štirim razpisom ni »spustilo« v tovarno novih svežih moči, da je podpisovalo nedonosne pogodbe, da ni še ničesar storilo za zmanjšanje režije in da je že zdavnaj vrglo puško v koruzo. Menili so tudi, da to vodstvo ne more več opravljati dela, ki mu je bilo zaupano.

Vodstvo podjetja, predvsem v.d. direktorja Vlado Potočnik, pa je temu mnenju delavcev ugovarjalo. Meni, da je krivda v tehnološki neopremljenosti in slabem delu. Navajal je primere, ko je bilo podjetje v poletnih mesecih ob dohodek zaradi nekakovostnega dela, zamujanja rokov tudi za mesec dni, nespoštovanja delovnih obveznosti... Menil je, da bo še oktobra mogoče izplačati minimalne osebne dohodke, nato pa se bo najbrž pričel stečajni postopek. Za pridobivanje del je sedaj nekoliko sušno obdobje, zahtevnejših del pa po njegovih besedah ni mogoče prevzeti zaradi slabe kakovosti, pa tudi zasebna konkurenca je zelo močna in predvsem bolj poceni.

In sedaj smo tu: delavci obtožujejo vodstvo, vodstvo delavce. Razmere v tem kolektivu seveda zahtevajo natančnejšo obdelavo, ki jo najavljam za prihodnje število. Vendar je nekaj že jasno: v podjetju nihče ne stori nič radikalnega. Zmanjšanje režije naleteli na odpor, dvig tehnološke ravni je, kot kaže, nemogoče, najprej zaradi pomanjkanja sredstev za nabavo novih orodij, nato pa tudi zaradi podedovanega stanja, komunikacije med vodstvom, inženirji, tehnikami in delavci so pretrgane...

Sklepev na sestanku, na katerega so nas povabili, niso sprejeli. Direktor je delavce pozival, naj gredo delati, in nato odšel, delavci pa so se poskušali dogovoriti, kaj lahko naredijo, da v novembu ne bodo postavljeni pred dejstvo stečajnega postopka. Težko je oceniti, ali je še kaj časa, da to preprečijo. Iskanje odgovorov na stara vprašanja jih je, kot kaže, utrudilo in pahnilo v apatijo.

D. Lukman

TGA Kidričevo v resnih težavah

Poslovanje TGA Kidričevo je vse bolj resno ogroženo, saj imajo zaradi nezmožnosti plačevanja svojih obveznosti že drugič blokiran žiro račun. Po prvi blokadi, ki so jo uspeli premostiti šele 59. dan, so se isti problemi ponovno nakopili in posledice so tu. Položaj delavcev je zaradi zajamčenih osebnih dohodkov in strahu pred bodočnostjo postal tako težak, da so v petek, 26. oktobra, sklicali izredno sejo konference tovarniškega sindikata in nanjo poleg vodstva podjetja povabili tudi vodstvo ptujске občinske skupščine in izvršnega sveta ter občinskega Svobodnega sindikata. Ironija pri vsej nadvse resni zadevi pa je, da je TGA doletela sedanja usoda kljub nadvse uspešnim proizvodnim rezultatom, ki so na evropski ravni 169 milijonov izgube so namreč pridelali izključno zaradi zunanjih (Zisovih) vplivov.

Predsednik kolegija Danilo Toplek je te trditve argumentiral tudi s številkami. Elektrolizi B in C spadata med najuspešnejše na svetu, vse kapacitete v TGA so izkoriščene 100-odstotno, vsa proizvodnja, ki ima tradicijo in kvaliteto, pa je sproti prodana, od tega kar 72 odstotkov na zunanje tržišče. Poraba energije je med najnižjimi v tovrstni proizvodnji, tako da na zunanjih trgih dosegajo popolnoma enako ceno kot drugi svetovni proizvajalci. Torej ne gre za razprodajo našega aluminija. Po teh štirih točkah se v TGA močno razlikujejo od drugih kriznih firm, zato se zama sprašujejo, zakaj jim ne tečeta med in mleko.

Odgovor je na dlani. Cena električne energije je pri nas močno pretirana. Za primerjavo: v Nemčiji znaša cena električne energije na tono aluminija 460 USD, v TGA pa kar 960 USD — enkrat več. Drugo področje je strošek kapitala oziroma težave zaradi odplačila domačih (ne tujih) bančnih kreditov. Obresti so nenormalne, saj znašajo od 34 do 45 odstotkov (zunaj do 9). In tretja nevarnost, ki preti z oropanjem vsej Sloveniji, je precejšnja vrednost dinarja. Ekonomisti so izračunali, da je tečaj dinarja vsaj za 40 odstotkov previsok, torej nerealen. Zaradi tega so v TGA še najbolj prikrajšani, saj prodajo trideset proizvodnje zunaj Jugoslavije in so kljub doseganju svetovne cene aluminija iztržili s prodajo za 40 odstotkov (nekaj milijonov) dolarjev manj.

Enostavnije rečeno: v TGA Kidričevo bi se naprej ostali ena zglede in v dobro stoječih firm, če ne bi bilo vseh omenjenih zunanjih vplivov. Tako sta menila

tudi predsednik izvršnega sveta ptujске občine Janez Lah in župan Vojteh Rajher, ki sta podprla prizadevanja vodstva tega kolektiva in pozvala delavce k razumu. Po daljši, sicer vroči razpravi pa so sindikalni aktivisti sklenili, da vendarle podprejo vodstvo firme v prizadevanjih za čimprejšnjo in čimbolj popolno ureditev razmer. Vendar pa so zahtevali, da se uredijo osebni dohodki. Zajamčeni dohodki namreč delavcem ne zagotavljajo osnovnega eksistenčnega minimuma, zato so upravičeno nezadovoljni. Vodstvo TGA je prepričano, da bodo lahko do sredine ali konca decembra že vidni prvi rezultati pogajanj z republiško vlado. Ta se namreč o problemih TGA doslej ni želela pogovarjati. Upajmo le, da bodo pogovori rodili pozitivne sadove, tudi v odnosu do zvezne vlade. Če ne, je veliko vprašanje, kaj bo s tem več kot 2.500-članskim aluminijem motogotcem, ki je vsa povojna leta ustvarjal skoraj tretjino občinskega družbenega bruto proizvoda!

M. Ozmeč

ŽUPANI DESETIH OBČIN V PTUJU

Odlagališče zunaj Slovenije!

Na skupnem sestanku županov in predstavnikov občin Krško, Laško, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem, Sevnica, Slovenska Bistrica, Velenje, Zalec in Ptuj so v sredo, 24. oktobra, po dobrih dveh urah razprav sprejeli skupno izjavo, s katero odločno odklanjajo možne lokacije za odlagališča radioaktivnih odpadkov v Sloveniji, ki izhajajo iz objavljene študije na to temo v sredstvih javnega obveščanja. Objavljena skica s podatki je slovensko javnost močno razburila, se posebej pa prebivalce omenjenih desetih občin severovzhodne Slovenije. Zato so se na predlog ptujске župana Vojteha Rajherja sestali v Ptuj.

V skupni izjavi nadalje zahtevajo od slovenske vlade, da poišče trajno odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov (NSRAO) zunaj Slovenije še

pred dokončnim zaprtjem nuklearke v Krškem. Naša republika ima že tako dva objekta, ki vzbujata v širšem prostoru med prebivalstvom nenehno psihofizično napetost oziroma strah pred možnostjo radioaktivnega sevanja. Vprašanje pa je, ali bodo te zahteve naletele na ugoden odmev. Kaj lahko se zgodi, da bo slovenska vlada posegla po drugih možnostih odločanja oziroma določanja odlagališča radioaktivnih odpadkov. Skarje in platno o usodi tega so torej še vedno v rokah slovenske vlade, zato so razpravljajci med drugim odločno zahtevali, da jih vlada odleži boljše obveščanje o vseh dogovorih med Slovenijo in Hrvaško, saj je nuklearka v Krškem navsezadnje skupna investicija. Več o tem preberite na 3. strani.

-OM

PREDSEDSTVO OBČINE PTUJ

»S Halozami mislimo resno . . .«

»V Sloveniji morajo vedeti, da smo se v Ptuj odgovorno lotili razvojnega programa Haloz in da ga kanimo tudi uresničiti.« je na ponedeljkovi seji predsedstva Skupščine občine Ptuj povedal predsednik občine Vojteh Rajher. Četudi vprašanje razvoja Haloz ni bilo na dnevnem redu, so se člani predsedstva največ pogovarjali o tem. V izvršnem svetu je za razvojni projekt Haloz odgovorna Metka Slanič, Ana Jagarinec pa bo v imenu predsedstva spremljala uresničevanje tega programa.

Posebno komisijo za spremljanje uresničevanja — razvojnega programa Haloz bo izvolila tudi skupščina. Sicer pa se občina ne bo odgovorno lotila samo razvoja Haloz, ampak tudi Slovenskih goric.

Vojteh Rajher je bil energičen tudi pri tem, da je potrebno najpozneje do konca novembra sestaviti integralni projekt Haloz. Projektni svet, sestavljen iz predstavnikov občin Slovenska Bistrica, Šmarje pri Ješah, Ormož in Ptuj, se bo sestal v prvi polovici novembra. Podoben svet bo potrebno ustanoviti tudi za razvoj Slovenskih goric. Z integralnim projektom bomo tudi lažje uspeli v republiko. Glede razvojnega programa Nov'ne pa so povedali, da gre za dokaj konkreten načrt, kako naj poteka razvoj v Žetalah; takšne programe pa potrebujejo tudi v drugih krajevnih

skupnostih haloškega območja. Nov'na tudi predlaga izdelavo zaščitne znamke za Haloze, prav tako pa vključitev razvojnega programa kot vzorčnega modela v program FAO. Predsedstvo je mnenja, da bi veljalo izkoristiti vse Nov'nine povezave.

Predsedstvo v ponedeljek ni imelo bistvenih pripomb na potek seje skupščine. Za novo zasedanje, ki bo 20. novembra, pa predlaga več konkretnih zadev. Gotovo je, da bo po skoraj dveh mesecih, odkar so prišli v javnost, končno le stekla skupščinska razprava o projektih izvršnega sveta. V javnosti doslej niso bili najbolj sprejeti, o tem govori vrsta pripomb. Vojteh Rajher je zato predlagal, da izvršni svet do 20. novembra pripravi svoj program dela. Glede na to, kako je program projektov pripravljen, ni pričakovati, da bi ga skupščina sprejela.

20. novembra bodo zbori ptujске občinske skupščine razpravljali tudi o razvoju zdravstva v občini. Potrebno gradivo mora izvršni svet pripraviti do 12. novembra. Na tej seji naj bi delegati razpravljali tudi o osnutku odloka o odvzoku komunalnih odpadkov v občini Ptuj. Že zdaj pa se ve, da bosta na sedmem zasedanju v razpravi dva odloka, in to o sestavi izvršnega sveta ter o delovnem področju upravnih organov. Pri odloku o sestavi izvršnega sveta gre že za tretjo spremembo. Kot je znano, je predlog za novega člana izvršnega sveta, ki bi pokrival področje prometa, zvez in trgovine, na prejšnjem zasedanju padel. Zato je predsednik izvršnega sveta pripravil nov predlog: trgovino naj bi »priključili« sekretarju za turizem in gostinstvo, promet in zveze pa v sekretariat za stanovanjsko, komunalno in cestno gospodarstvo.

Predsedstvo bo dnevni red za 7. zasedanje zborov določilo 5. novembra. Takrat bodo razpravljali tudi o prometno-varnostnih razmerah v občini in o samoprispevku v novem obdobju.

MG

SLOVENSKA ZADRUŽNA
KMETIJSKA BANKA, d.d. LJUBLJANA
LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA 4

Slovenska zadrúžna kmetijska banka je razširila svojo poslovno mrežo in tesno sodeluje s hranilno-kreditnimi službami širom Slovenije. Od oktobra dalje lahko v prostorih Hranilno-kreditne službe Ptuj, Titov trg 12, postanete varčevalci Zadrúžne banke in tako varno naložite svoj denar, ki postaja vse bolj cenjen.

Smo banka, ki vam nudi najboljše pogoje varčevanja ter hitre in kakovostne storitve.

Dinarska sredstva občanov obrestujemo po letnih obrestnih merah:

— VLOGE NA VPOGLED	14 %
— VLOGE, VEZANE NAD 1 MESEČ	18 %
— VLOGE, VEZANE NAD 3 MESECE	28 %
— VLOGE, VEZANE NAD 6 MESECEV	29 %
— VLOGE, VEZANE NAD 12 MESECEV	30 %
— VLOGE, VEZANE NAD 24 MESECEV	31 %
— VLOGE, VEZANE NAD 36 MESECEV	32 %

PRIDITE IN SE PREPRIČAJTE SAMI, DA SMO BANKA, KI JE PRAVA KAŠČA ZA SADOVE VAŠEGA DELA.

Premoga dovolj

Velenjski lignit prihaja redno, so nam zagotovili pri ptujskem Lesu, občasno pa je motena dobava rjavih premogov iz rudnikov Trbovlje, Senovo, Kanižarica, Kreka, Banoviči, Durdevik. Zaradi pomanjkanja kurilnega olja se je povpraševanje po premogu nekoliko povečalo, sicer pa ljudje kupujejo manjše količine. Bančna posojila so pa spet niso in ljudje so prisiljeni kupiti večkrat, a manjše količine premoga, čeprav se premog ni toliko podražil kot prevozi. Prevoz namreč pomeni že skoraj polovico cene premoga. Pri Lesu pa so morali, ker ljudje naročajo manjše količine, temu prilagoditi vozni park. V kratkem bodo dobili drva iz Madžarske po zelo ugodni ceni, na zalogi pa imajo drva iz akacije in bukke. Kupcem nu-

dijo tudi svetovanje, kakšen premog kupiti glede na kurišče. Zeblo torej Ptujčanov in okoličanov zaradi pomanjkanja pre-

Cene nekaterih vrst premoga po toni:

- velenjski lignit 834 din
- lignit iz Krčke 880 din
- rjavi premog iz Trbovelj 1.494 din
- rjavi premog iz Senovega 1.480 din (na ceno vpliva energetska vrednost premoga).

moga in drv ne bo. Če pa gre verjeti tistim, ki pravijo, da bo letošnja zima spet »ta prava«, pa se zna zgoditi, da bo koga zeblo, ker ne bo imel denarja, da bi kupil kurjavo. NaV

Zdravstveni center brez Ormoža

Ormoški zdravstveni dom se je tiho in neopazno izločil iz Zdravstvenega centra dr. Jožeta Potrča Ormož — Ptuj. Zaposleni v tej zdravstveni temeljni organizaciji so se 29. avgusta letos na referendumu skoraj stoodstotno odločili za samostojnost — brez Ptujčanov.

Takšne sklepe so pred tem sprejeli tudi v drugih tozidih Zdravstvenega centra, le da jih niso uspeli udejaniti. Vmes je prišel moratorij občinskega izvršnega sveta.

Vršilec dolžnosti direktorja Zdravstvenega centra Milan Jager je na naše vprašanje, zakaj se eni lahko brez težav izločijo, drugi pa ne, odgovoril, da je smotno, da se ormoško zdravstvo organizira znotraj svoje občine. Enako velja za ptujsko. Ptuj naj bi z izločitvijo Ormoža ničesar ne izgubil in obratno. Nehote pa se vsiljuje vprašanje, zakaj so se zdravstvene organizacije pred toliko in toliko leti »morale« združiti. Sicer pa tisti z dobrim spominom vedo, da se je center oblikoval »na silo«. Po manjkajoči glas so se peljali celo v Zagreb!...

V centru se sedaj trudijo, da bi v vmesnem času do referenduma čimbolj uveljavili delovni naziv: ZC dr. Jožeta Potrča Ptuj. Za »izločitev besede Ormož« je namreč potreben referendum. Tega pa ni pričakovati pred letom 1991.

MG

NE PREZRITE kreditna banka maribor

POSLOVNA ENOTA Ptuj

Vaš svetovalec v denarnih zadevah

ENKRATNA PRILOŽNOST ZA NAŠE VARČEVALCE V ČASU od 22. 10. do 22. 11. 90

LB — KREDITNA BANKA MARIBOR UVAJA V MESECU VARČEVANJA ŠTEVILNE NOVOSTI ZA SVOJE KOMITENTE:

- VEZAVO DEVIZNIH SREDSTEV NAD 3 MESECE PO IZJEMNO UGODNI LETNI OBRETNOSTI MERI OBRETNOST MERA ZA DEVIZNA SREDSTVA, VEZANA NAD 3 MESECE.
- V ŠILINGIH (ATS) JE 8 %, V MARKAH (DEM) 7 %
- IN JE SKORAJ ENKRAT VIŠJA OD OBRETNOSTI MERE, KI VELJA PRI VPOGLEDNIM SREDSTVIH ZA TI DVE VALUTI. VEZATE LAHKO DEVIZNA SREDSTVA, KI JIH IMATE NA VPOGLEDNIM VLOGI ALI PA JIH KUPITE ZA TA NAMEN. PRI TEM NAKUPU VAM ZARAČUNAMO 1% PROVIZIJO.
- PREMIJO ZA NOVO VEZANE DINARSKO DEPOZITE NAD 3 MESECE IN NAD 6 MESECEV. PREMIJA ZNAŠA 5% OD ZNESKA VEZAVE PRI DEPOZITIH, VEZANIH NAD 3 MESECE IN 10% PRI DEPOZITIH, VEZANIH NAD 6 MESECEV. PREMIJO PRIPIŠEMO K VAŠIM SREDSTVOM OB SKLENITVI VEZAVE. VEZANI ZNESEK, POVEČAN ZA PREMIJO, OBREŠTUJEMO PO OBRETNOSTI MERAH, KI ODVISNO OD VIŠINE ZNESKA, VELJAJO ZA DEPOZITE, VEZANE NAD 3 IN NAD 6 MESECEV.
- 10% PRIHRANAK PRI PREDČASNEM DOKONČNEM ODPLAČILU POTROŠNIŠKIH KREDITOV, KREDITOV ZA OBRT, KMETIJSTVO IN STANOVAJSKO GRADNJO

NE ZAMUDITE ENKRATNE PRILOŽNOSTI!

Moteč pogled na novo šolo

Z rožami bogato pokopališče

NAŠE VASI POD DROBNOGLEDOM

(Sveti) Lovrenc na Dravskem polju

Kar precej časa je potrebno že za površen ogled Lovrenca na Dravskem polju. Vas je razdeljena v dva dela, v zgornji in spodnji Lovrenc, oba kraja pa sta v zadnjih desetletjih »ušla« iz običajnih vaških okvirov s številnimi novogradnjami. Nekdanji Sv. Lovrenc je tako velika, raztegnjena vas z ostanki starih, značilnih kmečkih gospodarstev in številnimi novogradnjami v stilu industrijske dobe.

Zgornji Lovrenc je središnji del gručaste oblike. V njem so cerkev, nekdanja šola, trgovine, gostilne, zadržni in gasilski dom. Nekoliko zunaj strogega središča je nova, sodobna šola, stara nekaj let.

Korenine Lovrenca so globoke in segajo vse do rimskih časov. Če ne drugega, je peljala tod pomembna rimska pot, številne druge najdbe pa pričajo še o čem drugem. Pisni viri segajo prav tako daleč v zgodovino; kaplanija se v tem kraju omenja že pred letom 1300. Cerkev je prvič omenjena 1323, dograjena je bila 1414, v tistem stoletju pa so jo kar dvakrat izropali Turki. Šolski pouk je v kraju že od leta 1805; takrat zgrajeno šolo so podrli leta 1879 in zgradili novo poslopje, ki je služilo šolskim potrebam do nedavnega, pa je bilo zgrajeno v začetku tega stoletja (1904). Kraj ima torej bogato zgodovino, ki je gotovo posledica bogatega območja, kjer leži. In kako smo doživeli njegovo sedanost?

Kraj, natančneje kraja sta za-

nimiva, vendar marsikaj v njih deluje moteče. Tudi tu kot v večini naših vasi je očitna odsotnost urbanističnega reda; v minulih desetletjih sta torej manjkala red

gastvo. Na njem se bohotijo lepe ciprese, ki pa tudi tu v nedrjih skrivajo marsikaj. Tisto plastično, kar je sicer tako nujno, je pač potrebno skriti očem.

Nekdanja šola je v katastrofalnem stanju

in načrtnost. Posledica so sem in tja nametane hiše; mnoge so take, da nimajo nič skupnega s tradicijo kmečkega gradbeništva niti s prijetno sodobno arhitekturo. Toda to že ni več samo problem Lovrenca.

Če si boste želeli ogledati novo šolo, v smeri proti Ptujski Gori, vas bo gotovo zmotila neurejena okolica, ki verjetno niti ne pripada šoli. Gre za dva zanemarjena kupa zemlje, poraščena

Tudi v tem kraju je nekaj vroče krvi, ki se ohljuje na prometnih znakih. Začuda so dolgo časa nepoškodovani zdržali znaki

Prazen koš sredi trave, polomljen prometni znak

za označbo kraja. Kar toliko časa, da so že zbledeli in so skoraj nečitljivi.

Če sodi cerkev in do nedavna šolska stavba v strogi center kraja, potem je prav center najbolj potreben pridnih rok in denarja. Hram učenosti, sestavljen iz dveh stavb, ki je služil mnogim generacijam, je danes glavna sramota kraja. Nižjemu objektu se sicer bližajo boljši časi v obliki privatnega kapitala, to pa verjetno še ne bo zadostovalo za bolj-

šo podobo centra. Tu je namreč še neurejena okolica, zaraščen spomenik žrtvam prve svetovne vojne. Nekdo je pred leti postavil koše z opozorilnimi napisi, toda danes je potrebno do njih po precej visoki zarasti; koši so tako prazni, kakšna smet pa pred njimi. Nič kaj prijeten je tudi pogled na okolico cerkve, kjer je nepokošena trava in na notranji strani cerkvenega dvorišča načeto obzidje. Oči obiskovalca se morajo ustaviti tudi na koprivah pred župniščem.

Še pogled v spodnji Lovrenc: Njegovo središče predstavlja dolga vrsta hiš na obeh straneh ceste proti Apačam. Med njimi je še nekaj takih, ki pričajo o nekdanji podobi vasi, ki je spominjala na tipično panonsko idilo: dolge, nizke kmetije s koničastimi strehami, dvorišča pa ograjena z visokimi plotovi. Nad njimi se danes bohotijo moderne stavbe, ljudje so zaradi precejšnje gneče poiskali stanovanjske prostore tudi v nadstropjih.

O Lovrencu ali o dveh Lovrencih bi se dalo napisati še marsikaj. Mnogo dobrega in žal prav tako mnogo slabega. Toda vse skupaj ne bi spremenilo vtisa, ki ga boste dobili, če boste obiskali

Stari in novi spodnji Lovrenc

z visoko travo, ki sta bogat vir plevelnega semena. Pokopališče sodi med urejenejše detajle kraja, v času našega obiska so urejali tudi sicer novo mrtvašnico. Pokopališče je pravo cvetlično bo-

ta delček ptujске občine kot malce kritičnejši opazovalec.

Tudi v tem primeru smo od tiste najboljše možne ocene (10) zmanjševali ob vsaki moteči podrobnosti. Nazadnje smo se odločili za oceno 6 (šest). Lovrenčanom svetujemo, da razmislijo o skrbni roki, ki bi skrbela za tisti del, predvsem središče vasi, ki je sicer skupna lastnina, da je pa podoba nikogaršnje.

Jože Bračić
Marija Samec

VSAK DAN ALI LE V NOVEMBRU?

November je mesec boja proti alkoholizmu in vendar se v enem mesecu še da popraviti grehov vsega leta.

Jaz pa že ne grešim, pomislite, saj riti ne pokusim alkohola. Marsikatero napako se niti ne zavedam. Tako gostu ponujamo in ga silimo z alkoholno pijačo, čeprav jo v začetku odkloni, kar je skrajno nevljudno, za gosta pa lahko tudi usodno. Kozareček tu, kozareček tam, dan je dolg, mesec še bolj, življenje pa vedno prekratko. Zakaj bi si ga uničevali z alkoholom? Zakaj bi uničevali svojo družino, sodelavce, nadlegovali znanca?

Kamenček v boju proti alkoholizmu bo Občinska organizacija RK Ptuj prispevala tudi v novembru, čeprav njihove akcije, na primer »Za zdravo življenje«, potekajo vse leto. RK Ptuj je razpisal natečaj za najboljša literarna in likovna dela na temo »Pijem — ali sem alkoholik?«.

Natečaj velja za otroke, učence in odrasle, svoje prispevke pa morajo poslati na naslov RK Ptuj, Natašina pot 1/a, najkasneje do 14. novembra. Najboljša dela bodo nagradena in razstavljena v študijski knjižnici od 19. novembra dalje.

+ BODI KREK V BODU PROTI ALKOHOLIZMU

Kovinotehna v Hrastovcu

V Halozah žive pridni in podjetni ljudje, tega se ponavadi premalo zavedamo. Zakonca Majcenovič sta svojo obrtno delavnico, v kateri proizvajata kovinsko galanterijo (kovane priključke), odprla že leta 1970. V njej trenutno zaposlujeta osem delavcev; nosilka obrti je žena Martina. Dvajset let pa že tudi uspešno sodelujeta s celjsko Kovinotehno. Ta jim sedaj pomaga pri odprtju trgovine v Hrastovcu 26 b, kjer je tudi sedež obratovalnice. Gre za trgovino, v kateri bodo prodajali tehnični in gradbeni material. Nov objekt je nastal z Majcenovičevim kapitalom, vso strokovno in tehnično pomoč ter oskrbo z izdelki pa zagotavlja Kovinotehna.

Stane Majcenovič je povedal, da je trgovina v bistvu nadgradnja delavnice, odpirajo pa jo v okviru družbe z omejeno odgovornostjo Majcenovič in pod pokroviteljstvom Kovinotehne. Ta se ni ustrašila naj razvitega območja Haloz. Ni pa šla v neznan, saj so Majcenoviči znani kot izredno

prizadevni in marljivi ljudje. Ob delavnici je zrastle tudi perutninska farma, pitajo nekaj glav živine, gotovo pa so med redkimi živinorejci brez svoje zemlje, saj jo v celoti najemajo.

Glavni partner Majcenovičeve obratovalnice je Sever iz Subotice. Pravijo, da dobro sodelujejo, saj jih politika ne zanima. Zaradi najnovejših dogodkov v Srbiji pa so kljub temu zaskrbljeni.

V novi trgovini, ki jo bodo odprli 10. novembra, bodo zaposlili dva delavca. Sicer pa se bo to soboto pri njih marsikaj dogajalo. Pokroviteljstvo nad prireditvami je prevzela krajevna skupnost Zavrč. Trgovino bodo odprli ob deseti uri, zatem pa bo v kinodvorani pogovor za okroglo mizo o razvoju drobnega gospodarstva. Svojo udeležbo sta že potrdila republiški sekretar za drobnog gospodarstvo Viktor Brezar in predsednik Medobčinske gospodarske zbornice za Podravje Vinko Lapuh. Po okrogli mizi bosta zabava in krst mošta.

MG

SVET V STOLPCU

Kaj menijo predsedniki prizadetih občin

BEOGRAD — Gospod Stoffelen, ki je bil minuli teden kot predsednik komisije za pravna vprašanja in človekove pravice pri Svetu Evrope pri nas je jasno povedal, da Jugoslavija nima pogojev za takojšen sprejem v članstvo Sveta Evrope. Izpolniti mora dva pogoja. Prvi je večstrankarski politični sistem, drugi pa ratificiranje Evropske konvencije o človekovih pravicah, upoštevanje le-te ter priznanje popolne odgovornosti evropskega sodišča za človekove pravice.

RIM — Sestanek evropske dvanajsterice je bil zelo dramatičen. Še najbolj razočarani so z njega odšli Britanci, ki so na vsak način nasprotovali italijanskemu konceptu denarne in politične unije evropskih držav. Senca na sicer vzorne odnose pa so vrgla tudi zasebna pogajanja odposlancev francoske in angleške vlade s Sadamom Huseinom, čeprav navidezno dvanajsterica še vedno zahteva umik Iraka iz Kuvaite.

Mihail Gorbačov, letošnji Nobelov nagrajenec za mir, veliko potuje. Zadnje dni se je mudil v Španiji in Franciji. Kaže, da njegovi obiski niso le mednarodno-političnega pomena, temveč na njih pridobiva gospodarsko pomoč, ki bi v domovini lahko pomenila zmago perestrojke in utišanje opozicije. V Španiji je pomoč dobil, prav tako v Franciji, obljubila pa jo je tudi združena Nemčija. Pogovorom o pomoči Sovjetski zvezi se je v Rimu pridružila celotna evropska dvanajsterica.

MADŽARSKA — Zajel jo je val protestov prevoznikov. Ti so se odločili za prometno blokado zaradi zvišanja cene bencina za 65%. Trenutno so se predstavniki prevoznikov in vlada dogovarjali, boljše rešeno sporazumeli za 30% povišanje cen bencina. Zanimivo je, da je ob nastalih težavah Evropska skupnost nemudoma pozvala svoje članice, naj pomagajo Madžarski. Prva je to storila Nemčija, za njo pa še Avstrija.

MOLDOVA—SOVJETSKA ZVEZA — Pravoslavni kristjani Gagauzi, ki govorijo svoj jezik in živijo na jugu sovjetske republike Moldavije, so pred dnevi ustanovili začasni komite svoje republike. Zvezna vlada je na to območje konec minulega tedna poslala svoje notranje enote. Moldovsko vodstvo je nemočno, vodstvo novonastale gagauške republike pa zahteva, naj umakne svoje prostovoljce z meja te nove republike. Na meji je namreč 20 do 25 moldovskih prostovoljcev.

ROMUNIJA — Okoli tri tisoč Romunov je te dni demonstriralo pred sovjetskimi veleposlaništvom v Bukarešti. Zahtevali so nastanek Velike Romunije in vrnitev ozemelj nekdanje Besarabije.

BONN — Pred nekaj več kot desetimi dnevi je tam izbruhnila finančna afera Stranke demokratičnega socializma. Bivši partijski voditelj, namreč hoteli obdržati imetje stranke in so pretivali denar na račune v tujih bankah. Njihovo početje je razkrinkala zahodnonemška policija ob pomoči nedavno ustanovljene moskovske izpostave Interpola.

PANE SENEČNIK, predsednik SO Velenje: »Naša občina je v Sloveniji zagotovo med ekološko najbolj obremenjenimi, saj je 80 odstotkov okolja že povsem uničenega. Nekaj je potopljenega, drugo, predvsem gozdovi in zelenje, pa je že skoraj povsem mrtvo, zato je za mnoge to le še mrtna dolina. Edina zelena linija

Pane Senečnik

se vleče proti Žalcu, sedaj pa naj bi se temu grozila razna odlagališča in drugi nepremišljeni predlogi. Sprašujem se, kdo se poigrava z državljanji Slovenije in čemu je namenjena ta očitno načrtna provokacija. Ali hočejo občine med seboj spreti? Pri sporih zaradi nove avtoceste so na to že namigovali. Sicer imamo že od leta 1986 v občini Velenje svoj ekološki program in prepričan sem, da se bomo odločno zavzemali za njegovo uresničitev. To pomeni, da bomo z vsemi sredstvi proti kakršnikoli odlagališčem jedrskih ali drugih odpadkov, proti nadaljnjemu onesnaževanju našega okolja. Sicer pa menim, da tudi za ostalo območje Slovenije odlagališče NSRAO ni primerno, še manj pa dopustno.«

JURE KRIŽNIK, član IS Laško: »Po naključju dobro poznam način pristopa, ki so ga uporabljali načrtovalci možnih odlagališč NSRAO v Sloveniji, in moram reči, da je potekal zelo čudno. Vem tudi, da obstaja med Slovenijo in Hrvaško medrepu-

Jure Križnik

bliški dogovor, da vsaka republika zase iščeta primerne lokacije

ODLAGALIŠČA BURIJO DUHOVE

Objava študije pod naslovom »izbor lokacije odlagališč nizko in srednje radioaktivnih odpadkov v Sloveniji« je še posebej razburila prebivalce desetih občin v severovzhodni Sloveniji, kjer naj bi bila omenjena odlagališča po tej študiji možna. In kaj menijo prvi možje teh občin?

za odlagališča NSRAO. Pri tem je treba dosledno upoštevati, da mi že imamo dva »jedrska« nevarna objekta, Hrvti pa še nič; nuklearna v Krškem pa je skupna investicija. Za našo občino obstaja kup trdih, strokovno utemeljenih stališč, da ni primerna za takšna odlagališča. Trden argument je tudi pivovarna Laško, ki je največja v Jugoslaviji. Prepričani smo, da bi konkurenca storila svoje, če bi imeli v občini odpadke NSRAO. Kdo bi se pil sicer eno najboljših piv, če bi na tem območju imeli radioaktivne odpadke? Zato tega ne bomo dovolili pod nobenimi pogoji. Sicer pa menim, da je tudi sam pristop pri izbiri možnih lokacij povsem zgrešen. Ni dopustno, da so o tem odločali le projektanti, in ne še kdo drug.«

MILAN DOBNIK, predsednik SO Žalec: »Osebnost sem proti poigravanju s čustvi in potrpljenjem ljudi. Odločno smo proti vsem odlagališčem jedrskih odpadkov v Sloveniji in menim, da bi moral slovenski narod biti pri tem stališču vztrajen in prav tako odločen. Sicer pa sem prepričan, da je to do sedaj bila le nepremišljena politična provokacija. Zakaj? Pogledajte si zemljevid predvidenih novogradenj cest in avtocest — vsa so od Ljubljane proti zahodu. V vzhodnem delu naše dežele pa so načrtovana vsa odlagališča jedrskih odpadkov.

Milan Dobnik

Mar ni to naravnost neumno in drzno?! Mar smo v »revnejšem« delu Slovenije res samo za odpad? Mar nismo dovolj kaznovani že s tem, da smo manj razviti?»

VOJKO OMERZU, predsednik SO KRŠKO: »Mi z jedrsko elektrarno živimo in zato dobro vemo, kaj je to nenehen strah pred kakršnokoli možnostjo radioaktivnega sevanja. Če je kje, potem je v Krškem kakršnokoli dodatno odlagališče povsem neprimerno in odvečno. Pogledajte, s programom nove slovenske vla-

de je postavljen cilj, da do leta 1995 nuklearko zapremo. Če pa to želimo resnično storiti varno, moramo imeti primerno odlagališče. Tudi začasno skladišče, v

Vojko Omerzu

katerem je okoli 7.500 sodov z nizko in srednjeradioaktivnimi odpadki, bo do leta 95 pretesno. Verjemite nam, da smo v Krškem trenutno najhujše ekološko obremenjeni, predvsem psihično, zato smo odločno proti temu, da bi bili v našem okolju še kakšni odpadki s podobnimi nevarnostmi. Od slovenske vlade moramo enotno zahtevati, da bo odlagališče zunaj naše republike...«

BREDA MIJOVIČ, predsednica SO Sevnica: »Že vrsto let imamo precejšnje težave zaradi tega, ker pač mejimo na občino, v kateri je nuklearna. Vznemirjenje ljudi pa je poraslo z objavo omejenjene študije o možnih odlagališčih jedrskih odpadkov. Menim, da so snovalci s pomanjkljivo

Breda Mijović

predstavitvijo in nestrokovnim pristopom naredili slovenski javnosti nepopravljivo škodo, predvsem pa tistim območjem, ki so bila neposredno predlagana za odlagališča. Sedaj ni več realnih možnosti za kakršnokoli pameten dialog. Bojimo pa se nadalj-

njih nepredvidljivih ukrepov vlade in javnosti. Kaj lahko se zgodi, da bo končna lokacija odlagališča določena z referendumom, še bolj nelogično pa bi bilo, če bi recimo slovenska vlada posegla po instrumentih samoodločanja, spremenila zakon in določila lokacijo — pa pika. Resno se tudi bojim, da se bomo Slovenci z eno od lokacij kjerkoli v republiki vendarle morali strinjati. Vendar je še toliko odprtih vprašanj...«

VLADO LESKOVAR, predsednik SO Slovenska Bistrica: »Za nobeno ceno nismo pripravljeni plačevati grehov iz preteklosti. Nikakor ne razumem, zakaj so največja odlagališča bila predlagana prav na manj razvitem območju. Namesto da bi nam resnično pomagali v razvoju, nam polomijo tole neumno študijo. Hvala za tako darilo. Vprašujem se, kakšna je bila strokovnost tistih, ki so študijo delali. Naše območje je slovensko napajališče s pitno vodo in samo neumneži bi lahko sem pripeljali še odlagališče jedrskih odpadkov. Z vsemi možnimi sredstvi se bomo odločno borili in

Vlado Leskovar

brani, da bi bilo kakršnokoli odlagališče na našem območju ali kjerkoli v Sloveniji. Če pa bi prišlo do nasilne odločitve, potem se bomo z istimi, torej nasilnimi sredstvi tudi branili...«

VOJKO MOČNIK, sekretar SO Ravne: »Menim, da je zadeva politične narave — in konec. Informacija je bila dana ob popolnoma nepravem času. To je provokacija širšega pomena in nepredvidljivih posledic. Poudarjam neodgovornost tistih, ki so odločili, da se študija objavi, saj projekt še ni bil redigiran. Neumno je tudi, da zveš za možnost, da ti na tvojem območju želijo zgraditi odlagališče, šele prek časopisov. To kratkalo ni delo. Mislim, da sploh nihče od prizadetih občin ni bil obveščen o raziskavah, kaj šele o tem, da bi imeli jedrsko odlagališče.

Vojko Močnik

Menim, da so bili kriteriji za določanje že vnaprej znani, kajti eni so o tem vedeli skoraj vse. Dejstvo je, da je vseh deset predlaganih odlagališč vzhodno od Trojan, in to pove dovolj, zato menim, da je treba enkrat takšnim in podobnim razmišljanjem narediti konec. Nastopiti pa moramo skupno, mirno in argumentirano...«

VOJTEH RAJHER, predsednik SO Ptuj: »Največji del Slovencev je odločno proti temu, da bi bila odlagališča jedrskih odpadkov kjerkoli v Sloveniji. Tudi na meji med Slovenijo in Hrvaško lokacija ni dopustna, saj gre za tako kratke razdalje, da ni bistvenih razlik. Gotovo imamo Ptujčani največ interesov, da ubranimo svoj prostor, saj je na našem območju bilo predvidenih največ odlagališč. Nova slovenska vlada mora biti enako prijazna do vseh krajev oziroma prostorov v republiki. Vendar ne na tak primitivni način, po katerem

Vojteh Rajher

nimata cene ne prostor ne življenja. Zavedajmo se, da imamo v Sloveniji tako malo prostora, da si ne moremo privoščiti nikakršnih napak. Odločno odklanjamo že vsakršno možnost raziskav na našem območju, kaj šele, da bi dopuščali možnost za jedrska odlagališča. Izrabljen je bil politični trenutek, zato je potrebno postaviti vprašanje odgovornosti vladnih organov za tako dejanje...«

M. Ozmeč

pismo »od daleč«

Vladimir Vodušek

Nekateri politiki večkrat poudarjajo tezo, da je Jugoslavija »klinično mrtva«. Toda pri vedno novih zaostritvah gre samo še za zadnje krče velikega imperija. Sodeč po zadnjih posegih Srbije, ki je z zaščitnimi ukrepi začela trgovinsko vojno s Slovenijo in Hrvaško, je bilo vse skupaj do sedaj samo ogrevanje oziroma uvertura v »sesutje« več kot 70-letne balkanske ženitne pogodbe. Miloševićev štab verjetno niti ne bo posegal po ukrepih, med katerimi je posebni davek na blago in storitve severovzhodnega dela države, toda že samo možnost kaže na karakter bizantizma srbske politike, ki »po definiciji« ni pripravljena na pogovor enakega z enakim. Za dobrega poznavalca sicer ukrepi Srbije, v katerih so meni nič tebi nič »odklopili« zvezno državo, seveda ne more biti presenečenje, saj jih je napol dal že zadnji člen srbske ustave, ki daje »veliki Srbiji« prostre roke v ukrepih proti nediscipliniranim republikam.

Sloveniji in sedanji garnituri njenih politikov, ki si je zadala za skrajni cilj samostojno odcepljenje in suvereno Slovenijo, omenjeni ukrepi ustrezajo, saj ji dajejo kredibilnost za nove potrebe, ne da bi si mazali roke pred svetovno javnostjo, češ zopet češjejo državo. Kot ugotavljajo veliki komentatorji gospodarstva, izolacija najbolj škoduje Srbiji, sicer pa tudi Sloveniji ob dejstvu, da je omenjena republika naš največji trgovinski partner. ne

bo odnesla cele kože. Skoraj nemogoče je, da zmanjšana prodaja blaga v južnih delih države ne bi odsevala na družbenem proizvodstvu, saj še vedno polnimo zvezno blagajno, čeprav v sklad za nerazvite menda iz Slovenije in Hrvaške niti dinarja.

Osamosvajanje Slovenije je, kot je bilo pristajanje na balkansko poroko, velika avantura, ki ne bo ostala brez posledic, kolikor pa poznam slovensko mentaliteto, pa se tudi nismo pripravili tako kot naši sosedje podrejeni višjim ciljem ob kruhu in vodi. Čeprav bi nas iz države radi pognali v spodnjicah, nas vseeno niso zasačili s spuščeniimi hlačami. Pridno smo namreč sprejemali politične akte, med katerimi je tudi odklop paketa zveznih zakonov, kar sicer nima takšnih materialnih posledic, kot recimo ukrepi Srbije, ali pa prenehanje vplačevanja v sklad za manj razvite. Brez razburjanja bi lahko rekli, da je vse skupaj torej blaga uvertura v pogajanje med sorodstvom, ki je tako prepleteno z medsebojnimi ne samo sorodstvenimi vezmi, da ni mogoče niti natančno ugotoviti, kdo je koga izkoriščal. Sistem je bil zaprt in prav zato smo sedaj v položaju, da skupaj ne moremo narezati pa tudi ni mogoče čez noč. Če vzamemo primer iz biologije, je vse skupaj podobno siamskim dvojčkom, ki bi bili šele s kirurškim posegom sposobni samostojnega življenja. Zdi se, da je Srbija z zadnjimi ukrepi z grobim kirurškim nožem zarezala v živo tkivo. Samo da se ne bi zagnojilo...

Vladimir Vodušek

DISKONT MARKET

SOLID

Mezgovci
☎062/795-483, telefax 062/795-023

ODPRTO: vsak dan razen v nedeljo
od 7.30 do 20. ure

VABI

CENJENE KUPCE NA DEGUSTACIJO JUH IN
OSTALIH PROIZVODOV PODRAVKE IN PROIZ-
VODOV FRUCTALA IZ AJDOVŠČINE

V SOBOTO, 3. NOVEMBRA

PONUDBA TEDNA:					
LAŠKO PIVO	0,5 l	8,50	KONJAK Petovio	1 l	45,90
MARIBORSKO PIVO	0,5 l	6,10	KRUH	1 kg	6,20
KALOVAČKO PIVO	0,5 l	8,20	MOKA (FIDELINKA)	1 kg	7,50
RADENSKA	1 l	4,10	SILVA (limona — sredstvo		
STIL	1 l	6,90	za pranje posode)	5 l	96,90
SUM	1 l	5,80	MOKA (tip 500)	2 kg	11,00
RIVA C	0,33 l	3,60	KAMIL (šampon za lase)	3 l	85,00
VI SOK	0,75 l	12,90	EHDTON (kostanj in		
JUMBO SOK	1 l	22,50	mahagonij)	0,5 l	16,90
PEPSI steklenica	0,25 l	2,60	JUHE PODRAVKA	od	6,60
PEPSI pločevinka	0,33 l	7,90			dalje
RUM Petovio	1 l	45,90	ČAJI DRUGA	od	10,30
					dalje

**BREZPLAČNA DOSTAVA
BLAGA!**

MILENA TURK

Življenje lukarjev

(3. nadaljevanje)

6. NAČINI DELA

Raziskava temelji na ustnih informacijah iz prve roke; zbrala sem jih najprej na osnovi svojega vprašalnika, ki sem ga na terenu po potrebi dopolnjevala in spreminjala. Na nekatera vprašanja nisem dobila ustreznih ali pa nobenih odgovorov, zato sem jih opustila ali spremenila. Odgovori na nekatera druga vprašanja pa so odpirali še vrsto novih vprašanj, zato sem vprašalnik z njimi dopolnila. Ker so se odgovori na ista vprašanja tuintam razlikovali ali si bili celo v nasprotju, sem si pomagala s preverjanjem opisnih virov in literature, če je bilo to zaradi skromnosti le-teh mogoče, in z lastnimi ugotovitvami, do katerih sem prišla na osnovi opazovanja terena: fiziognomije polj, vasi, notranjosti in zunanosti hiš, opazovanja opravil na polju in doma, vedenja informatorjev med delom in pripovedovanjem (izražanje), njihovega zunanega videza.

Največ težav in negotovosti je bilo pri odgovorih na vprašanje Kdaj se je začela pridelava in kdaj prodaja luka?, zato sem ga pozneje opustila, saj se tega nihče več ne spomni. O tem podatku tudi ni zanesljivih poročil, zaradi tega sem svojo raziskavo omejila na obdobje tega stoletja. Prvotno sem nameravala raziskati pojav v vsej njegovi časovni razsežnosti. Razlikovali so se predvsem odgovori na vprašanje Kje se je pričela pridelava in prodaja luka? Drugače kot informatorji iz Dornave so odgovarjali informatorji iz Moškanjcev, tukaj sem si lahko pomagala z opisnimi viri in literaturo, ki so potrdili, da se je pridelava in prodaja luka pričela v Dornavi (A. Ingolič, V. Bračič).

Opravila sem tudi nekaj poglobljenih pogovorov z nekaterimi informatorji, ki sem jih po prejšnjem anketiranju načrtno izbrala, npr. starega prodajalca luka — »tržarja«, ki se je pogosto omenjal v časopisnih člankih z lukarske vsebine in v radijskih oddajah Slovenska zemlja v sliki in besedi, ter nekatero na kulturnem področju aktivne prebivalce Lukarije.

Z majhnim številom opravljenih poglobljenih pogovorov z načrtno izbranimi informatorji sem dobila pomembnejše informacije kot z intervjuvanjem naključno izbranih informatorjev. Le-to je povzročilo nepreglednost pri raziskavi.

V prednost mi je bilo tudi moje stalno bivanje v neposredni bližini Lukarije in delno poznavanje značaja lukarjev in nekaterih njihovih posebnosti, ki jih ločijo od prebivalcev Dravskega polja.

V svoji terenski raziskavi sem se osredotočila na tri lukarske vasi: Dornavo, Moškanjce in Markovce. Omenjene vasi sem po pregledu terena načrtno izbrala zaradi nekaterih razlik med njimi. Primerjava mi je pomagala pri ugotavljanju nekaterih lukarskih posebnosti.

Dornava je središče Lukarije, hkrati pa tudi ena najstarejših vasi na Ptujem polju; tukaj se je pridelava luka za prodajo pričela in se širila v bližnje vasi, najprej v Mezgovce in Moškanjce. S to panogo so se v Dornavi ukvarjali vsi vaščani.

Ker lukarji zahtevajo pretežno ročno oskrbo in ker ga na majhnem kosu zemlje zraste razmeroma veliko, so se z lukarstvom ukvarjali v glavnem srednje veliki kmetje, ki so imeli okrog 5 ha (pod 10 ha) zemlje, primanjkovalo pa jim je vprežne živine in

Opombe:

¹ Dornava je najstarejša vas v Lukariji. O tem nam priča ime vasi. Imena vasi, ki se končujejo na -ci, -ce, -ovci, se imenujejo po lastnih imenih npr. župana ali kake druge pomembne vaške osebnosti ali po rastju, položaju, obrtniški dejavnosti, npr. Markovci, Cunkovci, Stojnci, Borovci, Bukovci itd. Te vasi so mlajše po izvoru. Dornava in Gorisnica pa sta najstarejši vasi. (V. Bračič, Ptujsko polje, Maribor 1975, str. 58.)

² Po pričevanjih več informatorjev se je pridelovanje luka na veliko, za trg na Ptujem polju, pričelo v začetku prejšnjega stoletja. O tem nam priča tudi Ingoličev članek V deželi lukarjev iz leta 1934, v katerem stari pristni lukar pripoveduje avtorju, da je bila njegova babica prva v Mezgovcih, ki je pričela prodajati luka in si je z zaslužkom od prodane čebule prva v vasi zamenjala slamnato streho z opečno. Tudi Dornavčani trdijo, da je bila prva, ki je zapregla konje v voz, naložen s čebulo, Dornavčanka. Ta »prva lukarica« je na podstrešju našla knjigo, v kateri je pisalo: »Kupi, prodaj, kupi, prodaj!« Pričela je razmišljati, kako bi na ta način obogatelja, nakar se je spomnila na čebulo, ki je bila še edini pridelek pri hiši. Pričela je kupovati in prodajati ter jo tudi sama na veliko gojiti. Kmalu si je postavila veliko hišo s prvo opečno streho v Dornavi.

V vrtu

V SADNEM VRTU pričnemo konec oktobra priprave za sajenje drevec. Sem sodita pravilna izbira sadik in ustrezna priprava zemljišča.

Odločitev, kaj bomo sadili, katere vrste in sorte sadnega drevja, kakšna naj bo kakovost sadne sadike, je med drugim zahtevno in dolgoročno pomembna že zato, ker se odločamo za rastline, ki jih bomo gojili na istem mestu desetletja, ki naj bi prinašale gospodarske koristi, še posebno vlogo pa imajo pri videzu okolja, v katerem živimo in delamo. Za katero sadno vrsto za sajenje se bomo odločili, je odvisno od lege, vrste zemljišča in drugih naravnih danosti, s katerimi razpolagamo, med temi danostmi pa je seveda najpomembnejša naša volja in pripravljenost na zahtevano nego, ki jo posamezna sadna vrsta za uspešno rast in razvoj potrebuje.

Čeprav so peškarji, v katere so uvrščene jabolane in hruške, najbolj razširjena sadna vrsta, sodijo hkrati med najzahtevnejše sadne vrste kar se tiče nege in vzgoje, se zlasti pa varstva pred boleznimi in škodljivci.

Koščičarji, kot so slive, češnje, češnje, višnje in breskve, so glede na nego pa tudi pedološke pogoje manj zahtevni, manj so občutljivi za rastlinske bolezni in škodljivce, zato priporočamo, da jih posadijo v sadni vrtničarji, ki nimajo dovolj časa posvečati se negi vrta. Vse vrste jagodičevja (ribez, kosmulje, maline, joste, borovnice in drugi) vzgajamo v obliki grma, kar omogoča še večjo možnost izkoriščanja majhnega prostora v vrtu.

Lupinasto sadje dobro uspeva tudi pri manj intenzivni negi in obdelavi. Orehi in lešniki zavzemajo sicer več prostora, zato sodijo le na prostornejši površini. Lupinarjev v vrtu ali v širšem okolju čisto ne gojimo zgolj zaradi prehrabeno bogatih plodov, temveč tudi zaradi njihove zaščitne in dekorativne vloge, ki jo posajeni na pravo mesto, imajo v okolju.

Sortni izbor posameznih sadnih vrst bomo torej prilagodili povsem svojim potrebam in željam ter naravnim danostim okolja, v katerem snujemo sadni vrt. Vse drevesnice, ki pridelujejo sadne sadike za prodajo, razpolagajo s kakovostnim sadilnim materijalom.

Za jabolane sadni izbor od glavnih sort določa: summerred, elstar, jonagold, zlati delišes, gloster in idared, poleg tega pa priporočajo še 12 straniških sort, 10 sort za preskušnjo in kar 24 starih sort, med katerimi sta najznejši beličnik in šarlamovski najkasnejši zimski sorti ontario in bobovec.

Glavne sorte hrušk so po sadnem izboru junijska lepota kot najznejša, nato pa si glede treuška, viljamovka, konferans, fetelova, društvenka, pakhamova in krasanka kot zimska sorta.

Od sliv in češpelj so med glavne sorte uvrščene ruth gerstetter kot najznejša, slede pa ji bilka rana, vanguard, napoleonovka, hedelfinska, gersmersdorfska in konec junija zoreča kraljica trga.

Velikost sadnega drevesa je odvisna od značilnosti podlage, na katero je zlahtna sorta cepljena. Pri jablanah so šibkorastoče podlage M 27, M 9 in M 26, na katerih sorte hitro zarode in obilno rodijo. Drevesca na teh podlagah tvorijo majhno drevesno krošnjo in zelo majhen koreninski sistem, zato jih lahko sadimo tudi v lonec in gojimo na balkonu. Drevesni kolobarji morajo biti obdelani, potrebni sta stalna opora in ograja. Med srednje bujne podlage jaboln spadajo M 7, MM 106 in MM 111, med bujne pa M 11 in sejanec, na kateri se drevo razraste v veliko drevesno krošnjo.

V drevesnici se moramo ob nabavi sadnih sadik z drevesničarjem pogovoriti o želeni velikosti sadnega drevesa in da je sadika na ustreznih sadnih podlagi. Često se namreč dogodi, da zaradi nepoznavanja ali neupoštevanja sadne podlage krivimo drevesničarja za napačno dobavljeno sadiko.

Po biokolektarju je priporočljivo sejati in saditi rastline, ki jih pridelujemo za list, 30. in 31. oktobra ter 1., 2., 8. in 9. novembra, za plod 2. ter od 9. do 12. novembra, za korenino od 4. do 6. novembra ter za cvet od 6. do 8. novembra.

Miran Glušič, ing. agr.

Dober den živim in v spomin mrtvim! V začetki novembra se pač spominjamo vseh, ki so bili med nami in so se že rešili vsega hujšega in dobrega. Tokšno je pač življe. Gdo se rodimo, začnemo vmirati. Eden pret, drugi poznej. Saj vete, kak poje tista pesem: »Odpri noč in dan so groba vrata ali dneva ne pove nibena pratka...« Meni se zlo dopadne tudi tisti pregovor, ki pravi: »Danes je-

sno, sutra nismo, tako kaže sveto pismo...«

Pa kaj bi si o smrti gučali, saj nas vse žive to itak pret ali pa pozneje čoka. Vseeno pa je lepo, da se v totih dnevih vsaj z eno rožico ali pa svečko spunimo vseh, ki so se preselili v kraje, iz kerih nega vrni-tve.

Meni moja Micika večkrat reče v jezi: »Frdamani ded, da bi te že

enkrat vrag vzeja...!« Gdo se malo pobotama, te pa se mi opraviči in pravi, da neje tak resno misli, kak je rekla. Jaz si v tokšnih primerih zapojem tisto lepo domo-čo pesmico: »Kaj sen rekel, to bon storil, mož beseda bom ostal, nate nikdar več pogledal, drugo ženo si bom zbral...« Saj vete, hec pač more biti in še malo kregaja vmes. Drgačik pa mija z mojo Mico eden brez drugega se dihati nemrema.

Tejko o družinskih zadevah. Zaj pa me zanimle, kak kaj gledate na tote medrepubliške kregarije. Jaz pravin: žalostno, toda resnično. Politiki se kregajo med seboj, ubogi narod pa najebe, tak čista po domočen povedano. Zaj so Srbi nekšne carine na svojo blago predpisali. To še je ta prova pogruntacija za Nobelovo nagrado. Jaj, kon pluviamo, eden drugemu in vsoki v svojo skledo... Sklede so pune, kaj bo pa zdaj?

Tak, pa naj bo zadosti za gnes. Čujemo in zgučujemo se drgoč drugi tjezen. Pišite mi, kak se kaj preživlivate in prežekvulate skoz življe. Lehko šinflete in hvolite, samo resnično morete pisati. Srečno. Vaš LUJZEK.

NASVETI ZA VSAK DAN

Preživimo prosti čas v naravi

Za prilogo k pečenemu mesu na žaru ponudimo različne solate. Sveže solate pripravimo šele, preden jih serviramo, drugače postanejo mehke. Solate, pripravljene iz kuhanih sestavin, naredimo prej, saj dobijo pravi okus, ko nekaj časa stojijo.

Solata s slanino

Solato očistimo, narežemo in operemo. Slanino in čebulo narežemo na drobne kocke in zaru-nemimo v ponvici. Jajca olupimo in narežemo na osmine. Solato solimo, pokapljamo z limoninim sokom, potresemo z naribanim sirom in premešamo. Damo v skledo, prelujemo s prepraženo slanino in čebulo, potresemo z nasekljanimi zelišči in okrasimo z narezanimi jajci. Naredili smo jo iz: 2 glav zelene solate 7 dag prekajene mesnate slanine 1 čebule 2 trdo kuhanih jajc soli soka 1/2 limone 2 jedilnih žlic naribanega sira 2 jedilnih žlic nasekljanih zelišč (drobnjak, vrtna kreša...)

Glavnata solata s sirovim prelivo

Rokfort zdrobimo, primešamo smetano, limonin sok, nasekljana zelišča, sol, poper in dobro premešamo. Oprano in odcejeno solato prelujemo s prelivom in takoj ponudimo. Za pripravo smo porabili: 6 dag rokforta (sira) 1/4 l sladke smetane 1 čajno žličko limoninega soka 1 jedilno žlico nasekljane krebuljice (peteršilju podobna rastlina) 1 večjo glavnato solato

Nasveti za pripravo solatnih prelivov za sveže listnate solate

Sveže solate, npr.: glavnata, endivija, radič, regrat, motovilec ipd., lahko prelujemo tudi z naslednjimi solatnimi prelivi ali dressingi:

— 3 jedilne žlice solatnega olja, 1–2 žlici kisa ali limoninega soka, sol, 1 jedilna žlica nasekljanih zelišč

— 2 jedilni žlici olja, 1 jedilna žlica kisa ali limoninega soka, 1 jedilna žlica kisle ali sladkem smetane, sol, ščepec sladkorja, malo naribane čebule, 1 jedilna žlica nasekljanih zelišč

— 1/4 l kisle smetane, 2 jedilni žlici limoninega soka, sol, ščepec sladkorja, nasekljana zelišča

— 1 kozarec jogurta, malo mleka, 1 jedilna žlica solatnega olja, limona, sol, poper, nasekljan drobnjak

— 2 jedilni žlici sladke smetane, 2 jedilni žlici kisle smetane, 1 jedilna žlica olja, limonin sok, sol, poper, ščepec sladkorja, nasekljana zelišča

— 1/2 kozarčka kisle smetane, 1 čajna žlička limoninega soka, 1 čajna žlička ostre gorčice, sladkor, sol, poper, nasekljana zelišča

— 2 trdo kuhani pretlačeni jajci, 4 jedilne žlice olja, 2 jedilni žlici kisa, 1 strok česna, sol, poper, brizg cherryja

— sok 1/2 limone, 3 jedilne žlice majoneze, 3 jedilne žlice kisle smetane, ščepec ostre mlete rdeče paprike, 1/2 čajne žličke gorčice.

Bolgarska šopska solata

Paradižnik (za kratek čas ga damo v vrelo vodo) in kumarice olupimo, papriki odstranimo peške in narežemo na kocke ali rezance, dodamo nasekljano ali naribano čebulo, kis, olje, sol, poper in premešamo. Solato damo v skledo in potresemo s svežim ovčjim sirom. Za pripravo potrebujemo: 4 paradižnike 1 solatno kumarico 3 paprike 1 čebulo kis olje poper sol 15 dag svežega ovčjega sira

2 čebul Prelujemo pa z marinado iz: 3 jedilnih žlic kisle smetane 2 jedilnih žlic limoninega soka soli popra ščepca sladkorja

Solata iz koruze

Koruzo odcedimo, papriko očistimo in narežemo na drobne kocke (vzamemo rdečo in zeleno papriko), paradižnik narežemo na kocke in odcedimo in narežemo na kolobarčke. Navedene sestavine damo v skledo, premešamo in prelujemo s prelivom iz olja, kisa, limoninega soka, soli, popra, sladkorja in mlete rdeče paprike.

Solata iz koruznih zrn

Skuto pomešamo z jogurtom, dodamo nasekljan česen, olje, olupljeno in naribano kumarico. Solimo, popramo in potresemo z nasekljanim drobnjakom. Za pripravo smo porabili: 40 dag skute 1 kozarec jogurta 4 stroke česna 3 jedilne žlice olja 1/2 solatne kumarice poper sol 1 šopek drobnjaka

Solata iz kislega zelja

Kislo zelje operemo in nekajkrat prerežemo, jabolka olupimo, prerežemo na četrtine in narežemo na lističe. Ananas narežemo na manjše koščke, čebulo drobno nasekljamo ali naribamo. Naštete sestavine dobro premešamo in prelujemo z marinado iz kisle smetane, limoninega soka, soli, popra in ščepca sladkorja. Solato ponudimo ohlajeno. Naredijo jo iz: 50 dag kislega zelja 2 jabolka 2 kolobarčkov ananasa

Solato pustimo, preden jo ponudimo, na hladnem eno uro marinirati.

Za pripravo smo porabili: 1 pločevinko koruze v zrnju (550 g)

1 rdečo papriko 1 zeleno papriko 5 paradižnikov 10 polnjenih oliv Marinada: 5 jedilnih žlic olja 3 jedilne žlice limoninega soka sol

poper 1 čajno žličko sladkorja

1/2 čajne žličke mlete sladke rdeče paprike

Zelim vam dober tek in veliko uspehov in zadovoljstva s pripravo in peko jedi na žaru. S tem bi tudi končal nasvete za pripravo in peko jedi na žaru. Upam, da so vam koristili in da ste jih ali pa jih še boste s pridom uporabljali.

V naslednji številki Tednika boste lahko izvedeli nekaj o martinovanju in martinovih jedeh. Dušan Bombek, tehnolog iz Kmetijskega kombinata — Haloški biser Ptuj

Z OBISKA V SLOVENJEBISTRŠKI OBČINSKI ORGANIZACIJI RDEČEGA KRIŽA

Samota — največji človekov sovražnik

Ko je Švicar Henri Dunant leta 1863 ustanovil zemetke današnjega Rdečega križa, ni mogel vedeti, da se bo ta človekoljubna organizacija razširila po vsem svetu in postala pojem zaščite vseh ljudi, ki so na kakršen koli način zašli v stisko. Pod zastavo Rdečega križa so prvotno nudili pomoč ranjenim in bolnim vojakom; danes deluje ta organizacija v času miru, njene aktivnosti pa postajajo iz dneva v dan vse večja potreba.

V občini Slovenska Bistrica deluje Občinska organizacija Rdečega križa že vrsto let, z njo pa je trdno povezano delo Marjane ŽURMAN, sekretarke organizacije, ki že več kot tri desetletja z vso zavzetostjo spaja niti z vseh koncev občine. Presenetljiv je podatek, da deluje na slovenjebistrškem področju okoli 300 aktivistov Rdečega križa, ki budno bdijo, vsak v svojem okolju, nad stiskami sokrajanov in jim skušajo pomagati. Nenehno tudi pomlajujejo članstvo v organizaciji, kar priča trenutno 16 aktivov mladih članov, ki bodo kasneje prevzeli vlogo pravih aktivistov. Na področju občine deluje 20 krajevnih organizacij RK, več kot 4000 članov pa poskuša pomagati ljudem v stiski vsaj s simbolično članarino.

Kot je povedala naša sogovornica, temelji delo Občinske organizacije predvsem na štirih področjih, in sicer: na sosedskih pomočih, krvodajalstvu, širokem spektru socialnih dejavnosti in zdravstveno-preventivni vzgoji prebivalstva. Aktivisti Rdečega križa, pa tudi mladi člani spremljajo tiste kategorije prebivalstva, ki so iz kakršnih koli vzrokov zašli v gmotne težave in iz njih si sami ne morejo pomagati. »Pomembno je, da se vije dim iz vsakega dimnika in da nihče ne ostane v stiski sam,« je vodilo Marjane Žurman in njenega »štaba«. S terena prinašajo aktivisti Rdečega križa običajno tudi prve informacije o tem, kakšna je socialna slika nekega področja, nadaljnje aktivnosti pa tečejo potem prek ustreznih služb.

Drugo pomembno področje, ki je v pristojnosti organizacije Rdečega križa, je krvodajalstvo.

Od leta 1953 se je na področju občine zvrstilo 21 tisoč krvodajalcev, posamezne krvodajalske akcije pa se udeležijo približno 2000 darovalcev krvi. Letno organizirajo 9 krvodajalskih akcij

na 14 odzemnih mestih. Te akcije so vse bolj aktualne tudi zato, ker vsakega morebitnega darovalca krvi najprej pregleda zdravnik, kar je že tudi prva zdravstvena preventiva.

Rdeči križ sodeluje tudi na vseh področjih socialnih pomoči, pa naj gre za elementarne nesreče ali ob vsakodnevnih stiskah.

Tesno sodeluje s Centrom za socialno delo, patronažno službo ter z vsemi drugimi službami, ki skrbijo vsaj za minimalno gmotno in zdravstveno raven človeka.

Kar zadeva prosvetljevanje prebivalstva, je treba omeniti vzgojo enot prve medicinske pomoči, bodočih voznikov motornih vozil, sodelovanje s Klubom zdravljenih alkoholikov, v njihovi pristojnosti pa je tudi merjenje krvnega tlaka, ki poteka enkrat

mesečno na 9 postajah v občini. Aktivnosti te humanitarne organizacije pod strokovnim vodstvom predsednika dr. Janka

Marjana Žurman, sekretarka OO RK.

Predana in druga medicinskega osebja ter organizacijskim in tehničnim vodstvom Marjane Žurman posega v vse pore človekovega življenja in poskušajo po svojih močeh vzpostaviti ravnotežje na tistih področjih, ki velikokrat zdrknejo pod mejo človekovega dostojanstva.

Novi prostori, v katerih gostuje Rdeči križ že nekaj mesecev, nikoli ne samejajo. Vedno več jih je, ki trkajo na vrata, bodisi zaradi prijazne besede Marjane Žurmanove bodisi zaradi stiske, ki je iz dneva v dan večja. Prihaja zima, ki se je po malem vsi bojimo, še najbolj s strahom pa jo pričakujejo tisti, okoli 500 jih je letno, ki bodo morali potrkati na vrata svojega dobrotnika, da se bodo lažje pretolkli skozi zimo in življenje.

Alenka Milanović

Pijem — ali sem alkoholik

PRI NAS V KLUBU

Pri postavljanju diagnoze o pitju ali odvisnosti od alkohola se je potrebno pogovoriti tudi z neposrednim sodelavcem, kajti vsak, ki je odvisen od alkohola ali to postaja kljub svojemu prepričanju o nasprotnem, začne slej ko prej slabdo delati in si zaplete odnose na delovnem mestu. Med drugim to pomeni, da je njegova storilnost manjša, kot bi bila sicer. Manj naredi, kot je sposoben. Če je odvisen od alkohola fizični delavec, je to mogoče opaziti neposredno. Njegovi izdelki so slabši in manj jih je. Če je od alkohola odvisen umski delavec, je njegovo slabšo storilnost morda težje opaziti, vendar pa se slabši storilnosti pridružijo še pogoste odsotnosti z dela. Te se običajno začne s »plavimi« ponedeljki, z jemanjem dopusta tisti dan, ko je ves »mačkast« in se ne more pripraviti, da bi šel na delo, pa z vedno pogostejšimi »bolniškimi«.

Ljudje, odvisni od alkohola, se na delovnem mestu tudi zelo pogosto poškodujejo in so zavoljo tega spet več odsotni. Med invalidsko upokojenimi je veliko odvisnih od alkohola. Odnosi delavca, odvisnega od alkohola, s sodelavci in nadrejenimi se vse bolj slabšajo, pogosto je v sporu z delovnim okoljem, pogosto v disciplinskem postopku. Posledica tega je dejstvo, da alkoholiki pogosto menjavajo zaposlitev, in še huje, da so pogosto nezaposleni in imajo malo delovne dobe. Danes, ko smo v gospodarski krizi, je od alkohola odvisen človek zaradi vsega naštetega še posebej na udaru. Upravičeno ga razglasijo za slabega delavca in ga bodisi prisilijo na zdravljenje ali pa odpustijo.

Res pa je tudi, da delovne organizacije večinoma gojijo nekako dvoičen odnos do delavcev, odvisnih od alkohola. Ko so ti še manj izrazito odvisni od alkohola in osebnostno še ne preveč spremenjeni njihovo slabše delo kar prenašajo. Z dostopnostjo alkohola med delovnim časom (v tovarniških menzah in bifejih) v nekaterih delovnih organizacijah celo spodbujajo pitje alkohola, čeprav

običajno le v obliki piva. To počenjajo kljub samoupravni aktom, v katerih so zapisali, da je pitje alkohola med delovnim časom huja škritev delovnih obveznosti. Ko pa alkoholik postane hudo odvisen, slabo storilen in za delovno okolje moteč, se ga želijo po hitrem postopku znebiti. Vendar so glede tega v delovnih organizacijah velike razlike. Ponekod so vendarle pripravljali kmalu po tistem, ko ugotovijo, da delavec pije, pregovarjati ga in tovariško prepričevati, naj se gre zdraviti. Ponekod pa čakajo, da delavec alkoholik dobesedno propade, in se ga nato z lahkoto znebijo.

Svoji alkoholikov se pogosto pritožujejo, da so povsem brez moči, ker v delovni organizaciji nečesa ničesar ukreniti. »Pri njegovem šefu sem bila že večkrat in ga prosila — in veste, kaj mi je odgovoril? Da pri njih kar v redu dela, morebitne izotanke pa opraviči z dopustom. Skratka, nobenih razlogov nimajo, da bi lahko kaj ukrepali. Sploh pa se jim zdi, da pretiravam in mu odtegujem vsak kozarček.« Na takšen ali podoben način marsikatera alkoholikova žena opiše nerazumevanje, na katero je naletela v moževi delovni organizaciji, ko je prosila, da bi pomagali in bi njenega moža družno spravili na zdravljenje zaradi alkoholizma.

Če zdaj strnemo:

Alkohol + delavec = vedno slabša storilnost, pogosta odsotnost z dela, obolevnost (»bolniške«), nesreče pri delu, konflikti s sodelavci, invalidnost ali nezaposlenost, ekonomski propad delavca, odvisnega od alkohola.

(Povzeto v knjigi dr. Zihlerla Kako se upremo alkoholizmu.)

Dr. Z. I.

MIRKO KOSTANJEVEC

Kaj je koristno vedeti o služnostih

(4. nadaljevanje)

Denarno nadomestilo

Za dovoljeno nujno pot je upravičenec do nujne poti dolžan lastniku oziroma upravljalcu služnega zemljišča plačati denarno nadomestilo v višini, ki jo določa sodišče, potem ko se je seznanilo z oceno izvedenca o škodi, ki bo nastala na služnem zemljišču (izpad košenine oz. poljskih pridelkov za daljšo dobo in drugo). Rok za plačilo ne sme biti daljši kot 30 dni, razen če se stranke drugače ne dogovorijo. Hkrati z odločitvijo o plačilu nadomestila odloči sodišče tudi o plačilu obresti, in to po obrestni meri, ki jo določa zakon o obligacijskih razmerjih (skrajšano ZOR) za zamudne obresti. Opozorim naj, da Zakon o spremembah in dopolnitvah ZOR-a (Ur. list SFRJ št. 39/85) določa, da je višina obrestne mere zamudnih obresti enaka višini obrestne mere, po kateri se v kraju izpolnitve obrestujejo leto dni (1. odst. 277. čl. ZOR). Ker se višina obrestne mere spreminja, nekatera sodišča v svojih odločbah v določiti nujne poti in o plačilu nadomestila ne navajajo fiksne višine obrestne mere, temveč govorijo le na splošno o zakonskih zamudnih obrestih, prepuščajoč strankam da si, eventualno s pomočjo banke, izračunajo višino obrestne mere. Opozorim pa naj, da obresti, ki po izrecni določbi čl. 145 ZNP tečejo že od dneva izdaje odločbe na prvi stopnji pa do plačila (ne pa od dneva prejema odločbe ali pa od dneva pravomočnosti!), dosežejo lahko znatni znesek, posebno če se zadeva zaradi pritožbe zoper sklep prvostopenjskega sodišča rešuje še na Višjem sodišču.

Stroški postopka za dovolitev nujne poti

V postopku za dovolitev nujne poti trpi stroške, nastale na prvi in drugi stopnji sodišča, le predlagatelj predloga za dovolitev nujne poti, ne pa nasprotna stranka.

Sodno varstvo zemljiških služnosti

Ne glede na način nastanka zemljiške služnosti (ali s pravnim poslom ali z odločbo državnega organa ali s priposestovanjem) ta uživa sodno varstvo. Naš zakon o Temeljnih lastninsko-pravnih razmerjih pozna tale primera sodnega varstva zemljiške služnosti:

1. če lastnik služnega zemljišča zanika obstoj zemljiške služnosti, potem lahko lastnik gospodujočega zemljišča, ki si je zakonito pridobil omenjeno služnost, s tožbo zahteva, da se ugotovi obstoj zemljiške služnosti.

če lastnik služne nepremičnine ali neka druga oseba lastniku gospodujoče nepremičnine neutemeljeno preprečuje ali ga moti pri izvrševanju zemljiške služnosti, lahko ta s tožbo zahteva, da preprečevanje oziroma motenje preneha.

Spremembe zemljiške služnosti

V primeru nastalih sprememb (potreba po razširitvi, skrajšitvi, predrugaitvi itd. zemljiške služnosti) pri zemljiški služnosti se spremembe opravijo na enak način, kot se je služnost ustanovila, to je s pravnim poslom ali z odločbo državnega organa.

V primeru, če se gospodujoča nepremičnina razdeli, ostane zemljiška služnost v prid vsem njenim delom. Če pa se razdeli služna nepremičnina, ostane zemljiška služnost samo na tistih delih, na katerih se je izvrševala.

Prenehanje zemljiške služnosti

Ta preneha v tehle primerih:

- 1) če je bila ustanovljena za določeno dobo ali za določen letni čas, preneha po preteku te dobe oz. časa
- 2) če se lastnik služne nepremičnine upre izvrševanju služnosti, lastnik gospodujoče nepremičnine pa svoje pravice tri leta zaporedoma ne izvršuje.
- 3) če postane nepotrebna za uporabo gospodujoče nepremičnine ali če preneha drug razlog, zaradi katerega je bila ustanovljena
- 4) če se ne izvršuje v času, potrebnem za njeno priposestvanje, to je 20 let
- 5) če postane ista oseba lastnik služne in gospodujoče nepremičnine
- 6) če je gospodujoča oziroma služna nepremičnina uničena.

Če služnostni upravičenec in zavezanec sporazumno ne ugotovita, da je zemljiška služnost prenehala, in ne storita ustreznih korakov za izbris njenega obstoja v zemljiški knjigi, bo pač morala za ugotovitev prenehanja služnosti in za njen izbris iz zemljiške knjige zainteresirana stranka to doseči s tožbo pri sodišču.

(Konec)

V. R.

SPOMINI NA BORL

1941 — 1943

(54. nadaljevanje)

Alojzija Puncer

se je rodila 4. 9. 1920 v Paški vasi pri Šoštanju v tedanji občini Smartno ob Paki. Delala je na domači kmetiji. Kmalu po prihodu okupatorja je pričela vsa družina podpirati osvobodilno gibanje. Ko se je razvnel oboroženi odpor, je podpirala partizane. Nemci so Rozalijo prijeli 9. maja 1942 in jo odpeljali na zaslisevanja v Celje, nato pa na Borl. Ustrelili so jo v

Mihael Satler, ustreljen v Celju 23. junija 1942.

Celju 23. junija 1942. Sestra Marija je umrla v Auschwitzu marca 1943, brata Alojza pa so ustrelili že 21. maja 1942 v Mariboru. Tudi mama je umrla v Auschwitzu — bilo je marca 1943. Družina je plačala velik davek osvoboditvi, kar štiri smrtne žrtve.

Mihael Satler,

ki je bil ustreljen skupaj s šestimi borškimi talkami 23. junija 1942 v Celju, se je rodil leta 1919. Bil je kovaški pomočnik v Gorenju pri Smartnem ob Paki. Jeseni 1941 se je povezal s partizani. Aretirali so ga 9. maja 1942. Najprej je bil zaprt in mučen v Celju, na Borl pa so ga pripeljali 1. junija 1942 in čez dobre tri tedne nazaj v Celje, kjer so ga ustrelili skupaj z bratom Francem, mizarским pomočnikom, ki je bil aretiran januarja 1942. Oba sta napisala mami in očetu kratko poslovilno pismo, v katerem pozdravljata starše, brate in sestre.

Mihaelov brat je bil štiri leta starejši in mizarški pomočnik v Gorenju pri Smartnem ob Paki.

V skupini 62 talcev, ustreljenih 23. junija 1942, so bile prvič ustreljene tudi talke, vse pripeljane na morišče z Borla. Na razglasu o ustreljenih talcih 23. junija 1942 v Celju je okupator navedel veliko laž, da so ustreljene Rozalija Puncer, Alojzija Primožič, Cecilija Ježovnik, Marta Deleja, Stefanija Irman in Antonija Hramec skupaj z možkami, oblečene v moške obleke in oborožene, sodelovale z banditi pri napadih. V Skornu naj bi 2. aprila 1942 ubile neko žensko vpricho njenih otrok in da so zato ustreljene. Nemci so tako opravičili usmrtilcev prvih talč z izmišljel-

Marija Gašpersič, ustreljena 22. julija 1942 v Celju.

nim poročilom o udeležbi žensk pri umoru.

Za prvim streljanjem talcev leta 1942 v Celju 23. junija so Nemci ustrelili 7. julija v Celju 37 talcev. Med njimi ni bilo

žensk. 22. julija pa so ustrelili v Celju med sto talci 16 žensk, med njimi so bile tri borlske talke (kolikor je do sedaj ugotovljeno). Te so: Jožefa Ambrož, Marija Gašpersič in Frančiška Kolar.

Jožefa Ambrož

se je rodila leta 1922 v Ljubnem v Gornji Savinjski dolini in živela v domačem kraju. Njen oče je bil krojač. Pri njem se je izučila te obrti in bila nato njegova pomočnica. Leta 1941 se je povezala s partizani, posebej z Letonjo, Mravljakom in Mileno Krolnikovo. Po aretaciji je bila zaprta v Celju, nato pa na Borlu. Od tu so jo s petimi jetnicami poslali 14. julija v Celje. V delovniku policijskega zapora so navedena njihova imena: Frančiška Kolar, Marija Gašpersič, Ivana Muršič, Marija Šveglar in Jožefa Ambrož. Od njih ni bila ustreljena le Marija Šveglar, stara tedaj 55 let. Muršičevo so ustrelili med talci 15. avgusta, ko je bilo zadnje streljanje talcev leta 1942 v Mariboru. V skupno smrt pa so bile poslani Ambroževa, Gašpersičeva in Kolarjeva — 22. julija v Celju.

Marija Gašpersič

se je rodila leta 1905 v Kamenem pri Sentjurju. Bila je gospodinja in mati dveh otrok. Zaradi sodelovanja v osvobodilnem boju je bila 18. junija 1942 aretirana. Kdaj so jo poslali iz celjskega zapora na Borl, ni znano, pač pa je v delovniku borlskega policijskega zapora napisano, da je bila 14. julija poslana z Borla v Celje skupaj z že navedenimi je-

Streljanje talcev v Celju 1. 1942.

tnicami. Čez teden dni je bila ustreljena, njen mož Lojze pa že 23. junija 1942. Pred smrtjo je napisala poslovilno pismo, ki se glasi takole:

»Moja ljuba Mama in otroci! Jaz se danes poslavljam od Vas v duhu, ker se osebno ne morem. Ob 4. uri popoldne grem v smrt. Odpustite mi vse kar sem Vam v življenju hudega napravila. Prosim Vas vzgojite otroke v krščanski veri, da ne bojo nikdar pozabili na Boga in na ateka in mamu. To je bila tudi zadnja želja pokojnega ateka. Slavica in Jožko bodita pridna in poštena da bosta v veselje vsakemu ki Vaju sreča, kjer bosta, ubogajta! Saj bova midva z atekom pri Bogu za Vaju prosila.

Starega ata in mamu prav tako prosim za odpustanje. Sestre in brate utekove pa prosim, da se za otroke zavzemajo in skrbijo za nje, da bojo imeli ata in

mamo v najlepšem spominu in v molitvi ne pozabijo na naju. Tu Vam pošiljam prstan naj ima Slavica za spomin.

Se enkrat Vas vse prosim za odpustanje ter v mojem imenu blagoslovite otroke.

Z Bogom in na svidenje v nebesih

Mimika vaša hčerka.

Tu je tudi ključek od kovčeka, ki je v Ankensteini.»

Tudi mož Marije Gašpersičeve, Lojze, je napisal pred smrtjo 23. junija 1942 poslovilno pismo svojim staršem. V njem prosi, naj skrbijo za njegove otroke. Če je mogoče, naj jih vzame Tomaž, ki nima svojih. S pozdravi se je poslovil v pismu od staršev, bratov, sester in žene.

Izvirnika obeh pisem hrani hčerka Slava Knafelc.

Val stečajev še ni pljusnil do Ormoža

Konec junija 1990 je bilo na območju občine Ormož zaposlenih 4.145 delavcev. Podatki o tem niso popolni, ker še ne zajemajo vseh v zasebnih in mešanih podjetjih, kjer je delalo po podatkih SDK 170 delavcev. Brezposelnih je 31 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Sivi se krog suficitarnih poklicev, med iskanci zaposlitve se je povečal delež mladih do 26 let. S sofinansiranjem pripravništva Zavod za zaposlovanje prispeva le k trenutni blaživi nezaposlenosti. V Ormožu je v prvem polletju vložilo zahtevek za sofinansiranje preusposabljanja eno podjetje. Denarno nadomestilo za brezposelnost je v prvem polletju dobilo 107 oseb, denarno pomoč pa 97. Konec avgusta 1990 je bilo v Ormožu registriranih 715 iskancev zaposlitve, ocenjujejo pa, da bo to število do konca leta naraslo na okoli 850. V IS je potrebno ugotoviti, katera podjetja izpolnjujejo pogoje za organiziranje notranjega podjetništva.

Na zadnji seji ormoškega izvršnega sveta so med drugim obravnavali tudi problematiko zaposlovanja oziroma bolj brezposelnosti. Strokovna delavka Zavoda za zaposlovanje iz Maribora Dragica Kšela je uvodoma člane izvršnega sveta seznanila z nekaterimi bistvenimi poudarki, ki so povezani z zaposlovanjem. Omenila je, da bi lahko bili v primerjavi z drugimi občinami Podravja v Ormožu, ki ga še ni dosegel val stečajev in s tem večji pritisk delavcev na Zavod za zaposlovanje, kar zadovoljni. Ob koncu prvega polletja letos je bilo v Ormožu registriranih 680 brezposelnih oseb, kar je za 31 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Kar 41,3 odstotkov je žensk. V izobrazbeni strukturi je 66,3 odstotke s prvo in drugo zahtevnostno stopnjo izobrazbe. Vse več iskancev zaposlitve je zadnje čase s tretjo in četrto zahtevnostno stopnjo. Sivi pa se krog suficitarnih poklicev, med katere sodijo tudi poklici kovinske stroke. Delež iskancev prve zaposlitve je ob koncu polletja znašal 21,1 odstotka, prav tako delež mladih do 26 let. Omenila je tudi manjše zaposlovanje pripravnikov.

V Ormožu je v prvem polletju samo eno podjetje vložilo zahtevek za sofinansiranje preusposabljanja 57 presežnih delavcev; ti so se v glavnem zaposlili znotraj matične firme. Ormoška podjetja se prav tako manj vključujejo na področju priprave delavcev za zaposlitev. Na njen predlog so na izvršnem svetu sprejeli tudi pobudo za spodbujanje notranjega podjetništva, ki lahko pomaga pri prestrukturiranju večjih družbenih podjetij, zavzeli so se tudi za spodbujanje prekvilifikacij in odpiranje novih delovnih mest (1000 novih delovnih mest — 30.000 dinarjev za vsako novo delovno mesto) ob pomoči Zavoda za zaposlovanje, kar Slovenija šele pripravlja.

Tone Luskovič, član IS, je menil, da je od strukture ormoškega gospodarstva odvisno, ker trenutno se ni težav z nezaposlenostjo, lahko pa ta problem kaj hitro izbije na dan. Lep primer je trgovina, kjer družbeni sektor predvsem v živilstvu nima skoraj nobene možnosti, da bi bil lahko konkurenčen zasebnemu. Kaj se bo zgodilo s presežki delavcev po denacionalizaciji in reprivatizaciji kmetijskih zemljišč, še ni znano. Tone Rizman je povedal, da bo mogoče ormoško gospodarstvo lažje »preživelo« pretrse prav zato, ker je bilo vedno samorastniško, kar mogoče pred leti ni bilo najboljšo, danes pa, kot kaže, to le ni tako slabo. Skrbi pa ga, da bo v Ormožu, ki je nekoli potisnjen na rob dogajanja, pljusnil val brezposelnosti, ko bo republiška vreča za pomoč brezposelnim delavcem že prazna.

Trg delovne sile je vplival na število kadrovskega štipendij v občini Ormož, saj se je število razpisanih štipendij zmanjšalo na 32 za šolsko leto 1990/91. Upadanje življenjskega standarda in nizki osebni dohodki vplivajo na naraščanje števila štipendistov iz združenih sredstev. Teh je trenutno v Ormožu 636. Samo letos je štipendije dobilo 320 dijakov, za študente podatkov še ni. Zaradi presežanja cenzusa je bilo odklonjenih 40 prošelj. Kljub republiški priporočili, da naj zaradi pomanjkanja denarja otrokom kmetov in obrtnikov, če je le mogoče, ne dodeljujejo štipendij, so zavrnili le dve »kmečki« in devet obrtniških prošelj. Letos je bilo na ormoškem območju na novo podeljenih osem štipendij Titovega sklada in šest iz sklada za nadarjene otroke.

Poročilo o zaposlovanju je ormoški izvršni svet sprejel z nekaterimi pripombami in jih posredoval vsem trem zborom občinske skupščine. O zaposlovanju bodo govorili na 5. skupni seji, ki bo v torek, 6. novembra.

Vida Topolovec

V Sladkem butiku bo za vsakogar nekaj

Se ena bivša Petovijina stavba bogati svojo ponudbo. V Trstenjakuvi 11, kjer ima sedež že nekaj dejavnosti, je prejšnji četrtek ob 14. uri Branko Stumberger odprl sladki butik. Prostore je dobil v najem za deset let od Kmetijskega kombinata — Tovarne močnih krmil. Lokal je uredil s pomočjo sorodnikov in kredita Kreditne banke. V sladkem butiku bodo gostje lahko izbirali med različnimi vrstami peciva, veliko bo tort, bonbonov, čokolad, po naročilu bodo poleg tort pekli tudi pecivo in potice. Z izbrano ponudbo, kateri Stumberger dodaja še buteljke, bo moč sestaviti marsikatero darilo za različne priložnosti. Celo leto bo v butiku napradaj sladoled Ljubljanskih mlekarn, poleg tega pa še kava, sokovi . . . ; za kadičce pa v njem ne bo prostora.

Prizor, pri katerem se ti cedijo sline.

(Posnetek: J. Bračič.)

V prvi zasebni slovenski slaščičarni po tolikih letih (včasih je bila na Slovenskem trgu) se bodo lahko brez težav sladkali tudi sladkorni bolniki. Trenutno tovrstnega peciva še ne pečejo, saj čakajo na potrebne surovine iz uvoza. V ponudbo pa bodo uvrstili še jogurt, eksotična živila, belo kavo, rogljičke, tako da bo pri njih marsikdo lahko zajtrkoval.

V sladkem butiku bodo delali vsak dan od 6.30 do 19.30 ure, v soboto od 6.30 do 15. ure in v nedeljo od 8. do 12. ure.

MG

FOTOGRAFIJA MESECA

Člani fotosekcije pri DPD Svoboda Ptuj so za fotografijo meseca v oktobru izbrali delo mladega fotografa Borisa Fariča Kletka.

Tudi na Ptujski Gori organiziran odvoz odpadkov

Za večino prebivalcev Ptujске Gore je bil ponedeljek, 15. oktobra, pomemben dan, saj je v ta kraj prvič pripeljalo komunalno vozilo za odvoz odpadkov. Po dogovoru s Komunalnim podjetjem iz Ptuja so namreč delovne organizacije in ustanove skupaj z nekaterimi prebivalci v zasebnih hišah sklenili, da jim bodo odslej odvažali vse komunalne odpadke delavci ptujске komunale. Tako je sedaj poleg Ptujja, Kidričevega, Apač in Majšperka Ptujška Gora že peti kraj v občini, ki ima urejen odvoz odpadkov. Se vedno pa ostaja neorganiziranih okoli 14 tisoč gospodinjstev oziroma okoli 45 tisoč prebivalcev. Ti se žal znajdejo vsak po svoje in odsev tega je v raznih gramoznicah in drugih divjih odlagališčih. Prav zaradi tega je odločitev krajanov Ptujске Gore lahko za vzor vsem drugim.

—OM

(Foto: Kosil)

V AGISU SO 42-LETNICO OBSTOJA PRAZNOVALI DELOVNO

Bodočnost lahko zagotovi le sodobna oprema

42-letnico so v Agisu proslavili z vrsto manjših prireditvev. V prejšnjem tednu so na pogovor povabili tudi poslovne partnerje in novinarje. Pokazali so jim dve zadnji pridobitvi: najsodobnejša obdelovalna računalniško vodena stroja STAMA ter načrte za bodočnost. V zadnjih treh letih so v tej ptujski kovinski organizaciji kupili več sodobnih strojev, saj se zavedajo da jih prihodnost prinašajo le novi stroji in sodobna tehnologija. Za stroja Stama so si denar izposodili; stala sta okrog 1,5 milijona nemških mark. Tudi nove naložbe v opremo bodo speljali s pomočjo tujih komercialnih kreditov, saj domače banke zanje ne kažejo zanimanja, svojega denarja pa nimajo. V zadnjih letih so kupili stroje za obrezovanje, livarske, računalniško vodene stružnice in drugo. Imajo pa tudi najsodobnejšo linijo v Jugoslaviji za izdelovanje ključev in ključavnic.

Predsednik poslovnega odbora Agisa Jože Botolin je odločen, da je pri novih investicijah potrebno vztrajati že zaradi bodočnosti; filozofija preživetja, na katero v teh težkih časih pristajajo skoraj povsod, mu je tuja. Danes se lahko Agis brez pretirane sramežljivosti pohvali, da ima sodobno opremo za izvozno proizvodnjo. Letos bodo izvozili za osem milijonov DEM ali petnajst odstotkov celoletne proizvodnje. Lahko pa bi še več, največ pa do četrte proizvodnje.

Podobno kot v drugih okoljih se tudi v Agisu srečujejo z veliko nelikvidnostjo in nizko akumulacijo. Kot je povedal Jože Botolin, niso sposobni, da bi obseg in stroške poslovanja uskladili z možno prodajo. Letos so pričakovali veliko: januarja so se trdi-

li, da maja ali junija ne bodo imeli več likvidnostnih težav. Kupci jim dolgujejo plačilo v

Stroja STAMA že poizkusno proizvajata. (Posnetek: M. Ozmeč)

vrednosti trimesečne proizvodnje.

1350-članski kolektiv pa na poti iz težav čakajo še druge naloge. Od leta 1988 so sicer zmanjšali število zaposlenih za 330, vendar bo zaposlenost potrebno še zmanjševati. Presežke delovne sile bodo določili do konca leta. Za zdaj omogočajo pripravništvo vsem svojim štipendistom; trenutno štipendirajo 100 ljudi. Zaradi znanih razmer jim odhajajo kvalificirani delavci in dobri strokovnjaki — v tem trenutku jim primanjkuje precej inženirjev.

V Gradcu uspešno

Ptuj se je prvič po dolgoletnih prizadevanjih predstavil s celovito ponudbo. Na graškem sejmu, trajal je od 29. septembra do 7. oktobra, so na ptujski stojnici prišli do izraza tisti deli turistične ponudbe, s katerimi bomo izpolnjevali naš turistični biser: kultura, zgodovina, tradicija vinarstva in trgovanja ter zdraviliška dejavnost. Peter Vesenjnik, sekretar sekretariata za gostinstvo in turizem občine Ptuj, je po sejmju povedal, da so se udeleženci letošnje predstavitve in drugi poenotili v ugotovitvi, da je prvi celovit nastop ptujskega turizma uspel. Ob tem bo potrebno v bodoče tudi kaj spremeniti oziroma dopolniti. Na stojnici naj bi se več dogajalo, četudi za graška dogajanja ni mogoče reči, da niso bila bogata. Ob odprtju sejma in na slovenski dan so se predstavili folklorna skupina iz Markovec, kurenti in muzikanti. V ptujski stojnici pa se je na slovenski dan ustavil tudi avstrijski predsednik Kurt Waldheim.

Ptujska ponudba v Gradcu je zamakala marsikoga. Aleksander Blaž je izdeloval svojega znamenitega kurenta, v slast so šli Perutinski koketi in ptujška vina ter domače specialitete, ki so jih pripravljali priznani gostinci iz Zlate goske. Ljubitelji vin pa so

pridno segali po ptujskih buteljkah.

V sekretariatu menijo, da se mora Ptuj s svojo celovito turistično ponudbo vsako leto predstaviti vsaj na štirih sejmih.

MG

Srečko Lovrenčič je bil v Gradcu nepogrešljiv informator . . .

Pogled na del ptujске stojnice. Čisto na desni je Aleksander Blaž.

Tako pa je bilo v gostišču Zlata goska . . . (Posnetki: jš.)

MG

Pragersko — večni problem zaprtih zapornic

Vsi, ki se iz Ptuja vozijo proti Ljubljani, pogosto naletijo v Pragerskem na spuščene zapornice. Mnogi, ki ta problem poznajo, se odločijo in zapeljejo skozi Rače in dalje po Sloveniki, drugi pa pred Pragerskim, da bi se izognili »kronično« spuščeni zapornicami, zapeljejo skozi Stari Log in Leskovec in se potem pod Velenikom priključijo na magistralno cesto proti Slovenski Bistrici. Največ pa je tistih, med njimi so najpogostejši vozniki tovornjakov, ki pred spuščeni zapornicami čakajo po 20 minut, pa tudi pol ure in še več, še posebno ponoči.

Pred leti je prometni referent na železniški postaji Pragersko Miroslav Kokol, sedaj že upokojenec, izračunal, da so zapornice dnevno zaprte tudi po 17 ur. To je brez dvoma zelo moteče za krajane, ki živijo ob tej cesti in vdihavajo izpušne pline, poslušajo ropot vozil na cesti, v poletnem času gledajo televizijo pri zaprtih oknih. Veliko sivih las in razrvanih živcev pa povzročajo spuščene zapornice šoferjem osebnih in tovornih vozil.

Spuščene zapornice na železniškem prehodu v Pragerskem pa niso samo krajevna in občinska posebnost, temveč postajajo republiški in zadnje čase tudi mednarodni problem. Vsem se po tej cesti, ki so jo zadnja leta iz regionalne prekategorizirali v magistralno, neznansko muči. Še posebej vsem tistim, ki so vezani na prevoz in točen prihod na delo. Nekateri vozniki že natančno poznajo interval zaprtih in spuščeni zapornic in potem še pravočasno pridejo »skoz«. Vedo celo za železničarje, kljub temu da jih ne poznajo, ki bodo mogoče v dolgem zaprtju dvignili zapornice samo za nekaj minut, da se vozniki lahko zapeljejo prek prehoda.

Veliko težav ima Izletnik Celje, ki že več kot 20 let vzdržuje redno avtobusno progo skozi Pragersko. Veseli so, če lahko zapeljejo prek prehoda in potem v Slovensko Bistrico pripeljejo pravočasno in dobijo nekaj potnikov proti Ljubljani.

Po mnenju Franca Lončariča, predsednika skupščine KS Pragersko, je v Evropi to edino križišče, kjer se srečata magistralna cesta in železniška proga v istem nivoju. Problem sicer poskušajo reševati, kdaj pa bo dokončno prišlo od besed in papirjev k dejanjem, v tem času ne ve nihče.

Ob našem obisku na železniškem prehodu v Pragerskem, kjer smo šoferje in tudi električarja, ki je urejal signalizacijo na zapornicah, vprašali, kaj mislijo o problematiki, so bile zapornice v 15 minutah kar trikrat spuščene.

Cvetko Čretnik iz Gaja pri Pragerskem: Sem v službi pri železnici. Veste, o zapornicah, o katerih pravijo, da so več spuščene kot odprte, bi težko kaj več povedal. Mnogo ljudi ne razu-

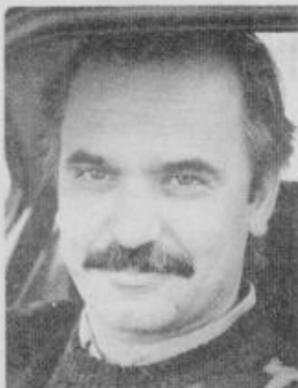

Cveto Čretnik

me, zakaj so zaprte. Vem, da je to skoraj nerešljiv problem, predvsem sedaj, ko za vse primanjkuje denarja. To je bilo aktualno že pred leti in se ni uredilo takrat; ne verjamem, da bodo to uredili sedaj.

Janko Petek iz Ptuja: Po tej cesti se vozim pogosto. Najbolj vesel sem, ko se lahko zapeljem prek prehoda brez čakanja. Ne vem, kako bi se to dalo rešiti:

mogoče z nadvozom, podvozom ali obvozom.

Janko Petek

Drago Lebnjak iz Koprivnice, voznik tovornjaka, vozi za BILO Kalnik. Pogosto se vozim po tej cesti, pa velikokrat čakam, seveda z drugimi šoferji, tudi pol ure

Drago Lebnjak

in še več. Koliko časa dnevno je to, še nisem seštel, vendar stojim pred zapornicami v obeh smereh zelo dolgo. Če ne bi bilo te ovire, bi lahko prišel prej na dogovorjeno mesto. Poglejte, zjutraj, ko sem peljal proti Ljubljani, sem stal 20 minut, sedaj pa ponovno stojim, tako da se tega časa kar nabere. Ko ne bi bilo te ovire, bi vozniki lažje vozili, pred zapornicami ne bi bili tako živčni.

Franco Domitrovič iz Slovenskih Konjic: Pogosto se vozim po tej relaciji, pred spuščeni zapornicami pa stojim od 20 minut do pol ure in še več. V enem dnevu sem tukaj stal že več kot eno uro.

Franco Domitrovič

Nekaj bi morali storiti, da bi problem rešili. Mogoče podvoz ali kaj drugega.

Neznani voznik mitsubishija ni imel časa povedati svojega ime-

na, kaže pa, da je domačin. V trenutku, ko smo se z njim pogovarjali, so odprli zapornice, potem pa vsak prometni voznik hitro pritisne na plin, ker ne ve, koliko časa bodo odprte. Povedal pa je, da mora pred zaprtimi zapornicami stati dokaj pogosto.

Čez slabih 15 minut so zapornice ponovno zaprli. Domačini, ki so stali zraven, so povedali, da bi morali počakati na 14.30 uro, ko pripeljejo vsi delavski vlaki: potem bi resnično videli in doživeli na svoji koži, kaj pomenijo

Neznani voznik

spuščene zapornice. Tega sicer nismo čakali, naš naslednji sogovornik pa je bil Janko Serec iz Ormoža: Po tej cesti pogosto vozim priklopnik, poln opeke, iz opekarne iz Ormoža. Zdi se mi, da imam za spuščene zapornice »posebno srečo«: kadar se pripeljem na Pragersko, moram stati ali na začetku, v sredini ali na koncu kolone. Čakam od nekaj

Janko Serec

minut pa tudi do pol ure in še več. Večkrat sem že mislil, da bi zapeljal skozi Rače, kjer ni zapornic, kljub zapornicam pa se vedno zapeljem po tej cesti, ki je bližnjica, čeprav potem čakam. Veste, resnično želim, da bi bil ta problem končno rešen. Vsem, ki vozimo po tej cesti že več let, trpijo živci, ker imamo vsi vozniki svoj končni cilj.

Vida Topolovec
Foto M. Ozmeč

Iveku Vrščiču v spomin

V času okrog dneva mrtvih še bolj razmišljam, kako nerazumljivo kruta je resnica, ki človeku, čigar življenje je bilo še polno načrtov za prihodnost, le-te zahrbtna bolezen tako pretresljivo izniči.

Ivek Vrščič se je rodil leta 1934 v Drbetincih. Že kot otrok je moral prijeti za težka kmečka dela.

Največje razvedrilo mu je bila njegova že takrat in do zadnjega dne priljubljena harmonika, s katero si je ob sproščnem humorju v najtežjih povojnih letih prislužil marsikateri dinar, ki mu ga starši takrat niso mogli nuditi.

Kmalu je postal nepogrešljiv član dramske skupine PD. Vedno smo ga videvali v najzahtevnejših vlogah. Njegov kristalno čist tenor ga je pripeljal tudi v pevski zbor; temu je bil ves čas predsednik. Poleg tega je bil še desetletja skrben gospodar Prosvetnega društva, torej je bil Ivek vedno gonilna sila kulturnega življenja v Vitomarčih.

Največja sreča in radost pa mu je bila družina — žena in hčerki. Postavili so si topel in prijeten dom, v katerega so se komaj vselili. Lega njegovega novega doma mu je omogočala širok razgled po okolici, ki mu je bila tudi delovno področje. Nekaj zadnjih dni je postopal po balkonu svoje hišice in se sanjavo oziral po tej okolici, kot da bi hotel njeno podobo ponesti s seboj.

Med Vitomarčani je njegova smrt boleče odjeknila, v njihovem spominu pa ostaja kot vzor poštenega človeka, dobrega sosedu in prijatelja. Veliko število krajanov, znancev in prijateljev od drugod, ki so ga spremili na zadnji poti, je pokazalo, da smo ga cenili in imeli radi. Naj mirno počiva; njegov grob pa naj vedno krasijo rože, saj jih je v življenju tako rad gojil.

Anica Kostanjevec

Uspešno prometno tekmovanje

Kljub slabemu vremenu je Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Ormož minulo soboto pod pokroviteljstvom AMD Ormož izvedel 21. občinsko tekmovanje »Kaj veš o prometu« za učence osnovnih šol občine Ormož.

Udeležili so se ga ekipe osnovnih šol Središče ob Dravi, Ormož, Velika Nedelja, Tomaž in Miklavž. Prvič po dolgih letih je manjkala ekipa Osnovne šole Stanka Vraza.

Prvo mesto je zasedla ekipa osnovne šole Središče ob Dravi, sledijo Ormož, Miklavž, Tomaž in Velika Nedelja. Med 20 posamezniki je bil najboljši Borut Horvat (OŠ Ormož) in si je pridobil pravico do sodelovanja na republiškem tekmovanju; sledijo Saša Resman (OŠ Središče ob Dravi), Adam Antolič (OŠ Ormož), Zvonko Petek in Dejan Boj (oba iz OŠ Središče ob Dravi).

Predsednik Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Ormož Jože Šterman je menil, da je tekmovanje potekalo uspešno. Tekmovalci so pokazali sijajno znanje iz cestnoprometnih predpisov. Kar sedem jih je dobilo dovoljenje za vožnjo kolesa z motorjem. Kljub slabemu vremenu je devet od dvajsetih tekmovalcev (iz OŠ Središče, Ormož in Tomaž) vozilo na poligonu in prometnih površinah tako spretno, da niso dobili nobene kazenske točke.

Vsi nastopajoči so prejeli diplome in praktične nagrade, prvi trije posamezniki medalje, tri prvouvrščene ekipe pa pokale.

Vida Topolovec

Dravinja še vedno čaka na regulacijo

Dravinja spada med tiste slovenske reke, ki imajo ponekod še vedno svojo staro strugo, obraslo z vrhami in jelšami, in ki ob vsakem večjem naliivu prestopijo bregove.

Ob zadnjem dežju, pred desetimi dnevi, se je med Poljčanami in Makolami in nižje proti Majšperku obilno razlila po njivah in travnikih. Še dobro, da so ljudje jesenske pridelke že pobrali.

Takšno podobo ima dravinjska dolina ob vsakem večjem naliivu. Le kako je bilo videti vse skupaj ob lanskoletni ujmi, ki ni prizanesla tudi tem lepim, vendar revnim krajem! Kmetje, ki imajo tod svoje njive in travnike, s strahom čakajo dežja in novih poplav, čakajo pa tudi,

kdaj bodo reko končno ukrotili. Nikomur več ne verjamejo, ker regulacijo Dravinje odlagajo iz enega srednjeročnega obdobja v drugo. Ob tem pa leta (in reka tudi) neopazno hitijo dalje...

Besedilo in posnetek:
Vida Topolovec

Pečeni kostanji po »vrteško«

Sreda, 17. oktober, bo verjetno marsikateremu atiju, mamic, dediju in babici še dolgo ostala v prijetnem spominu. Naši malčki in njihove tovarišice enote Med vrta 2 so nas namreč povabili na kostanjev piknik.

Razburjenje je že nekaj dni med otroki iz dneva v dan naraščalo. Saj je res nekaj posebnega, če nas skupaj s tovarišicami povabijo na zabavo. In to kakšno! Pročelje vrta in okolice nas je pričakalo odeto v zlato rumene in rjave barve listja, saj so tovarišice stavbo posrečeno odele v barve jeseni. Mize so se šibile od dišečih dobrot: pečena jabolka, keksi, palčke, sokovi in kostanj, celo mošt ni manjkal, seveda le za odrasle. In obvezna kavica. Naši malčki so kar tekmovali med seboj, kdo bo bolj ustrežljiv. Ponujali so nam pripravljene dobrote in vzpodbujali svoje atije, da čimprej spečejo čimveč kostanjev. Koš za odpadke se je polnil z olupki, naši želodci pa z dobrotami. Odrasli smo kmalu zabredli v vsakdanje pogovore (saj veste: politika, plače, stanarina, draginja). Otroci pa se niso dali motiti. Uživali so v igri, kot znajo le oni.

Senca na dvorišču vrta je naznanila, da se prijetna zabava bliža h koncu. Upamo, da bo še kakšna.

Vsem tovarišicam in drugim, ki so nam pripravili prijetno popoldne, hvala.

Zadovoljni starši

Število nesreč ni problematično, hude so posledice

Jure Ferme, komandir Postaje milice v Ormožu

Cesta Ptuj—Ormož—Središče ob Dravi — hrvaška meja je zadnji dve leti preobremenjena. Veliko število težkih tovornjakov, tudi priklopnikov, ki na tej relaciji hitijo iz Madžarske proti Italiji, gostejši promet osebnih vozil, v tem času pa še številni traktorji in tovornjaki, naloženi s pesom, in še slabo, vse prej kot primerno cestišče so vzroki za številne prometne nezgode, ki imajo hude posledice.

Na Postaji milice v Ormožu smo se o problematiki prometa in prometni varnosti v devetih mesecih letošnjega leta pogovarjali s komandirjem Jurjem Ferme.

»Če pogledamo posledice prometnih nezgod, je stanje letos v primerjavi z lanskim letom precej slabše, lahko bi rekli celo grozljivo. Zelo se

je povečalo število prometnih nezgod s smrtnim izidom. Letos smo obravnavali osem takšnih prometnih nezgod, lani v tem času pa samo eno. Hudo telesno poškodovanih je bilo 28 oseb, 17 več kot lani. Pri hujše telesno poškodovanih otrocih je letošnja številka — štiri — enaka lanski.

Letos je poraslo število nezgod na magistralni cesti Ptuj—Ormož (v devetih mesecih letošnjega leta kar 59, lani 42), kar je zaskrbljujoče. Na regionalnih in lokalnih cestah je število nezgod enako lanskim. Največ nezgod se je dogodilo med 14. in 22. uro. Med povzročitelji so na prvem mestu vozniki osebnih vozil, kar je razumljivo, ker jih je največ. Je pa število v primerjavi z lanskim letom poraslo za 20. Na drugem mestu so vozniki tovornih vozil (letos 37, lani 36), na tretjem so vozniki koles z motorjem (letos 14, lani 13), sledijo vozniki traktorjev, nato vozniki motornih koles in vozniki koles, »je svoje statistično poročilo podal Jure Ferme.

Zanimiv je podatek, da se je letos zmanjšalo število prometnih nezgod v naselju, povečalo pa zunaj naselja, kar pomeni, da se hitrost vožnje seli iz naselij na njihova obrobja. Med najbolj problematične sodi ovinek za naseljem Trgovišče, kjer so obravnavali več težkih nezgod, med njimi tudi

ORMOŽ

s smrtnim izidom in večjo materialno škodo.

Kaj je najpogostejši vzrok vsem prometnim nezgodam?

Jure Ferme: Na prvem mestu je še vedno neprimerno hitrost, potem neprimerno prehitevanje, nepravilna vzvratna vožnja in drugi premiki. Dokaj pogosti vzroki so še vedno izsiljevanje prednosti, prekratka varnostna razdalja in vinjenost.

Kako ste se na Postaji milice odzivali na vso dokaj perečo problematiko?

Jure Ferme: Precej smo bili na cestah in sorazmerno temu opravljali tudi kontrolo. V devetih mesecih letos smo podali sodniku za prekrške 572 predlogov, 87 več kot v enakem obdobju lani, več je bilo mandatnih kazni in tudi opozoril na kraju samem, izdano pa je bilo tudi večje število plačilnih nalogov. Naša ocena je, da smo se sorazmerno dobro odzivali problematiki na terenu oziroma na cestah. Naša naloga v prihodnjih mesecih je, da posvetimo večjo pozornost ukrepom pri neprimernem prehitevanju, kar se čedalje pogosteje pojavlja kot vzrok hudih prometnih nezgod.

V zadnjem mesecu in pol so se na relaciji Središče ob Dravi—Ormož, dvakrat v Pušencih in enkrat zunaj Obrežja, dogodile kar tri prometne nezgode, ki so jih povzročili vozniki težkih kamionov, s katerimi prevažajo iz vzhodnih držav v Italijo živino. Na srečo so bili v vseh treh primerih vozniki udeleženi v prometni nezgodi sami. Nastala je samo večja materialna škoda.

Dejstvo je, da ti vozniki ogrožajo promet na relaciji od Središča proti Ormožu in dalje proti Ptuj. Ker pa je gostota vozil izredno velika, ocenjujemo, da je število prometnih nezgod v odstotku na celotno število majhno. Trudili smo se, da bi voznikom v čim večji meri onemogočili pretirano hitrost, in smo izvajali precej kontrol; ob pregledu tahografov smo kaznovali 210 italijanskih in 65 madžarskih voznikov.

Vsi udeleženci v prometu bi morali imeti več prometne kulture, pri vožnji upoštevati druge udeležence v prometu, ob tem pa misliti na cesto, ki je mnogokrat vzrok številnih prometnih nezgod.

Besedilo in posnetek:
Vida Topolovec

»Uslužbenke« šolske hranilnice s svojo mentorico.

Šolske hranilnice — prvi korak k varčevanju

Bančne ustanove nas vsako leto z najrazličnejšimi domisliki vabijo pod svojo streho, ob dnevno varčevanja, 31. oktobra, pa pripravijo za varčevalce poleg prikupnega plakata, ki opozarja, tudi na ta korak, ki naj vodi človeka do boljšega življenja, še vrsto novih varčevalnih predlogov. Le malokdaj pa zasledimo v sredstvih javnega obveščanja kaj več od skromnega poročila o delu šolskih hranilnic in njihovem vzgojnem pomenu za otroke, ki stopa življenju naproti. Banke sicer razpolagajo z vrsto podatkov o številu šolskih hranilnic na svojem področju, številu varčevalcev, višini vlog, gibanju varčevanja. To pa je tudi vse. Nikoli pa ne objavijo teh podatkov, kar je velika škoda in krivica za varčevalce in tiste, ki se vse leto trudijo kot pravi bančni uslužbenki, družno s svojimi mentorji.

V občini slovenska Bistrica deluje 15 šolskih hranilnic in prav toliko šol. Na ravni podravske regije se Bistričani vsa leta uvrščajo v prvo polovico uspešnih varčevalcev od 112 šolskih hranilnic, kolikor jih deluje na tem področju. Že nekaj let zapored se uvršča v sam vrh Osnovna šola Zg. Poljskava, ki v letih 87—90 zaseda 4., 5. in 6. mesto v regijskem šolskem varčevanju.

O skrivnosti uspeha in delu šolske hranilnice sem se pogovarjala z mentorico Milico Kukovič in »uslužbenkami« hranilnice Metko Kotnik, Vesno Reich, Mojco Leskovar, Petro Rauš, Marijo Magdič in Petro Draškovič. »Pri nas varčujejo vsi učenci, vsak dan obišče hranilnico vsaj 20 varčevalcev. Včasih so njihove vloge samo simbolične, vendar ni učenca, ki ne bi varčeval. Morda je skrivnost v tako visoki uvrstitvi naše šole v majhnem šolskem kolektivu. Smo namreč štirirazredna šola s 94 učenci in smo kot družina. Hranilnica deluje že od leta 1973, tudi sama sem že toliko let mentorica. Hranilnica je odprta dvakrat tedensko, v njej pa popolnoma samostojno dela 6 uslužbenk-učenc, ki smo jih »zaposlili« na osnovi razpisa, ki ga objavimo vedno v začetku šolskega leta. Merila za sprejem »uslužbenec« hranilnice so stroga. Učenci morajo delati pošteno in natančno. Delo je zahtevno in terja obilo resnosti. Vsak varčevalec dobi ob vpisu knjižico in kartonček, ob tem pa je treba voditi sproti še blagajniški dnevnik. Običajno si deklice delo razdelijo, čeprav so usposobljene za vse delovne postopke.«

Skozi drobne prste uslužbenk gre nešteto par, pa tudi večjih denarnih enot. Nekoč so ob dnevnem izkupičku naštele kar

4.500 din. To ni šala, če pomislimo, da se mora vse ujemati, da je treba narediti tako imenovano specifikacijo denarja, vse skrbno zabeležiti. Mentor pa mora potem poskrbeti, da po najkrajši poti še isti dan odpošlje denar, ki se potem steka na bančno knjižico njihove hranilnice.

Dekleta so mi povedala, da rada opravljajo to delo, čeprav je včasih treba ostati v hranilnici, dokler delo ni opravljeno ali dokler ne najdejo napake, ki se včasih prikrade v njihovo poslovanje. Prijazna in nasmejana dekleta bodo letos ob dnevu varčevanja pripravila tudi sama priložnostni program, ki bo v obliki vedre plesne točke ponazoril varčevanje. Ko sem jih opazovala pri njihovem delu, resne in marljive, sem nehote glasno vprašala, kako je z nagrado. Po zagotovitvi mentorice Milice Kukovič nagrada bo, zaenkrat pa naj ostane skrivnost.

Gotovo je eden od razlogov za tako visoko stopnjo varčevanja učencev Zg. Poljskave tudi izkupiček, ki ga prejme šola za obresti. S temi namreč vsako leto financirajo nekaj najpomembnejših aktivnosti, ki se jih udeležijo vsi učenci (šola v naravi, razne prireditve). Torej še vedno velja načelo, da je v slogi moč. To pa v poljskavskem primeru potrjuje njihova visoka uvrstitev na varčevalni lestvici v regiji.

O tem, kaj meni o mladinskem varčevanju banka kot ustrezna institucija za denarne zadeve, sem se pogovarjala z Ireno Rahle, vodjo oddelka za poslovanje z občani v slovenjebistriški poslovni enoti Kreditne banke Maribor.

»Po podatkih za devetmesečno obdobje število varčevalcev v šolskih hranilnicah narašča. V slovenjebistriški občini od 3658 učencev obiskuje hranilnice kar 3405 varčevalcev ali 94 odstotkov vseh šolarjev. Vsota privarčevanega denarja zajema 12 odstotkov varčevanja v regijskem merilu. Banka, skupaj s šolami, spodbuja šolsko varčevanje, pri čemer ne gre toliko za finančni delež, ki ga prispevajo šolarji, marveč bolj za vzgojo mladega človeka. Bistričani se že nekaj let uvrščajo med prvo polovico v regiji, v ospredju pa je Zg. Poljskava in letos še Pragersko, ki si deli v regiji celo 3. mesto.

Čeprav so pri nas za to dejavnost sredstva močno okrnjena, bomo še vedno, kolikor bo finančno stanje dopuščalo, spodbujali to obliko varčevanja.«

Alenka Milanovič

BRANKO RESNIK, PRVI MOŽ PTUJSKEGA DEMOSA

Skupščina je blokirana

Doslej je imel ptujski Demos v nekem smislu kolektivno vodstvo: vodili so ga vsi predsedniki strank, ki se v Ptuj združujejo v Demos. Zakaj ste se zdaj odločili za individualno vodstvo?

Branko Resnik: Ideja o tem je bila prisotna že od začetka, pač po vzoru na Demos v Sloveniji. V začetku so vodili Demos vsi predsedniki strank bolj zaradi začetne zadržanosti, ker pač nismo imeli človeka, ki bi to prevzel. Ni pa zaradi tega, ker imamo zdaj enega predsednika, nič drugače, kot je bilo doslej. Demos je ostal to, kar je — skupaj se dogovorimo, uskladimo — tehnično pa je seveda to zdaj ostalo na meni...

Kaj je za vas osebno drugače?

Branko Resnik: Potrebno je sklicati sestanek — verjetno bomo morali nekoga zaposliti, da bo opravljal tajniške posle — tu je obveza, da moram na nekatere sestanke, kjer pričakujejo mojo prisotnost kot predsednika Demosa, čeprav še naprej ostaja, da lahko gre na sestanke kdorkoli od nas in zastopa stališča, za katera smo se dogovorili. Tudi po volitvah ostajamo Demos. Namera vsake stranke pa je, da se uveljavi sama zase in skuša pokazati, kaj je med nami različnega, v čem je smisel, da na naslednjih volitvah nekdo voli na primer Slovensko demokratsko zvezo in ne druge stranke.

Biti predsednik Demosa — kakšen izziv je to za vas?

Branko Resnik: Nič posebnega. To je le nekaj zraven tistega, kar je bil zamej izziv takoj po no-

blast. Takrat sem torej spremljal vsa dogajanja in iskal stranko, ki bi lahko zajela moje politično prepričanje. Odlučujoča je bila okrogla miza na televiziji, v kateri je sodeloval profesor Pirnat, ko je govoril o bodočnosti Sloveniji, o njeni odcepitvi, o Slovenski demokratski zvezi... Takrat sem spoznal, da se moj temperament, prepričanje, svetovni nazor, razmišljanja ujemajo s Slovensko demokratsko zvezo. Ker v Ptuj takrat ni bilo koga drugega, ker sem želel ljudem omogočiti, da volijo to stranko, smo se zbrali in jo ustanovili. To je prišlo pravzaprav iz zadržanosti: ker ni bilo drugega, sem bil pač sam iniciator. Če bi storil to kdo drug, bi bil prav tako član ali pa vsaj somišljenik in bi za to stranko tudi glasoval na volitvah, prepričan, da je ta politika prava.

Tisti, ki poznajo politične tokove v Ptuj, pravijo, da ste bili že pred formalnim imenovanjem — reciva temu — »predsednik v senca«...

Branko Resnik: Poklic odvetnika je takšen, da je zelo blizu temu, kar se dogaja v politiki. Pogledimo po svetu: Haider je na primer odvetnik, cela vrsta nemških, francoskih politikov, ameriški predsedniški kandidati — vsi so izšli iz tega poklica. Mi smo se učili, kako družba, država deluje, drugo pa je tisto »zvitozrepljenje«, kdo bo koga, kdaj kaj reči, kaj pomeni ena beseda proti drugi. Vse to je naš poklic. Sam v politiki ne vidim prihodnosti, niti se ne nameravam spuščati va-

pliv na gospodarstvo, tega ne bo več. Vpliv bodo imeli lastniki kapitala in neodvisna javnost. Direktorji, ki so danes v podjetjih, nastopajo kot nekakšni kvazi lastniki kapitala. Imajo pa pravico in dolžnost, da povedo o smerih razvoja. Zaradi njih funkcionira država; podjetja dajejo dohodek, delo. In ta kratki stik me skrbi.

Branko Resnik: Naš odziv je bil ta, da smo volili tako, da je skupščina danes blokirana. Nastala sta dva tabora. In govoriti, da ima Demos oblast, ni res. Ljudje bodo morali sprejeti dejstvo, da so na volitvah glasovali tako, da niti eni niti drugi ne morejo vladati brez drugih. V tem obdobju bi moral biti med obema stranema konsenz in bi presegli vsakokratno izrekanje zaupnice vladi...

Vse to blokira delo skupščine. Drugi aspekt — menim, da je bistven — je, da nimamo več takega izvršnega sveta, kot smo ga imeli, ko bi na primer »sva partijska eminenca« poklicala nekoga iz uprave in bi potem uprava sledila temu vplivu. Danes nobena od strank ne more imeti takešne funkcije.

Katera odprta vprašanja po vašem mnenju rešujemo prepočas? Branko Resnik: Eno teh vprašanj je tudi vprašanje medijev — Tednika in radia. Na nek način bi ju morali olastniniti. Tako kot je naredila Mladina, ne gre. Mora se vedeti, kdo je lastnik. Moram reči tudi, da nismo za sistem, ki ga predvideva republika; smo za to, da upravni odbor sestavljajo nevtralni, nepolitični člani, ne po strankarskem ključu, saj stranke nastopajo le v tretjini skupščine. Tednik vidim kot podjetje s kolektivom, kot smo predlagali v gradivu za skupščino. Normalno pa je, da delate naprej z »nikogaršnjimi« sredstvi. Podedovali ste trg, image; to je lastnina, ki mora spet dobiti lastnika. Lahko bi seveda kdo vse skupaj odkupil. Vendar bo verjetno šel Tednik v to, da bo uradni časopis na tem področju; bo pa še mogoče kakšen privatni — ne vem... Naročeno sem imel Mladino; ko je njena kakovost padla, sem jo odpovedal. Tednik berem zaradi lokalnih novic. Ko pa sem skušal sam kaj objaviti, sem naletel na tisto, kar mi je bilo teoretično že znano: da obstaja cenzura, da se vodi politika, ki meni ni všeč, politika v tem smislu, da ne bomo o tem pisali, ker tudi o onem drugem nismo, ali o tem bomo pisali, ko ne bo več aktualno... To pa ni tisto, kar naj bi bil časopis. Tednik namreč ni nepolitičen časopis. Delo Plus piše trač in tisto človek tudi tako vzame, Tednik pa je časopis, ki spremlja politično življenje. In to bi morali v njem poznati. Ali pa, če se spominjam tiste številke, v kateri so bila objavljena stranišča — tudi tisto je bilo vprašljivo... Mogoče bi upravni odbor tudi v tem primeru rekel, da to ni sporno, pa bi bilo spet objavljeno, ali pa, če bi prišla k časopisu nevtralna oseba, mogoče vsega tega sploh ne bi bilo opaziti in ne bi nihče ugotavljal, ali je več onega ali tega. Zdaj je, kakor je, vendar se moramo v prihodnje temu izogniti. Dejstvo je, da je tudi v republiki tako: Delo, slovenski radio in televizija so še zmeraj pod vplivom partije, vsekakor pa proti vladi. Tako pa vlada ne more delati nikjer na svetu...

SLOVENSKA USTAVA

Kako se boste v Demosu vključili v razpravo o osnutku slovenske ustave?

Branko Resnik: Dogovorili smo se za široko razpravo, na katero bomo povabili vse, ki imajo interes. Dobili se bomo enkrat, dvakrat ali tudi večkrat, povabili tudi druge stranke v okviru koordinacije, ki je bila zdaj ustanovljena, saj mislim, da je pri ustavi interes vseh strank skupen. Za nas je pomembno, da spravimo v ustavo stvari, ki so za nas realne; to je lokalna samouprava, ki bo vplivala tudi na to, ali bo skupščina enodolna ali dvodolna... Drugi nivo razprave pa bi se omejil na strokovni krog, na ljudi, ki lahko strokovno dajejo pripombe, kot na primer o pravicah, o stvarih, ki so v nekem smislu jasne po pravni teoriji. Poskušali bomo povabiti strokovnjake, seveda pa tudi ožje razprave ne bodo za zaprtimi vrati: odprte bodo vsem, ki jih zanima.

ČLOVEKOVE PRAVICE

V zadnjem času se pri nas veliko govori o človekovih pravicah, ne nazadnje tudi zaradi tega, ker nam spoštovanje teh med drugim odpira vrata v Evropo. Ste se kot odvetnik v domačem okolju že kdaj srečali s kršenjem človekovih pravic?

Branko Resnik: Ne. Mislim, da je v Sloveniji standard teh pravic visok in ne bi mogli reči, da smo brez njih. Sodišča, upravni organi, s katerimi prihajam v stik, so toliko profesionalni, na takem nivoju, da ne prihaja do zlorabe človekovih pravic. Mi-

vem letu, ko so se začele pripravljati na večstrankarske volitve, ko so začeli sprejemati predpise, ko so se povsod po Sloveniji začele ustanavljati stranke in njihovi odbori in ko smo tudi v Ptuj začeli razmišljati, kaj zdaj, za koga bomo volili, kdo so ljudje, ki jih bomo volili. Glede na izkušnje nisem bil za staro, prejšnjo

njo naprej; moja življenjska pot je vendarle moje poklicno delo, ki me zanima in me popolnoma zadovoljuje. Politično delo me že danes obremenjuje bolj, kot bi sam želel.

JE DEMOS ZADOVOLJEN Z OBČINSKO VLADO?

Na občinsko vlado nenehno letijo kritike, še posebej na njenega

120-LETNA TRADICIJA GIMNAZIJE V PTUJU SE NADALJUJE

Znanje za fakulteto

Tudi gimnazija, kljub izpričanemu znanju in odlični popotnici bodočim študentom za vse vrste študija, se v bližnji preteklosti ni mogla izogniti reformam srednjih šol. »Reformisti« so prisegli na usmerjeno izobraževanje, profesorji na fakultetah pa na študente iz naravoslovno-matematične usmeritve, usmeritve, ki je bila v nekem smislu še »stara« gimnazija.

Z letošnjim šolskim letom je strokovni svet Republike Slovenije za vzgojo in izobraževanje uvedel v srednjih šolah enovit splošnoizobraževalni program GIMNAZIJA. Glede na predmetnik in nameravani študij se dijaki lahko odločijo za naravoslovno-matematično, klasično humanistično, jezikovno, družboslovno-kulturno, pedagoško in športno skupino. V Ptuj ni le pedagoške in športne skupine. V petih razredih (naravoslovna, matematična, jezikovna in dve skupini družboslovno-kulturna) je 152 dijakov. Obvezni del programa je v vseh štirih letih

4869 ur, šolsko leto pa naj bi praviloma imejlo 38, v zaključnem letu 36 tednov (dva tedna naj bi bila namenjena zaključnemu izpitu). Predmetnik predvideva tudi izbiro predmeta. V 1. letniku je to ena, v drugem in tretjem letniku 3 ure, v četrtem pa 11 ur. V prvem letniku je mogoče to uro nameniti tudi za izravnavanje predznanja učencev pri predmetih, kjer pač ugotovijo večje razlike.

Temeljni predmeti, ki so obvezni vsa štiri leta, so: slovenski jezik in književnost, matematika, prvi in drugi tuji jezik, zgodovina, umetnostna in športna vzgoja. V prvem letniku je obvezen predmet za vse dijake informatika in računalništvo. Dijaki se morajo naučiti uporabljati računalnik in pridobljeno znanje naj bi potem uporabljali v naslednjih letih pri drugih predmetih. Med izbirnimi vsebinami morajo dijaki v štirih letih obvezno osvojiti znanje naslednjih dejavnosti: kulturnih, spoznavanje družbenega sistema, vzgoja

za mir in nenasilje, obrambne in zaščitne dejavnosti, zdravstvena vzgoja s tečajem prve pomoči in delovno prakso. Za vse to znanje naj bi gimnazija zagotovila izvajalce zunaj šole: povezala naj bi se z drugimi ustanovami, fakultetami, inštituti, podjetji. Tako se bo gimnazija odprla okolju, potek teh dejavnosti pa naj bi bil bolj svoboden — v obliki seminarjev, tečajev, taborov, seminarskega dela...

V letošnjem šolskem letu gre za bolj ali manj poskusno obdobje in dijaki, ki so se vpisali v gimnazijo, bodo končali solanje z zaključnim izpitom, prihodnje generacije pa naj bi spet končale gimnazijo z maturou.

Gimnazija naj bi torej spet postala, kar je bila, z vsem, kar je novega v izobraževalnem procesu, in rezultati mature — v tej smeri tečejo dogovori — naj bi odločali o sprejemu na fakulteto.

NaV

Miro Jasni:

Zavestno

človeško živim

Objemi razkošne narave vse leto mladostno krepjijo srce mi in dušo.

Pogumno sprejemam radosti življenja, pomagam tešiti jih v stiski, rešiti jih v soncu in dežju, v viharjem obzorju na zemlji in morju.

Globoko občutim vso živo naravo, lepoto cvetenja in zorenja.

Kot človek odkrivam skrivnosti življenja, zavestno naravno živim in trpinim, skrbim za mir, svobodo in slovo.

24. okt. 1990

Pogovarjala se je

Nataša Vodušek

REPUBLIKA SLOVENIJA

RAZGLAS

prebivalcem moje dežele

Republika Slovenija razpisuje obveznice v apoenih po: 100 DEM, 500 DEM, 1.000 DEM, 5.000 DEM, 10.000 DEM, plačljive v dinarjih.

Obrestujejo se po 8% obrestni meri letno na konformni način, od vključno 1. julija 1990 naprej.

Obveznice lahko kupite v enotah Ljubljanske banke.

Obveznica Republike Slovenije nudi:

- Najbolj varno naložbo, saj za izplačilo obveznosti iz obveznic jamči Republika Slovenija.
- Možnost, da lahko varčevalec obveznico proda Ljubljanski banki kadarkoli.
- Naložbo dinarjev, izraženo v vrednosti deviz. To je kot devizno varčevanje, neodvisno od domače inflacije.

In ne nazadnje: z nakupom obveznic boste veliko prispevali k večji gospodarski samostojnosti in uspešnosti Slovenije. Ta mora na svoji poti v Evropo in svet preurediti gospodarstvo in

Obveznice se glasijo na prinosnika. Obresti, obračunane od vključno

1. julija 1990 do vključno 30. junija 1993, se pripišejo nominalnemu znesku, na katerega se glasi obveznica. Pravice iz obveznic se izplačujejo v dinarjih v desetih polletnih obrokih po srednjem tečaju na dan dospelosti. Prvi obrok dospe v plačilo 30. junija 1993.

- Fiksno obrestno mero, ki je višja od tiste za navadno devizno varčevanje in se med varčevanjem ne bo spremenila.
- Možnost, da obveznico lahko prodate, podarite, zastavite ali z njo koga nagradite.
- Oprostitev plačila davka od skupnega dohodka občanov, česar drugo varčevanje ne nudi. S tem se vrednost vaše naložbe še poveča.

svojim prebivalcem zagotoviti produktivna delovna mesta. Zdaj res lahko vsakdo naredi nekaj za svojo deželo, zase, za svoje otroke in vnuke.

Pooblaščen bank: LJUBLJANSKA BANKA

Obveznica Republike Slovenije – zame in za mojo deželo

PTUJSKI VEVČANI V GRAJENI

Premalo vode ali preveč zlobe?

Prejšnji četrtek zvečer so se v Grajeni zbrali prebivalci dela Grajenščaka in Krčevine pri Vurbergu. Ti so povezani na krajevni vodovod z zbiralnikom nad naseljem. Nanj je priključenih 48 gospodinjstev. Problem je nastal pred leti, ko so poleg dotrdanih potreb prebivalcev po vodi nastale še dodatne potrebe po večjih količinah vode. Zraslo je namreč tudi nekaj farm, med njimi sta posebej večji dve. Lastnik perutninske farme je odboru za upravljanje s krajevnim vodovodom obljubil, da si bo zaradi morebitnega primanjkljaja vode v omrežju tudi sam priskrbel dodatni vir za okoli 30% svojih potreb. Pa tega ni storil in iz tega po mnenju večine krajanov, prisotnih na zboru, izvirajo vsi nadaljnji zapleti. Vode naenkrat ni dovolj in kar precej gospodinjstev po tri ali celo štiri mesece na leto ostane brez vode. Nazadnje je niso imeli kar tri tedne skupaj. Krajanji so posumili, da vode zmanjkuje občasno tudi zaradi posegov v črpališče. Opozarjali so na nasilno vdiranje v zajetje, zapiranje dotoka vode (obstaja namreč možnost odklapanja dela porabnikov vode) in namerno poljenje rezervoarjev zasebnikov, kar povzroča pomanjkanje vode kljub odjektivu, da bi ob normalni porabi tako gospodinjstev kot farm s količino vode nekako morali priti skozi. Postaja milice je reagirala tako, da je po desetih dneh prišel miličnik in vprašal, kaj so opazili in ali koga sumijo, odbor za upravljanje z zajetjem pa se je že utrdil pri iskanju rešitev. Izdelal je predlog, ki bo do srede novembra v razpravi med prizadetimi krajanji, po katerem bi pričeli vodo plačevati glede na število družinskih članov, pa tudi perutnine in živine pri hišah. S tem denarjem bi uredili vodnjak

in omrežje, predvsem pa očistili zajetje, saj je to po zadnjih analizah bakteriološko oporečno. V vodi sofekalije in dr. Ciril Korpar je menil, da bi, če ne bo zajetje vzdrževano in čiščeno, bilo potrebno zajetje zapreti. V nekaj mesecih bi gospodinjstva pridobila tudi ustrezne števe in obračunavanje porabljene vode bi bilo še boljše. Nekaterim, ki so že obupali nad možnostjo razumnega reševanja nastalega spora, pa se je zdelo, da bi bilo še najpomembnejše čimprej pripeljati v naselje javni mestni vodovod, kate-

Sklepi interesnega zbora krajanov — strokovnjak Komunalnega podjetja naj izenači obe cevi z enim iztokom
— zajetje naj se sanira
— ponovno povezati stari in novi vodovod
— Komunalno podjetje naj poskuša najti rešitev
— zagotoviti, da posegi nepoklicanih v zajetje ne bodo mogoči

rega primarni vod je od naselja oddaljen tri kilometre. Ena od rešitev je poleg ustreznega plačevanja in vzdrževanja sistema tudi odstranitev ene od dveh cevi, po katerih sedaj odteka voda iz rezervoarja. Kajti tudi to je jabolko spora. Prvi, ki so se priključili na vodovod že pred dvajsetimi leti, imajo namreč cev pri dnu, drugi, ki so se priselili pozneje, pa nad njo. Občutek, da drug drugemu zaradi tega lahko nagajajo, je mogoče odpraviti z enotno cevjo po načelu: Vodo bomo tako imeli vsi ali pa nihče. D. Lukman

STERNTHAL — POVOJNO TABORIŠČE (4.)

»Spregovorite, kaznujte, maščujte«

(naslov članka v LJUDSKI PRAVICI — junij 1945)

PIŠE: DARJA LUKMAN

Sodišča za zločine in prestopke zoper slovensko narodno čast (skrajšano: sodišča narodne časti) so bila ustanovljena 5. junija 1945. V uvodu so bili prekrški zoper narodno čast definirani kot: postopki ljudi, ki so v zaradi svoje blapčevske miselnosti, sebičnosti, strahopetnosti ali sovraštva do naprednih slovenskih in jugoslovanskih sil sodelovali z okupatorjem, mu pomagali sejati mržnjo med jugoslovanskimi narodi, služili njegovemu državnemu ustroju ali mu sicer delali usluge.

Podrobneje pa vrste prekrškov definirajo prve tri določbe. Najprej v prestopke sodijo vsa dejanja, ki kažejo na politično, kulturno-umetniško, gospodarsko pravno ali upravno sodelovanje z okupatorjem ali domačimi izdajalci. Nato prijateljski stiki s pripadniki okupatorske vojske in sodelovanje na odgovornih mestih v letu 1941, ki je prispevalo k porazu in kapitulaciji Jugoslavije. Kazni, ki jih je izrekalo to sodišče, pa so bile izguba narodne časti (odv-

redbo imenovali pet sodnikov in tajnika sodišča. Imena teh sodnikov smo že objavili, tajnik sodišča pa je bil za ptujsko-območje Janžev Tobias, odvetniški pripravnik iz Ptuj. Sodišča so praviloma sodila na sedežih narodnoosvobodilnih odborov. V Ptujju je to sodišče delovalo od junija do avgusta v današnji sejni sobi magistrata. Zasedalo je redno vsak dan, razen nedelje. Obtožence so vozili tudi iz sternthalškega taborišča. Sodišče je obravnavalo vnaprej na-

pisane obtožnice. Kdo jih je napisal, ni znano, po zakonu bi jih lahko napisali javni tožilci, odsek za zaščito naroda, narodnoosvobodilni odbor, poleg teh organov pa tudi posamezniki.

Sodišče je torej zasedalo dobra dva meseca tudi v Ptujju. Iz Ljubljane sta razeni imenovani sodnikov prihajala tudi še dva pravnik. Vsi skupaj so nato poslušali obtožnico, izpovedi prič in obtoženih in nato odločili. Največkrat so izrekli odvzem volilne pravice, pogosto pa tudi lažje in težje prisilno delo. Ljudi, ki so bili že zaprti v Sternthalu, so ali poslali nazaj ali pa izpustili. Teza, da je to sodišče po juniju pošiljalo zapornike v Sternthal po torej držala. Pred tem datumom pa so to zagotovo počeli Ozna in vplivni posamezniki. Tudi v drugih krajih severovzhodne Slovenije so delovala ta sodišča in prek njih je tudi veliko

Prekmurcev, Mariborčanov, Pohorčev, Lenarčanov (poleg Ptujčanov) prišlo v Sternthal.

Sodišče je obravnavalo od 20 do 30 primerov na dan. Iz pričevanj je mogoče sklepati, da se je na njem znašlo veliko nedolžnih ljudi, ki so bile žrtve medsebojnih nasprotovanj in zavisti. Tako so na primer pred sodišče prišle dekleta, ki so se neko zimo vozila na nemškem kamionu. Zgolj zato, ker jih je zeblo in so jih po poti pobrali nemški vojaki. V nekaterih primerih je slo povsem za osebne intrige.

Sodbe o sodnikih narodne časti seveda nimam pravice dati. Le to, da so bili zelo različni. Nekateri so v vsaki malenkosti že videli razlog za kaznovanje, drugi pa so se odločali predvsem za odvzem volilne pravice in so na proces gledali bolj kot na nujno zlo, v katero so bili pač pahneni.

ISKANJE SOVRAŽNIKOV ZA VSAKO CENO

Časi delovanja sodišča narodne časti so bili hkrati tudi časi, ko so časopisi, predvsem Ljudska pravica, na veliko objavljali slike iz nemških taborišč, pisali o žrtvah in opisovali ogromno procesov proti vojnim zločincem. Med članki ni manjkalo takih, ki so ljudi pozivali, naj prijaviijo zločince, simpatizirje in tiste, ki so moralno podpirali okupatorja. Ljudje so, kot kaže, na to pristali, saj so sodišča imela polne roke dela. Naslovi v časopisih so jih k temu prav gotovo podžigali.

Zanimivo je, da je zakon podpisal Josip Vidmar, da pa je mednarodna javnost zaradi tega zakona in delovanja sodišč hitro reagirala. Sodišča so bila laična, postopki niso upoštevali osnovnih pravnih norm, njihove zločine pa so odmevali tudi drugod. Sodišča so bila na hitro ukinjena. Za njih ni bilo na hitro ustanovljena redna narodna sodišča. Vsi arhivi sodišča časti so potem morali v Ljubljano, in kot smo že omenili, zaenkrat niso dostopni niti natančno jasno, ali niso morda v Beogradu. Časovna distanca je seveda že velika, zato ni razloga, da teh arhivov zgodovinarjem ne bi odprli. Razen če so uničeni, saj je v glavah že prevladovalo mnenje, da so bila ta sodišča velika napaka povojne oblasti in predvsem pravno sporna.

Ljudska PRAVICA GLASILO KOMUNISTIČNE PARTIJE SLOVENIJE Leto VI. - št. 38 Ljubljana, petek, 8. junija 1945 Izdaje vsak dan razen ob ponedeljkih Mesecna naročnina Lit 45.--, št. RM 15.-- Liri 2.--, RM 6,70

O narodni časti

Narodna čast se izraža v samostojni, politični in javni zvestosti vsakega slovenskega državljanca. Človek narodno čast upraviča in jo podeljuje svojim delom in dejanji. Narodna čast je svetost in je treba za njo vsakemu državljanu priznati odgovornost. Narodna čast je svetost in je treba za njo vsakemu državljanu priznati odgovornost. Narodna čast je svetost in je treba za njo vsakemu državljanu priznati odgovornost.

ZAKON

o kaznovanju zločinov in prestopkov zoper slovensko narodno čast

Prvi poglavje. Člen 1. Sodišča za zločine in prestopke zoper slovensko narodno čast (skrajšano: sodišča narodne časti) so bila ustanovljena 5. junija 1945. Člen 2. Sodišča so praviloma sodila na sedežih narodnoosvobodilnih odborov. Člen 3. Sodišče je obravnavalo vnaprej napisane obtožnice.

Popolno uničenje nemškega imperializma Moskova 2. junija. (TAŠKO) V zgodnji vzhodni Evropi vzhodni nemški imperializem, ki se je razvil v obliki nemškega imperializma, je popolno uničenje nemškega imperializma. Moskova 2. junija. (TAŠKO) V zgodnji vzhodni Evropi vzhodni nemški imperializem, ki se je razvil v obliki nemškega imperializma, je popolno uničenje nemškega imperializma.

Zakon o sodiščih narodne časti je bil objavljen na prvi strani Ljudske pravice 8. junija 1945, ob njem pa pomenljiv komentar.

zem državljanstva ali volilne pravice), lahko ali težko prisilno delo in popolna ali delna zaplamba imetja v korist države. Kazni prisilnega dela so se izrekale za največ 10 let.

SESTAVA IN DELOVANJE SODIŠČ

Sedež sodišča je bil v Ljubljani, v vsakem kraju pa so z republiško

Podjetje Stik, katerega direktor je znani ptujski zasebnik Jože Holc, je prejšnji petek na Potrčevi ulici 13 v Ptujju odprlo istoimensko trgovino. Nov lokal je izredno lepo urejen; pozna se, da je pri ureditvi sodeloval strokovnjak — arhitekt Bogdan Reichenberg iz Maribora. Kupcem ponujajo bogato izbiro usnjenih in krznenih oblačil, uvožene izdelke iz jeansa in športne copate Victory. Vse blago je naprodaj po ugodnih cenah in prodajnih pogojih.

V priložnostnem govoru sekretarja Sekretariata za obrt in podjetništvo Branka Brumna je bilo nekajkrat slišati o pridnosti in delavnosti novega podjetnika, prej obrtnika usnjarske stroke; usnjarstvo je družinska tradicija pri Holcavih. Jože Holc je bil eden prvih ptujskih obrtnikov, ki se je ukvarjal s trgovinskimi in komercialnimi posli. Nadvse lep butik je krona dolgoletnega dela, pričakovati je, da bo v bodoče še več podobnih presenečenj. Branko Brumen je Holcu čestital v imenu Izvršnega sveta in Sekretariata za obrt in podjetništvo

V Stiku je kaj videti

občine Ptuj. Franček Vrtič, najstarejši delavec sicer mladega podjetja, je opravil formalni krst novega lokala. MG

Nova trgovina je pravi biser, kar zadeva urejenost in ponudbo (Posnetek: J. Bračič)

Kultura pod Kunejevimi kozolcem

Prihodnje leto bo Malo Borštnikovo srečanje v slovenjebistriški občini štelo že 15 let, seveda če ga bodo (denarno) uspeli obdržati pri življenju. »To je že tradicija, v svetu pa veliko dajo na tradicijo. Škoda bi bilo, če bi se pretrgala, ker potem ne bo več tradicija,« je med drugim povedal dr. Matjaž Kmecl, predsednik sveta Borštnikovega srečanja, na nedeljski večerni predstavi Confortesovega maratona v Slovenski Bistrici. Zelo živahno pa je bilo v nedeljo dopoldan v Makolah, ko se je pod (in pred) Kunejevimi kozolcem zbralo veliko krajanov in članov PD Anica Černej, ki je bi-

SLOVENSKA BISTRICA

la gostiteljica srečanja. Po stari gostoljubni navadi Makolčanov (kljub temu pa pravijo o njih, da se radi tepejo, kar je potrdil tudi Jurij Vodovnik) so ponujali »klačjo sline«, da so se ljudje ogreli, mošt, domačo jabolčnico in polno drugih dobrot iz domače kmečke peči. Gledališčniki so po stari navadi prišli bolj pozno, ljudje pa so še kar vztrajali ob vseh dobrotah in povrh še pečenem kostanju. Vse, ki so čakali

skoraj polduro uro, pa je razveselila Alenka Pinterič. Blaž Zeleznik, intendant SNG Maribor, je zamudno opravičil takole: »Borštnikovo srečanje je vedno nekaj posebnega, a nekaj posebnega pa so tudi naši umetniki, ki so se po sinočnji predstavi Fausta in tovarišem srečanju prebujali v intervalih.« Seveda so Makolčani to sprejeli z velikim razumevanjem in predstava pod kozolcem (skozri katerega pa je tenko pihalo) se je pričela. Nastopili so trije priznani gledališki umetniki, dobitniki zlatega Borštnikovega prstana: Polde Bibič, Štefka Droščeva in Danilo Benedičič. Kot gostja je nastopila tudi prvakinja dubrovniškega gledališča Marin Držić Milka Podrug-Kokotovič (bralci se je spomnijo iz serije Naše malo mesto). Zanimivo je bilo prisluhniti vrhunskemu umetniku, ki so govorili hvaležni publiko, nagradila jih je z obilnim aplavzom, v dokaj neobičajnem okolju: med koruznico, fizičolkami ter korenjevo in repno cimo. Veselo druženje z domačini se je nadaljevalo tudi po nastopu: po vsej dolini je odmevala pesem še, ko so umetniki prišli že pod varno (in toplo) okrilje makolske osnovne šole, kjer so jih pogostili s kosilom in veliko mero dobre volje ter pesmimi, ki so jim pritegnili prav vsi.

Nastop gledaliških umetnikov pod kozolcem. Tekst in foto Vida Topolovec

Četrtekov ptujski kulturni utrip

Kdor je želel minuli četrtek kulturno obarvati in si v drugi polovici delovnega tedna »privežati dušo«, je imel kaj zbirati. Z malce pretiravanja — prava velemestna ponudba: literarno popoldne, likovna razstava, gledališče. Pustimo danes (ne pa tudi v razmislek za kakšen drugi četrtek) očitke, zakaj v enem dnevu kar tri prireditve, ob strani. To sploh ni težko, ko se človek lahko spet po dolgem času preda ugodju, da ima tudi v Ptujju »kam iti«, in če bi rad vcepil občutek za lepo še otroku, lahko tudi njemu ponudi kulturno srečanje. Škoda, da je kulturno popoldne s tržaškim literatom Miroslavom Košuto doživelo skromno število otrok. Morda pa je bil dogodek prav zaradi intimnosti mladinskega oddelka Ljudske in študijske knjižnice in maloštevilne publike toliko bolj prisrčen in doživet. Miroslav Košuta je predstavil otroške pesmice in jih pospremil s komentarjem o njihovem nastanku z za otroke zanimivo pripovedjo. Ob tem se človeku utrne le misel: bomo imeli poleg volje kdaj v Ptujju tudi toliko denarja, da bi takšna srečanja z literati lahko postala v knjižnici tedenska ali pa vsaj mesečna?

Mariborski slikar Vojko Pogačar je vse tiste, ki so videli njegovo razstavo pred sedmimi leti v istem prostoru, razstavišču ob Dravi, presenetil. Njegova osamljena drevesa so se marsikomu neizbrsno vtisnila v spomin, četrtkova ponovna predstavitev pa je bila nekaj novega, drugega in v prvem hipu skoraj dvom, da gre za istega avtorja. Minuli četrtek pa so lahko tudi Ptujčani zaznali utrip 25. Borštnikovega srečanja, ne da bi jim bilo treba v Maribor. V gledališču se je za abonma in izven predstavilo tržaško gledališče s Tetovirano rožo, Tennesseeja Williama, s katero so sodelovali na Borštnikovem srečanju. Glavna igralka Miranda Caharija in Boris Cavazza sta pod režiserkim vodstvom Maria Uršiča zagotovila že sama po sebi vsečno predstavo. Bil pa je to tudi gledališki dogodek, ki je gledalce popeljal onkraj meje med Slovence v Italijo, v gledališko dogajanje Slovenskega stalnega gledališča v Trstu. In obisk na vseh teh prireditvah? Lahko bi bil številnejši.

Igra z belo žogico

Igro, podobno namiznemu tenisu, so igrali najprej na kitajskem in japonskem dvoru, začetniki sodobnega namiznega tenisa pa so Angleži, ki so konec 19. stoletja sestavili pravila igre ping-pong. Angleži so tudi zamenjali žogico iz plute ali gume za celuloidno in uvedli še vrsto sprememb. V Jugoslaviji so pričeli namizni tenis igrati po letu 1925 na območju današnje Vojvodine, prvo državno prvenstvo pa je bilo organizirano leta 1931. Ptujski namiznoteniški klub je ob teh dejstvih še malček — lani je dopolnil 15 let, pa vendar se ponaša z lepimi rezultati.

Kakšni so uspehi NTK Petovia? Ivo Pšajd, profesionalni trener, meni, da je bila sezona 1989/90 med najplodnejšimi doslej. Dekleta igrajo v drugi zvezni ligi, po sedmih letih ima Ptuj ponovno republiški reprezentantki (Mlakarjeva in Čerčeto-va), ekipno so pionirke tretje in mladinke druge v republiki. Fantje so ponovno osvojili naslov

republiški ligi in, kot kažejo rezultati, ne bodo v tej ligi le eno sezono. To so Blaž Brodnjak, Boštjan Tancer, Urh Strašek, Nino Krize, računajo pa tudi na izkušnega Jerneja Šomna. »Najboljši trenirajo vsak dan po dve uri,« pripoveduje trener Pšajd. »Po ogrevanju in postavi-

tvi miz vadijo posamezne elemente igre, mesto dotika žogice, povezavo udarcev, taktično uigravanje proti znanim nasprotnicam, nato pa še odigrajo kakšen set. Vsako soboto in nedeljo so tekmovanja. Poleti imajo sicer mesec dni počitnic, nato pa najprej vzdržljivostne treninge v Ljudskem vrtu, pa priprave na Ribniški koči...«

Tanja Čerče in Petra Mlakar kot članici slovenske reprezentance na igrah treh dežel v Feldkirchnu v ZRN z osvojenimi srebrno in zlato medaljo med posameznicami in zlato ekipno medaljo.

državnega prvaka (Urh Strašek, leto prej Blaž Brodnjak), po približno desetih letih igra moška ekipa Poetovje ponovno v prvi

Letos so Ptujčani prevzeli organizacijo regijskih tekmovanj. Vodil jih bo regijski kapetan Ivo Pšajd, samo tekmovanje pa predsednik NTK Petovia Martin Mlakar. Upajmo, da se bo kronično pomanjkanje gledalcev na športnih prireditvah na Ptuj tokrat pokazalo drugače.

republiški ligi in, kot kažejo rezultati, ne bodo v tej ligi le eno sezono. To so Blaž Brodnjak, Boštjan Tancer, Urh Strašek, Nino Krize, računajo pa tudi na izkušnega Jerneja Šomna. »Najboljši trenirajo vsak dan po dve uri,« pripoveduje trener Pšajd. »Po ogrevanju in postavi-

Blaž Brodnjak, Nino Krize, Urh Strašek in Boštjan Tancer pred tekmo proti Fužinarju z Raven.

Ob gledanju pomisli, da sta igralca nasprotnika, ki skušata drug drugemu vsiliti svoj ritem, ob čemer skrajno napeto reagirata na vsak migljaj majhne, bele, od 2,4 do 2,5 grama težke žogice, ki doseže pri boljnih igralcih tudi hitrost do 100 kilometrov na uro. Vendar, pravijo igralci, jih zanima predvsem žogica, ki živahno poskakuje sem in tja po 2,74 metra dolgi, 1,52 metra široki in 0,76 metra visoki mizi, ne pa protigravec.

tovia Martin Mlakar. »Dolgo sem delal kot sekretar v Nogometnem klubu Drava, lani pa sem prevzel vodstvo namiznega tenisa. Zaenkrat mislim, da smo dober, discipliniran in zdrav kolektiv. Je pa tako, da smo pač mali. Veliki centri imajo vse —

Trener Ivo Pšajd

objekte, več denarja, boljše igralce. Oni jih dobijo, kupijo. Mi si moramo igralce vzgojiti.«

Kaj pomeni vzgojiti si igralca? Pšajd: »Za najmlajše, to je učence prvih razredov, imamo vsako leto pionirsko šolo. Letos jih trenirata Bodgan Muzek in Živorad Marinković. Najprej obvladujejo osnovne elemente: žogico udarjajo ob steno, ob tla, v zrak, nato šele čez mesec ali dva čez mizo. Prvi se jim posreči odbiti žogico v zrak 7 do 8-krat, nato 200 in večkrat. Sicer pa tečejo, se razgibavajo, izvajajo spretnostne in dihalne vaje. Pravilno dihanje je sploh najpomembnejše pri vseh športih. Čez pol leta pričnejo vaditi vsak dan, seveda se najboljšim bolj posvečamo, vendar so vsi dobrodošli. Že prvo leto ti pionirski tudi tekmujejo. Čez 4 do 5 let bodo nekateri od njih za klub kaj dosegli.«

Pri Ptujčanih igra tudi Boštjan Tancer, ki obiskuje športni razred mariborske gimnazije. »S poukom pričnemo ob 10. uri, tako da lahko opravimo jutranji trening. Štirikrat na teden imamo ta jutranji vzdržljivostni trening kar skupaj pod vodstvom atletske trenerke Brede Lorenci. Sicer smo v razredu košarkarji, teniserji, odbojkarji, atleti, nogometarji...« Boštjan Tancer je letos julija na evropskem prvenstvu v Avstriji osvojil dve bronasti medalji.

Tekmovalci NTK Petovia se udeležujejo kvalifikacijskih turnirjev regij, ekipnih regijskih, republiških in zveznih tekmovanj ter prvenstev posameznikov. Ni kaj, ob strani morajo res imeti starše, pa tudi razumevanje učiteljev.

Besedilo in fotografije McZ

ŠPORT

Neodvisen in nadstrankarski

Društvo pedagogov telesne kulture Ptuj je 18. oktobra organiziralo okroglo mizo o športu na Ptuj. V SSC so se zbrali številni športni strokovnjaki, udeležil pa se je tudi novi predsednik Športne zveze Slovenije dr. Rajko Sugman, nekoč sicer pristen Gorisničan. V svojem uvodnem govoru — po poročilu prof. Mirana Muhiča o športu v solah in prof. Vlada Čuša o tekmovalnih športih — je svoje porenko večkrat poudaril, predvsem pa govoril priskočno in malodane zaupno o trenutnem stanju Športne zveze. Pravi problemi, na katere so naleteli prisotni v svojem vsakodnevnem delu, pa so se pokazali šele v razpravi.

NAJMLAJŠI BREZ USTREZNEGA VODSTVA

Kljub temu da sodi ptujška občina med športno razvite v Sloveniji, je zdravstveno stanje učencev in mladine med najslabšimi, Ptuj vodi po številu nespособnih za vojaško službo, narašča število ljudi z zmanjšano delovno sposobnostjo, je povedal prof. Vlado Čuš. Tudi pre malo športa in rekreacije nedvomno vpliva na omenjene rezultate. Prisotni so ugotovili, da nam manjka predvsem strokovno delo z najmlajšimi — v vrtcih in nižjih razredih osnovnih šol. Motorične sposobnosti se razvijajo namreč predvsem do 10. leta starosti. Predstavnik TVD Partizana iz Dornave je menil, da bi starši z veseljem pošiljali otroke na organizirano vadbo in jo tudi plačali, če bi vedeli, da je tako njihov otrok na varnem in v rokah strokovnjaka. Tako so prišli razpravljalci do staršev, še vedno glavnih vzgojiteljev, ki večkrat nimajo časa ali pa posluha za športne potrebe otrok.

Najbolje gre delo od rok pravzaprav učiteljem višjih razredov osnovnih šol. Ti učenci se tudi najbolj obšolsko udeležujejo. Veliko slabši je položaj v srednjih šolah, kjer niti učitelji niti dijaki niso stimulirani za delo zunaj šolskih obveznosti. Ravnatelj prof. Meta Puklavec in mag. Milan Cimerman sta poudarila, da ob ukinjanju sredstev za obšolske dejavnosti družba ne more pričakovati večnega proustvoljnega dela pedagogov. Prav tako se na srednješolski stopnji tekmovanja podvajajo. Tako naj bi isti učenci tekmovali z istimi konkurenti enkrat za klube in drugič za svoje šole.

TEKMOVALNI ŠPORTI V NEVARNOSTI

Dr. Rajko Sugman je povedal, da bi v bodoče lahko Športna zveza in z njo seveda njene članice — klubi in društva — ostali tudi brez že sedaj pičlega dinarja iz sredstev za družbene dejavnosti. To pomeni, da se bodo moralni športniki spopasti s trziščem, na katerem za vse morda tudi ne bo prostora. Ptuj ima sedaj 22 ra-

zličnih športnih panog, organiziranih v 70 klubih in društvih. Podobno je v drugih mestih. Ali je selekcijski šport na Ptuj optimalno organiziran, je bilo naslednje vprašanje na srečanju.

Ko še enkrat prebiram vabilo za okroglo mizo o športu na Ptuj, ugotovim, da so se je udeležili le »uporabniki« športa — in ni jih bilo malo — ni pa bilo ne župana ne predsednika IS ne predstavnikov političnih strank, očitno po pomoti pa so se jim v odsotnosti pridružili tudi vsi ravnatelji osnovnih šol razen enega. Ta ugotovitev se odlično ujema s Sugmanovo vizijo Športne zveze, ki naj bo ločena od države in absolutno nadstrankarska. In to je tudi glavno sporočilo okrogle mize.

Zakaj ima Ptuj tudi osnovne selekcije za športe, ki jih gojijo tudi v okolici, na primer nogomet? Tako pride do podvajanja in nepotrebne delitve denarja tudi na tem področju.

Kako si predstavlja športni marketing, smo povprašali dr. Rajka Sugmana: »Klasična ekonomska propaganda je zastarela zadeva. Najti je potrebno nov način sodelovanja podjetij in športnih organizacij. V svojem timu imam mlade strokovnjake, ki pripravljajo osnutek bodočega delovanja. Športna zveza mora vsakakor dobiti nazaj športno stavo, doseči davčne olajšave in delež pri igrah na srečo. Natisnili bi lahko svoje znamke. Po vaseh bo najbrž lažje kot v mestih. Tam bodo organizirali veselice, tombole. Moramo se zgledeovati po zahodnih sistemih...«

Udeleženci so se spraševali tudi, kako naj se organizira sedanja ZTKO, ko se bo preimenovala v Športno zvezo. Edini so si bili, da morajo ob prenavljanju enakopravno sodelovati vsi obstoječi klubi in društva, organizacija pa mora biti nadstrankarska.

Mc Zupanič

ROKOMET

Osmo kolo v prvi republiški moški ligi je bilo za naše ekipe neuspešno. Drava in Ormož sta izgubila kot domačina, Velika Nedelja pa na gostovanju. Članice Drave pa so v Ptuj brez težav s 26:14 (13:5) premagale mlade igralke Partizana iz Zalca.

Moško tekmo v Ptuj med Dravo in Preddvorom so zasluženo dobili gostje, saj so se v igri slabih obramb boljše znašli, bili so bolj natančni pri streljih. Ptujčani so tudi tokrat igrali brez kaznovanih Sagadina in Vrtariča, kar se je še kako poznalo pri igri v obrambi, saj jim je ustavljanje spretnih in agresivnih Gorenjcev delalo veliko težav. Podobno bi lahko zapisali za obrambo gostov. Ptujčani so igrali preveč živčno in pre malo čvrsto, zato so jih nekatere dvomljive sodniške odločitve prehitro razburile. Za novince v ligi mora biti sobotna tekma izkušnja več — in nič drugo.

Ormožani so bili v soboto zvečer v Veliki Nedelji na pragu prve zmage. Tri četrtine tekme so bili boljši od gostov iz Ribnice, vendar so konec odigrali slabo, predvsem v napadu, in Inles je zmagal s 23:18. Slab konec potrjuje podatek, da je Ormož 13 minut pred koncem vodil s 16:14! Tudi Ormožanom se še kako pozna odsotnost kaznovanega Šandorja in neigranje Alana Potočnjaka, ki je prestopil k Medveščaku.

Podobno se je primerilo Veliki Nedelji na gostovanju v Ivančni Gorici, kjer je s 17:21 izgubila z GPG Grosuplje. Dobro so začeli, povedli s 4:0, vendar slabše nadaljevali. V drugem polčasu so se približali na zadetek razlike, vendar jim kaj več tudi po za sluzgi sodnikovi ni bilo dovoljeno. Veliko pripomb imajo tudi na račun slabe razsvetljave in vode na parketu.

Po četrtem kolu vodi trboveljski Rudar pred Preddvorom in Bakovci, Drava je sedma, Velika Nedelja deseta, Ormož pa trinajsti.

Češ, Ramsak 9, Habjanič, Hrupič 11, Kelenc 3, Matjašič.

ORMOŽ: Gaberc, Šandor, Rajh 3, Sabo 2, Đarmati, Polak 2, Sekelj 8, Vincek 2, Potočnjak 1, Hedžet, Praprotnik, Valenko.

VELIKA NEDELJA: Kovačec, Sok 3, Zorli 3, Bokša 1, Gregorič, Ranfl, Urbančič, Hržič 2, Cvetko 3, Kačičnik 1, Mesarec 4, Vaupotič.

DRAVA (članice): Sitenzfrei, Topolovec 1, Šparl 8, Farkaš 7, Malek 1, Munda, Fridl 1, Gomilšek, Mumlek 6, Vrbaničič 1, Jurković 1, Jurleta.

V soboto (3. novembra) bo najbolj zanimivo v Veliki Nedelji, kjer bo tradicionalni derbi Velika Nedelja — Ormož. Tekmo bodo začeli ob 19. uri. Člani Drave bodo gostovali pri vodilnem Rudarju, članice pa pri Velenju.

I. kotar

NOGOMET

Nogometnaš Impolu se je očitno odprlo, saj so po slabem startu sedaj z 12 točkami iz 10 kol že šesti. V nedeljo popoldan so v Slovenski Bistrici z 2:1 premagali Središče, čeprav so si po prikazani igri gostje zaslužili več kot le časten poraz. Domačini so pred številnimi gledalci povedli v 34. minuti z zadetkom Ratkoviča. Na 2:0 so povišali v 47. minuti po avtogolu Zidariča, zadetek za Središče pa je v 65. minuti dosegel Fafulič. Poljčanski Boč je tudi tokrat ostal praznih rok, saj je z 0:4 izgubil v Rušah z domačim Pohorjem.

V nedeljo popoldan se bodo Središčani na svojem igrišču pomerili s Pohorjem, Boč pa z Ojstrico. Impol bo gostoval pri Zelezničarju.

V devetem kolu prve medobčinske lige so bili v soboto doseženi naslednji izidi: Pragersko — Gerečja vaš 1:1, Matkovci — Aluminij 1:2, Drava —

Porazi moških ekip

Trenutek z razburljivo tekmo članov Drava — Preddvor, kjer so največ pozornosti posvečali napadu.

(Foto: I. kotar)

Območni derbi Impolu

Bukovci 7:1, Slovenja vas — Stojnci 3:3, Hajdina — Skorba 1:1 in Hajdoše — Dornava 3:0.
1. Aluminij 9 7 2 0 19:5 16
2. Stojnci 9 4 4 1 15:13 12
3. Drava 9 4 3 2 28:15 11
4. Gerečja vas 9 4 3 2 23:15 11
5. Slovenja vas 9 3 4 2 17:13 10
6. Markovci 9 3 3 3 14:14 9
7. Hajdina 9 3 3 3 11:14 9
8. Skorba 9 2 4 3 16:19 8
9. Bukovci 9 3 2 4 11:17 8
10. Pragersko 9 2 2 5 18:18 6
11. Dornava 9 1 3 5 6:14 5
12. Hajdoše 9 1 1 7 7:28 3

Pari 10. kola (sobota ob 14.00): Gerečja vas — Dornava, Skorba — Hajdoše, Stojnci — Hajdina, Bukovci — Slovenja vas, Aluminij — Drava in Pragersko — Markovci.

I. kotar

LETALSTVO — Letos p.vega, sicer neuradnega štajerskega tekmovanja v motornem letenju se je v nedeljo na letališču v Moškanjih udeležilo 17 motornih pilotov iz celjskega, velenjskega, mariborskega in domačega aerokluba. Tekmovalci so morali v polurnem letu obleteti 80-kilometrsko maršruto po Sloveniji in Hrvaški in medtem rešiti 11 nalog, izpolnjevati časovno točnost in se na koncu preizkusiti še v natančnosti pristajanja. Na tekmovanju, ki je sicer bilo prvenstveno klubsko, so zmagali Leon Bauer, Celje, pred Darkom Kuharjem, LC Maribor, in Robijem Tetičkovičem, AK Ptuj, v domači konkurenci pa Robi Tetičkovič pred Borutom Janžekovičem in Igorjem Kolaričem. Čeprav je najboljši ptujski tekmovalc Tomo Vrbanič tekmovanje organiziral, nekateri drugi domači pa so bili odsotni, so tokratni rezultati pokazali, da je v Aeroklubu Ptuj za tekmovanja pripravljena tudi nova, mlada generacija pilotov.

McZ

STRELJANJE Z ZRAČNO PUŠKO — Na tradicionalnem streljanju z zračno puško v dvorani Mladika so se v nedeljo, 21. oktobra, pomerile desetčlanske ekipe. Zmagala je ekipa SD Turmšiče s 1678 krogi pred ekipo SD Kidričeve s 1658 krogi in SD Agis, ki je pristreljala 1647 krogov. Posamezno je zmagal Janžekovič s 184 krogi pred Pulkom, ki je imel točko manj, in Lovrenčičem, Pšajdom in Simoničem — vsi trije so nastreljali 181 krogov in si razdelili tretje mesto.

McZ

NAMIZNI TENIS — Ljubitelji namiznega tenisa so lahko v soboto in nedeljo spremljali dobro igro domačih igralcev v Mladiki. Z rezultatom 5 : 1 so najprej pričakovano premagale ekipo iz Jajca (po dve zmagi sta prispevali Marinkovičeva in Mlakarjeva, eno pa Karničnikova), nato pa v nedeljo po začetni napetosti trenerja in igralcev tudi ekipa Borac iz Travnika. Po predvidevanju trenerja je bil izid tesen — 5 : 4 v korist članic NTK Poetovia. Ptujška dekleta so tako zdaj na četrtem mestu v drugi zvezni ligi, prihodnjic pa se bodo pomerile še s sedaj tretjevrščenimi deklety iz Tuzle v Tuzli.

Fantom gre slabše, saj so ta konec tedna izgubili tako v Hrastniku kot na Jesenicah, obakrat z rezultatom 6 : 3, k čemur je dokaj prispevala Brodnjakova nerazpoloženost za igro.

McZ

ODBOJKA — Prva zmaga ptujskih odbojkarjev v drugi republiški ligi je lepa vzpodbuda za nadaljnjo igro mladega kolektiva. Na gostovanju v Rušah so z rezultatom 3 : 0 premagale domačinke, prihodnjic pa se bodo pomerile z igralkami iz Murske Sobotice.

McZ

Kulturni križem kražem

VELIKOVEC • Tamkajšnje Kulturno društvo Lipa je v nedeljo imelo premiero gledališke igrice za otroke Alenke Goljevšek Hiša. Občinstvo je predstavo z navdušenjem sprejelo, za nas pa je zanimiva zato, ker je delo Branke Bezeljak-Glazer in Mire Mijačević.

ORMOŽ • Mestno gledališče Ljubljana gostuje 8. novembra v Kulturnem domu z abonmajske predstavo Vdove. Predstava bo ob 20. uri.

PTUJ • V okviru Ptujskih kulturnih srečanj bo v dvorani glasbene šole 5. novembra ob 19.30 Večer samospetov Huga Wolfa. Nastopili bodo Dunja Gunžer-Spruk, Marcos Bajuk, Andrej Jarc, Zvezdana Mlakar in Gorazd Jakomini.

PTUJ • Teater u gostima bo 14. novembra v gledališču predstavil v režiji Relja Bašiča delo Milana Grgiča Sarmico. Igrali bodo: Richard Simoni, Mirjana Piculjan in Doka Mišakovič.

PTUJ • Vsi, ki bi si sredi novembra želeli v Mariboru ogledati predstavo SNG Maribor LULU, naj si čimprej rezervirajo vstopnice na Zvezi kulturnih organizacij; telefon: 771-494.

PTUJ • Pokrajinski muzej vas vabi v razstavišče ob Dravi na likovno razstavo Vojka Pogačarja iz Maribora Parabola Karantania. V zbirki drobnega arheološkega gradiva pa je na ogled razstava Prvošolčki v muzeju — otroški pogled na keramiko.

Republiško šahovsko prvenstvo

Kot smo že poročali v prejšnji številki Tednika, gosti Ptuj najboljše slovenske šahiste, ki so se zbrali na 40. republiškem prvenstvu. Marljivi organizatorji Šahovskega društva Ptuj so prevzeli še eno od številnih šahovskih prireditelj, za kar se jim je v imenu Šahovske zveze Slovenije na uradni otvoritvi zahvalil tudi predsednik zveze Milan Knežević. Posebej se je zahvalil tudi vsem drugim, ki so kakorkoli omogočili izvedbo tega prvenstva, posebej še Skupščini občine Ptuj, »Drogi« iz Portoroža, Rent-a-car »Caissa« iz Ptuja in generalnima pokroviteljema »Agrotehnik« iz Ljubljane in Kmetijskemu kombinatu Ptuj.

Slavnostni govornik na otvoritvi predsednik Skupščine občine Ptuj Vojteh Rajher je poudaril pomen takih, posebej še jubilejnih prireditelj za občino, nato pa je prvenstvo tudi uradno odprl ob prisotnosti številnih ljubiteljev šahovske igre.

Rezultati:

1. kolo: Justin—Črepan 1:0, Gostiša—Orel 1:0, Izток Jelen—Vavpetič 1:0, Srebrnič—Truta remi, Furlan—Mohr remi, Ivačić—Igor Jelen 0:1, Podvršnik—Polajžer remi;
2. kolo: Mohr—Srebrnič 1:0, Igor Jelen—Furlan 1:0, Polajžer—Ivačić 1:0, Vavpetič—Podvršnik 0:1, Orel—Izток Jelen 0:1, Justin—Gostiša remi, Črepan—Truta 1:0;
3. kolo: Gostiša—Črepan 1:0, Srebrnič—Igor Jelen 0:1, Truta—Mohr 1:0, Izток Jelen—Justin remi, Podvršnik—Orel remi, Ivačić—Vavpetič remi, Furlan—Polajžer remi;
4. kolo: Črepan—Mohr remi, Justin—Podvršnik 1:0, Gostiša—Izток Jelen remi, Orel—Ivačić remi, Vavpetič—Furlan 0:1, Polajžer—Srebrnič 0:1, Igor Jelen—Truta 1:0.

Vrstni red po 4. kolu: Igor Jelen 4, Izток Jelen, Justin, Gostiša

Organizatorji so ob tej priložnosti čestitali članici ŠD Ptuj 18-letni Narcisi Mihevc za uvrstitev v državno reprezentanco, saj bo nastopila na šahovski olimpiadi v Novem Sadu, podpredsednik Šahovskega društva Ptuj Slavko Brglez pa ji je izročil skromno spominsko darilo.

Prva kola prvenstva so pokazala izredno dobro in borbeno igro, posebej še najmlajšega udeleženca 18-letnega Igorja Jelena, letošnjega republiškega mladinskega prvaka, pa tudi domačin MM Danilo Polajžer igra dokaj solidno.

3. Podvršnik, Polajžer, Mohr in Furlan 2, Truta, Srebrnič in Črepan 1,5, Orel in Ivačić 1 ter Vavpetič 0,5.

Tekmovanje poteka vsak dan od 15.30 do 21.30 v prostorih Šahovskega društva Ptuj, Mursičeva ul. 7. Končalo se bo v četrtek, 8. novembra, z zadnjim kolom, ki bo na sporedu ob 9. uri.

Silva Razlag

Mirko enajsti v Carpiju

Mirko Vindiš je uspešno nastopil v Italiji. V Carpiju se je udeležil številčno in kakovostno močno zasedenega maratona. Osvojil je 11. mesto, čas pa je 2 uri, 15 minut in 23 sekund. Za zmagovalcem Bernardinijem iz italijanske šole maratona je zaostal za manj kot štiri minute. Gre torej za dober nastop med okrog 5 tisoč nastopajočimi, saj je to Vindišev tretji rezultat v dosednji karieri v maratonu. Po prihodu je povedal, da je z rezultatom seveda zadovoljen, z uvrstitvijo pa manj. Dodati velja, da je že uvrščen med kandidate za nastop na svetovnem prvenstvu v atletiki, ki bo prihodnje leto na Japonskem. Potrebno normo za nastop bo med drugim poskusil doseči na znanem maratonu v Rotterdamu. l. k.

Zmagala Anita Ličina in Jože Čič

Na rednem hitropoteznem šahovskem turnirju za september je med 10 udeleženci zmagala Anita Ličina, ki je zbrala 14 točk, drugi je bil Reberc 13, 3. Jože Čič 12,5, 4. Bohak 12, 5. Iljaž 11,5, 6. do 7. Lazar in Šeruga 9 itd.

Na oktobrskem turnirju pa je zmagal Jože Čič z 9 točkami, sledijo Bohak 8, Zlender 6, Iljaž, Knežević, Težak in Reberc 5, Lazar 4,5, Šeruga 4 itd.

V skupnem seštevku posebnega točkovanja vodi Jože Čič s 108 točkami, 2. Igor Iljaž 84,5, 3. Janko Bohak 73, 4. Šeruga 64,5 itd. Do konca so ostali sicer še štirje turnirji (naslednji bo v petek, 9. novembra, ob 18. uri), vendar je že skoraj gotovo, da bo zmagal neumorni hitropoteznik Jože Čič, čeprav ga zasledovalci še lahko dohitijo.

Silva Razlag

Trgovina in bistro v Sovičah

Dom krajanov Soviče — Dravci je v soboto zaživel. Prej dolgo časa prazni in nedokončani prostori so dobili stalne goste, saj sta v spodnji etaži na 170 kvadratnih metrih Jožica in Janez Cafuta odprla prodajalno Tajna (nekdanje ime kraja) in bistro Vrček. Dom krajanov so pričeli graditi leta 1984 s prispevki krajevne skupnosti, krajanov in udarniškim delom. Kaže, da je pozneje zmanjkalo denarja in volje, na zboru krajanov so zato le-ti s stoodstotnim glasovanjem za, temu pa je sledil tudi sklep sveta krajevne skupnosti, odstopili spodnji del doma omenjenima najemnikoma. V ureditev je bilo potrebno vložiti ogromno denarja; danes je dom krajanov urejen, z lepo fasado, le zgornja etaža, ki bo služila krajanom, še čaka dokončne ureditve.

Sicer pa so ljudje v tem delu Haloz težko čakali na trgovino in bistro — to so dokazali z gnečo na dan otvoritve; sedaj je bila najbližja prodajalna v Vidmu ali Leskovcu. Poleg domačinov pa so se otvoritve udeležili predstavniki KS in občine; gre torej za pomembno pridobitev. Lokala bosta odprta od 8. do 12. in 14. do 18. ure, v soboto do 14. in v nedeljo do 12. ure.

JB

JUDO — Mladinke Judo kluba Gorišnica so se v soboto zelo uspešno udeležile republiškega prvenstva za mladinke na Jesenicah. Renata Bezjak je v kategoriji do 52 kilogramov osvojila prvo mesto, prav tako je bila prva Smiljana Petek v kategoriji do 66 kilogramov, v kategoriji do 72 kilogramov pa je prejela Lidija Marin srebro.

Turnirja za člane v Mariboru — Iršičevje memoriala — pa sta se udeležila le dva iz Gorišnice — Alojz Kojc in Damjan Petek. Vsak v svoji kategoriji sta osvojila tretje mesto.

McZ

BIROTEHNIKA
d.o.o. Ptuj

KREMLPLJEVA 10, 62250 PTUJ TEL.: (062) 775-441

PREDSTAVLJAMO

VAM NOVOST:

BARVNO FOTOKOPIRANJE

Povečava fotografij, izdelava plakatov, kopiranje v barvni ali črno-beli tehniki...

Vse to in še mnogo več vam omogoča barvni laserski fotokopirni stroj CLC — 200!

OBIŠČITE NAS IN SE PREPRIČAJTE!

MM NOVA PRODAJALNA V SPUHLJI 53
NOVA PRODAJALNA V SPUHLJI 53
AGROAVTOMETAL

☎ 062 776-836

SUPER PONUDBA V NOVEMBRU!

Nakupe nad 2000 din lahko poravnate v dveh obrokih!

IZVENSEZONSKA PRODAJA ZAŠČITNIH SREDSTEV

• BASUDIN	20 g	9,90
• BETANAL AM	1 l	237,90
• BELO OLJE	0,25 l	21,90
• BANVEL 480	0,5 l	303,90
• CUPRABLAU Z	1 kg	41,00
• COSAN	1 kg	41,00
• CUPRAMIX	1 kg	66,50
• CHROMOREL	0,2 l	68,20
• DICOFLUID DP	1 l	115,20
• DEHERBAN A	1 l	75,00
• EKALUX P	1 kg	24,90
• EKALUX EC	0,2 l	50,00
• EUPAREN WP	25 g	19,00
• GOLTIX	1 kg	355,20
• KAMATA	1 l	67,90
• KUNILENT R 12	1 l	47,80
• LASSO EC	1 l	109,90
• MODRA GALICA	1 kg	26,90
• NISSORUN	0,2 l	199,00
• NEURON	1 l	333,50
• OLEOEKALUX E	0,2 l	16,00
• PROMETRIN S-50	1 kg	115,00
• POLYRAM COMBI	1 l	109,50
• PIRIMOR	5 g	11,50
• SENCOR	10 g	129,00
• SANOFAN Z	0,5 kg	115,00
• VOLATON G-5	1 kg	31,00
• VOLATON EC	0,2 l	59,00
• DICURAN FORTE	1 kg	419,00
• PRIMEXTRA	1 l	96,90
• DUAL	1 l	109,90
• TOPAS C	1 kg	299,00
• LENTAGRAN WP	1 kg	219,00

kmetijski kombinat ptuj p.o.
kmetijsko, predelovalno, trgovsko, turizem in gostinstvo, medicinska rehabilitacija, izvoz — uvoz
muzejški trg 2, 62250 ptuj, jugoslavija

KK PTUJ GOSTINSTVO HALOŠKI BISER

proda na razprodaji razno rabljeno gostinsko opremo. Razprodaja bo v petek, 9. novembra 1990, s pričetkom ob 8. uri na dvorišču gostilne BREG, Zadržni trg.

STANOVANJSKO-KOMUNALNA BANKA LJUBLJANA D.D.

OBVESTILO

Stanovanjsko-komunalna banka Ljubljana, d.d. odpira nove račune za vse dosedanje varčevalce Komercialne in hipotekarne banke Ljubljana, d.d. v stečaju.

Račune lahko odprejo varčevalci v dosedanjih matičnih enotah Komercialne in hipotekarne banke Ljubljana in si s tem omogočijo neomejeno poslovanje s svojimi hranilnimi vlogami, tekočimi in deviznimi računi v vsej poslovni mreži te banke in Stanovanjsko-komunalne banke Ljubljana.

Do odprtja novih računov pri Stanovanjsko-komunalni banki pa priporočamo varčevalcem, ki poslujejo s tekočimi računi in s hranilnimi knjižicami Komercialne in hipotekarne banke, da začasno poslujejo le preko matičnih enot.

SODELUJTE Z NAMI

STANOVANJSKO - KOMUNALNA BANKA LJUBLJANA, D.D. POSLOVNA ENOTA LJUBLJANA

• AGENCIJE:

Lendava, Ormož, Radovljica, Škofja Loka, Brežice, Kostanjevica, Sevnica, Metlika, Trebnje, Mirna peč, Mozirje, Ljubljana - Šiška, Ljubljana - Tabor, Črnuče, Ribnica, Grosuplje, Zalog, Zagorje.

• EKSPOZITURE:

Celje, Ljubljana-Titova 38, Litija, Nova Gorica, Kranj, Gornja Radgona, Krško, Novo mesto, Žalec, Bar, Titograd.

Se vam zdi, da živite varno?

Če lahko mirnega srca obkrožite teh sedem točk,
ste na dobri poti:

Vaša varnost **1** in prihranki
so zavarovani pred inflacijo.

Vsako leto **2** se povečujejo.

Z vašim partnerjem **3** živlenskimi
zagotavljata varnost si vzajemno
skupnega življenja.

Ko se vam **4** rodi otrok,
dobite dodatna sredstva za
miren začetek novega življenja.

Zagotovili ste **5** sredstva za
šolanje otroka.

Starost vas ne skrbi, **6** ker že danes veste,
da boste uživali sadove razumne
varčevalne odločitve.

Tudi, če bo šlo **7** v življenju kdaj
kaj narobe, boste krizo
prebrodili z manjšimi težavami.

Z izpolnitvijo zavarovalne police, Življenskega zavarovanja
pri Zavarovalnici Triglav z enim podpisom
lahko izpolnite vseh zgornjih sedem točk.

**OBČINA PTUJ
SEKRETARIAT ZA STANOVANJSKO,
KOMUNALNO IN CESTNO GOSPODARSTVO**

Na podlagi spremembe plana stanovanjske gradnje v občini Ptuj za leto 1990, ki so jo sprejeli zbori Skupščine občine Ptuj na svojem zasedanju 9. oktobra 1990, in 11. člena Pravilnika o pogojih in merilih za pridobivanje posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v občini Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 37/86) razpisuje Odbor za stanovanjsko gospodarstvo pri Sekretariatu za stanovanjsko, komunalno in cestno gospodarstvo občine Ptuj

III. JAVNI NATEČAJ

za posojila iz združenih sredstev za kreditiranje gradnje, nakupa in prenove stanovanj in stanovanjskih hiš v zasebni lasti v manj razvitih krajevnih skupnostih občine Ptuj v višini

5.000.000,00 din

SPLOŠNI POGOJI:

Na natečaju lahko sodelujejo delavci, zaposleni v občini Ptuj, upokojeanci in invalidi, osebe, ki samostojno z osebnim delom opravljajo dejavnost s sredstvi v lasti občanov, in pri njih zaposleni delavci ter osebe, ki samostojno kot poklic opravljajo umetniško ali drugo dejavnost, če gradijo v manj razvitih krajevnih skupnostih občine Ptuj.

Manj razvite krajevne skupnosti so določene z Odlokom o območjih, ki štejejo za manj razvita območja v SR Sloveniji v obdobju od leta 1986 do leta 1990 (Uradni list SRS, št. 43/85) in so v občini Ptuj:

- **Destrnik, Juršinci, Polensak, Trnovska vas in Vitomarci** (geografsko območje Slovenske gorice) in
- **Dolena, Cirkulane, Leskovec, Majšpšperk, Podlehnik, Ptujška Gora, Stoperce, Zavrč in Žetale** (geografsko območje Haloze)

Kraj gradnje (krajevna skupnost) se ugotovi na osnovi uradnih listin (zemljiško-knjižni izpisek, gradbeno dovoljenje, potrdilo o priglasitvi del itd.).

II.

POSEBNI POGOJI:

Posojila lahko dobijo prosilci, ki izpolnjujejo splošne pogoje iz 1. točke, če nimajo stanovanja ali pa imajo neustrezno oz. neprimerno stanovanje in niso sami ali njihovi družinski člani lastniki vseljivega stanovanja, stanovanjske hiše ali vseljivega vikenda in če do sedaj še niso prejeli posojila za individualno gradnjo iz tega naslova po prejšnjih natečajih.

Neustreznost in neprimernost stanovanja se ugotavlja v skladu s sprejetimi stanovanjskimi standardi v občini (ena oseba 32 m², dve osebi 45 m², tri osebe 58 m², štiri osebe 70 m² itd.).

Za družinske člane se štejejo: zakonci, otroci, starši, če živijo v skupnem gospodinjstvu in jih prosilec za posojilo vzdržuje. Posojilo za gradnjo stanovanjske hiše lahko dobijo tudi delavci, ki imajo ustrezno rešeno stanovanjsko vprašanje, če bodo z gradnjo stanovanjske hiše sprostili družbeno stanovanje.

III.

Posojilo, ki ga lahko dobi posojiljemalec, znaša največ do 36 % predračunske cene standardnega stanovanja.

Posojiljemalec lahko dobi posojilo za standardno stanovanje za štiričlansko družino (70 m²), če pa je dejansko število družinskih članov večje, se standardna površina poveča za 15 m² na družinskega člana, vendar največ do 90 m².

Pri izračunu višine posojila za graditev stanovanjske hiše se upošteva 4.845,00 din za m² stanovanjske površine, to je povprečna gradbena cena stanovanjske površine brez stroškov komunalnega urejanja zemljišča, določena za leto 1990 z odlokom (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 4/90), s tem, da najvišje posojilo za standardno stanovanje za štiričlansko družino lahko znaša največ 120.000,00 din (sto dvajset tisoč dinarjev). Obrestna mera za posojila iz sredstev vzajemnosti v manj razvitih krajevnih skupnostih je šest (6) odstotkov letno.

Odplačilna doba ne more biti krajša od pet (5) let in ne daljša od devetnajst (19) let.

Mesečna anuiteta od vseh posojil za isto stanovanje ali stanovanjsko hišo ne more biti nižja od mesečne stanarine za to stanovanje ali stanovanjsko hišo, ki bi jo posojiljemalec plačal po predpisih o stanarinah.

Anuiteta v tekočem letu se revalorizira v skladu z rastjo osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji za preteklo leto. Revalorizacija se izvede po poteku 12 mesecev od pričetka odplačevanja posojila.

IV.

Prednost pri odobritvi posojila ima prosilec, ki doseže večje število točk po »Metodologiji« (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 37/86).

Namensko varčevanje za stanovanjsko graditev pri banki na osnovi pogodbe o varčevanju se točkuje le, če je pogodba z banko sklenjena najmanj 30 dni pred objavo natečaja.

V.

Prosilec mora k vlogi za posojilo predložiti:

- dokazilo o lastništvu stanovanjske hiše (zemljiškoknjižni izpisek)
- dokazilo o skupnem dohodku družine (gospodinjstva) v letu 1989
- gradbeno dovoljenje ali potrdilo o priglasitvi del, iz katerega je razvidno, da se povečuje stanovanjska površina za najmanj 15 m²
- pogodbo o namenskem varčevanju in druga dokazila, da izpolnjuje razpisne pogoje (invalidsko odločbo, zdravniško spričevalo, potrdilo o skupnem gospodinjstvu itd.).

Posojiljemalec mora dopustiti predstavniku posojilodajalca ogled stanovanjske hiše, ki jo gradi, in stanovanja, v katerem stanuje, sicer šteje, da ne izpolnjuje pogojev za pridobitev posojila.

Rok za prijavo na razpis je 15. november 1990.

Vloge na posebnem obrazcu, ki jih dobite pri Kreditni banki Maribor, Poslovni enoti Ptuj, Miklošičeva ul. 5/1, je potrebno dostaviti skupno s priloženo na naslov:

KREDITNA BANKA MARIBOR, POSLOVNA ENOTA PTUJ — ODDELEK ZA KREDITIRANJE STANOVANJSKE IN KOMUNALNE GRADNJE, MIKLOŠIČEVA UL. 5/1.

Vloge, ki bodo vložene po razpisnem roku in nepopolne vloge (brez vseh prilog) ne bodo obravnavane ter se šteje, da niso bile vložene.

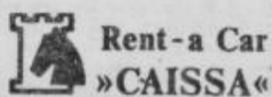
Rezultati natečaja bodo objavljeni v TEDNIKU, Ptuj, dne 24/10-1990

Sekretariat za stanovanjsko, komunalno in cestno gospodarstvo občine Ptuj

**PRIKLOP
IN POPRAVILO**

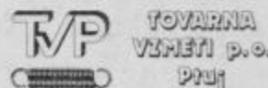
termoakumulacijskih peči in električnih štedilnikov. Telefon: 775-053, Ivančič, po 16. uri.

FOTO CILKA Gorišnica (pri cerkvi) sporoča strankam, da izdeluje fotografije za dokumente v coloru takoj. Delovni čas od 8. do 12. ure in od 17. do 19. ure. Telefon: 795-169, stanovanje. Se priporoča!

UGODNO IZPOSLOJEVANJE NASLEDNJIH TIPOV VOZIL
R 4, R 5, SKALA 55, YUGO 55, GOLF JXD, KADETT 1,3 LS in 1,6 literine, DAHATSU CHARADE TO
BREZPLAČNA DOSTAVA DO 30 km IN ŠE RAZNE DRUGE UGODNOSTI.
CAISSA — KORAK NAPREJ
INFORMACIJE:
DANILO POLAJŽER
☎ 062/774-813 (8-13. ura)
062/776-032 (povabilo)

**Tovarna
vzmeti Ptuj,
Formin 39/d,
62272 Gorišnica**

objavlja na podlagi sklepa DS z dne 14. 9. 1990

JAVNO DRAŽBO

za prodajo stanovanja v Trstenjakovi ulici 16, Ptuj. Stanovanje je enosobno, centralno ogrevano, meri 29,16 m² in je v II. nadstropju poslovno-stanovanjske hiše v centru mesta. Izklicna cena je 305.348,00 din.

Pogoji prodaje:
Na javni dražbi lahko sodelujejo vse pravne in fizične osebe. Pred javno dražbo mora vsak ponudnik plačati varščino v višini 10 % izklicne cene in jo nakazati na žiro račun št. 52400-601-11737 v dobro TOVARNE VZMETI Ptuj z namenom: varščina za javno dražbo. S potrjenim prenosnim nalogom se ponudnik izkaže pred pričetkom javne dražbe. Varščina bo uspešnemu ponudniku vračunana v kupnino po odbitku stroškov. Ostalim ponudnikom bo vrnjena takoj po končani javni dražbi brez obresti. Predstavnik pravne osebe mora imeti veljavno pooblastilo za licitacijo. Uspešni ponudnik mora skleniti pogodbo v 8 dneh od dneva javne dražbe in plačati celotno kupnino na žiro račun prodajalca v 15 dneh od dneva javne dražbe.

Če uspešni ponudnik ne bo sklenil kupoprodajne pogodbe in plačal celotne kupnine v postavljenem roku, bo prodaja razveljavljena, plačana varščina pa bo zapadla v korist prodajalca. Prometni davek, druge dajatve in stroške v zvezi s prenosom lastništva mora plačati kupec.

Javna dražba bo 15. 11. 1990 ob 11. uri v prostorih Trstenjakove ulice 16, Ptuj, II. nadstropje.

Informacije in podroben opis oz. dogovor o ogledu stanovanja so intereso dosegeljni v poslovnih prostorih TOVARNE VZMETI Ptuj, Formin 39/d, oziroma po telefonu: (062) 750-030, 750-038 dnevno od 7. do 14. ure.

ČETRTEK
1. november**TV SLOVENIJA 1**

8.40 Berta Golob: Besedne igrarije, lutkovna predstava za otroke
9.05 Šolska TV: Oddaja za učitelje
9.20 Pustolovščina slikarstvo: Crta, barva, svetloba, 4/13
9.55 Muzzy, angleščina za najmlajše, 7/20
10.10 Zakon v Los Angelesu, 22. del ameriške nanizanke
11.00 Dan vseh svetih, prenos koncerta z Dunaja
12.50 Video strani
15.00 Video strani
15.10 Muzzy, angleščina za najmlajše, 7/20, ponovitev
15.25 Žarišče, ponovitev
15.55 Sova, ponovitev
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Šolska TV, ponovitev
17.05 Oddaja za učitelje — šolska TV
17.20 Pustolovščina slikarstvo, 4/13, ponovitev
17.55 Teleski 90: Pripravimo se na smučanje
18.20 Poezija keramike
18.45 H. Ch. Andersen: Mati
19.05 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
20.05 L. G. Buchheim: Podmornica, nemška nadaljevanka, 4/6
21.00 Tednik
22.00 Tv dnevnik 3
22.25 Sova: Vse razen ljubezni, ameriška nanizanka, 9/13, Max Headroom, ameriška nanizanka, 8/14

TV SLOVENIJA 2

18.00 Satelitski programi — poskusni prenosi. **17.55** Pešec, nemški film. **19.30** Tv dnevnik. **20.00** Slovenija: Peti letni čas, 6., zadnji del dokumentarne oddaje. **20.25** Plesni nohturno: Tristan in Izolda, plečeta Andreja Hriberšek in Tomaž Rode. **20.40** Pogovor za tveganje: Pionirji sodobne kirurgije, angleška poljudnoznanstvena serija, 1/5. **21.30** Ex libris. **22.20** Večerni gost: Pogovor z Vladimirjem Ovco.

HTV 1

9.16 Poročila. **9.20** Tv koledar. **9.30** Operacija Barbarosa, nanizanka za otroke. **10.00** Šolski spored (do 14.30). **14.35** Poročila. **14.40** Ponovitev nočnega sporeda program Plus. **16.50** Poročila. **16.55** Operacija Barbarosa, nanizanka za otroke. **17.25** Hrvatska danes. **18.25** Številke in črke. **18.45** Dokumentarni spored iz ekologije. **19.15** Risanka. **19.30** Tv dnevnik. **20.00** Spektar, politični magazin. **21.05** Zelena ura, zabavno-ekološka oddaja. **22.05** Tv dnevnik. **22.25** Poročila v angleščini. **22.30** Program Plus, nočni spored. **0.40** Poročila.

TV AVSTRIJA 1

14.00 Francišek, božji glumač, italijanski č/b film, 1947 (Aldo Fabrizi). **15.20** Vsi svetniki. **15.30** Helmi, otroški prometni klub. **15.35** Perrine, serijske risanke. **16.00** Jakob za modrimi vratmi, tv film. **17.40** Mladinska oddaja. **18.30** Gozdarski inšpektor, serija. **19.20** Nocojsnji spored. **19.22** Današnje znanje. **19.30** Čas v sliki 1. **19.45** Kulturni dnevnik. **20.00** Sport. **20.15** Prečiščeni pri šestih blaženosti, ameriški film. **1958** (Ingrid Bergman, Curd Jürgens). **22.45** Trailer, oddaja za prijatelje filmov. **23.15** Novice. **23.20** Zadeva Dominici, francoski film, 1973 (Jean Gabin, Victor Lanoux). **1.00** Poročila.

TV AVSTRIJA 2

13.40 Slikarka Frida Kahlo, mehiški film, 1983. **15.25** Herman van Ven, nizozemski zabavnik: Šanson, satira, ples in glasba. **15.05** Računalniška animacija. **16.15** Koncert za oko in uho. **17.15** To je ostalo od stare Avstrije: Bratislava. **18.00** Cesarčin sel, serija. **18.25** Dragocenosti iz Avstrije. **18.30** Podoba Avstrije. **18.55** Kristjan v času. **19.00** Avstrija danes. **19.30** Wagner: Rensko zlato, opera (Gradec). **22.20** Novice. **22.25** Vsakdanja zgodba. **23.05** Pogovor z opernim pevcem Placidom Domingom z odlomki iz oper. **0.25** Poročila.

RTL PLUS

11.00 Bitka za Helias, italijansko-francoski zgodovinski film, 1959. **12.30** Munsterjerji, **13.00** Dakarti, **13.55** Šampion, ameriški film, 1979. **16.05** Alarm v San Franciscu, ameriški pustolovski film, 1970. **17.45** Grad ob Vrbskem jezeru, serija. **17.55** Umor je njen hobby. **18.45** Poročila. **20.15** Sem s fantom, francoska komedija, 1984. **22.05** Time Guardian, ameriški znanstvenofantastični film, 1987. **23.45** Odračun — San Franciscu, italijanska kriminalna, 1975. **1.25** Kapitan Power.

SAT 1

10.30 Rifli v Amsterdamu, italijanski film, 12.15 Kolo sreče. **13.00** Tv borza. **14.05** Garfield, začetak risane serije, 1982. **14.30** Kuhajte, Ladja ljubezni, Naslednji, prosim. **15.55** Teleshop. **16.05** Kadeče pištole. **17.00** Poročila. **17.10** Sosedje. **17.50** Duki. **18.45** Poročila. **19.05** Kolo sreče. **20.00** T. H. Hooker, serija. **21.00** Ljubzen med tatovi, ameriška kriminalna komedija, 1987 (Audrey Hepburn, Robert Wagner). **22.35** Poročila. **22.45** Peklenski krog strahu, serija. **23.35** Zgodovina filma. **23.50** Koncert. **0.20** Posteljna šepetanja. **0.35** T. J. H. ser. ponovitev.

PETEK
2. november**TV SLOVENIJA 1**

9.00 Delfin Flipper, 12. del ameriške nanizanke za otroke
9.25 Slovenija: Peti letni čas, 6., zadnji del dokumentarne serije
9.50 Pogovor za tveganje: Pionirji sodobne kirurgije, angleška poljudnoznanstvena serija, 1/5 L. G. Buchheim: Podmornica, nemška nadaljevanka, 2/6
10.40 Video strani
14.55 Video strani
15.05 Slovenija: Peti letni čas, ponovitev 6., zadnjega dela dokumentarne oddaje
15.30 Sova, ponovitev
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Tednik, ponovitev
18.05 Gradovi: Kdo je živel na gradovih, ponovitev, 8/13
18.40 Hovi!, angleška nanizanka, 8/11
19.05 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
19.59 Zrcalo tedna
20.20 Nebu naproti, ameriška dokumentarna serija, 6/12
21.20 Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka, 25/41
22.10 Tv dnevnik 3
22.30 Sova: Družinske vezi, ameriška nanizanka, 9/22, Stvor, ameriški film

TV SLOVENIJA 2

18.00 Satelitski programi — poskusni prenosi. **17.30** Regionalni programi TV Slovenija — studio Maribor: Tele M. **19.00** Domači ansambli: Ansambl Lojzeta Slaka, ponovitev. **19.30** Tv dnevnik. **20.00** Žarišče. **20.30** Oči kritike. **21.10** Koncert z Dunaja ob dnevu vseh svetih, ponovitev. **23.00** Skupščinska kronika. **23.30** Satelitski programi — poskusni prenosi.

HTV 1

9.20 Poročila. **9.25** Tv koledar. **9.35** Kapetan Grom in vojski bodočnosti, filmska nanizanka. **10.00** Šolski spored (do 14.30). **14.35** Poročila. **14.40** Ponovitev nočnega sporeda program Plus. **16.50** Poročila. **16.55** Izobraževalna oddaja. **17.25** Hrvatska danes. **18.25** Številke in črke. **18.45** Taxi, filmska nanizanka. **19.10** Risanka. **19.30** Tv dnevnik. **20.00** Pulaski, filmska nanizanka. **20.55** Zabavno-glasbena oddaja. **21.40** Tv dnevnik. **22.00** Kulturni magazin. **23.00** Poročila v angleščini. **23.05** Program Plus, nočni spored. **01.15** Poročila. **01.12** Ekstra program Plus.

TV AVSTRIJA 1

10.30 Zadeva Dominici, francoski film (Jean Gabin, Gerard Darrieu). **12.15** Otroci kot vojaki, dokumentacija. **13.00** Novice. **13.10** Dunajska hotela Imperial in Schwarzenberg. **13.55** Lahko noč, oče, ameriški film, 1978 (Lee Strasberg, Tony Bianco). **15.25** Najlepše otroške pesmi. **15.35** Alfred Kwak, risanka. **16.00** Am dam des: Utrojen sem. **16.20** Živalci kotiček. **16.35** Pregled sporeda. **16.55** Mini Čas v sliki. **17.05** Otroci iz mlinske doline. **17.30** Mini kviz. **17.55** V 80 dneh okoli sveta. **18.00** Mi. **18.30** Gozdarski inšpektor, serija. **19.20** Pregled sporeda. **19.22** Današnje znanje. **19.30** Čas v sliki 1. **19.50** Sport. **20.15** Nerešeni akti XY — kriminalna policija prosi za pomoč. **21.15** S.O.S. — pogrešan. **22.16** Čas v sliki 2. **22.25** Mož se bori sam, ameriški film, 1977 (Peter Strauss, Richard Lawson). **0.00** Sport. **0.30** Nerešeni akti XY.

TV AVSTRIJA 2

11.55 Leksikon umetnikov. **14.00** Akvadukt, oratorij. **15.00** Memento mori — misli na smrt. **16.00** Borze. **16.15** Ellis Island, sprejemna postaja za priseljenca v ZDA, tv film v sedmih delih (Faye Dunaway, Greg Martin). **17.00** Prišel bo večer. **18.00** Cesarčin sel, serija. **18.25** Dragocenosti iz Avstrije. **18.30** Spored po željah. **18.55** Kristjan v času. **19.00** Lokalne novice. **19.30** Wagner: Valkira, opera (Gradec). **23.30** Novice. **23.35** Živ pepel, monodrama. **0.10** Dante: Pekel. **1.45** Heller: Elegija o smrti. **2.30** Poročila.

RTL PLUS

6.00 Halo, Evropa. **10.01** Dva. **11.10** Tv butik. **11.35** Tvegano! **12.05** Cena je vroča. **12.35** Policijsko poročilo. **13.25** Santa Barbara. **14.10** Springfieldova zgodba. **14.45** Tv kuhinja. **15.40** Poročila. **15.55** Oče Murphy. **16.45** Tvegano! **17.15** Cena je vroča. **18.00** Santa Barbara, ponovitev. **18.45** Poročila. **19.15** Boragora, serija. **20.15** Boj proti mafiji. **21.05** Loterija. **21.15** Nevindni tretji, ameriška kriminalna, 1959. **23.35** Poročila. **23.50** Brzostrelka, ameriški vestern, 1972. **1.20** Smrtonosni sindrom, nemško-jugoslovska grozljivka. **1971**. **2.45** Naš adamski je ženaka, ameriški film, 1950. **4.05** Živ ali mrtve, madžarski film, 1979. **5.20** Kapitan Power.

SAT 1

15.55 Teleshop. **16.05** High Chaparral (Leif Erickson). **17.00** Poročila. **17.10** Sosedje, avstralska serija (Charlene Fenn). **17.35** Test. **17.50** Družina Addams. **18.15** Mini Max, satira. **18.45** Poročila. **19.05** Kolo sreče. **20.00** Trije anglečki za Charlja. **21.00** Videti Benetke in dedovati... ameriška komedija, 1966 (Rex Harrison, Susan Hayward). **23.15** Poročila. **23.25** Uradno nasilje, francoska kriminalna, 1982 (Claude Brasseur, Michel Aumont).

SOBOTA
3. november**TV SLOVENIJA 1**

8.20 Video strani
8.30 Nemščina, 19. lekcija
9.00 Muzzy, angleščina za najmlajše, 6/20
9.15 Radovedni taček: Opica
9.30 Lonček, kuhaj!: Biskvitna rula
9.45 ZBIS: P. Voranc: Levi devžej
10.00 Čebelica Maja: Maja in ličinka v dežju
10.20 Zgodbe iz školjke, 31. oddaja
10.50 Večerni gost: Pogovor z Vladimirjem Ovco
11.35 Oči kritike
12.15 Omizje: NOB ali državljanska vojna na Slovenskem
14.15 Karavana zapravljučkov: Ptuj, ponovitev zabavnoglasbena oddaja, 7/8
14.50 Ciklus filmov Waila Disneya: Opičji stric, ameriški mladinski film
16.20 Sova, ponovitev
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Športni dogodek
18.35 Londonski dokl, dokumentarna oddaja, ponovitev
19.05 Risanka
19.30 Tv dnevnik
19.59 Utrip
20.20 Zrebanje 3 x 3
20.35 Križkraž, Tv dnevnik 3
22.30 Sova: Zlata dekleta, ameriška nanizanka, 9/25, Max Headroom, ameriška nanizanka, 9/14, Prebeg Simasa Kudirke, ameriški film

TV SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — poskusni prenosi. **18.30** Danes skupaj, oddaja HTV. **19.00** Alo, alo, angleška nanizanka. **19.30** Tv dnevnik. **20.15** Filmske uspešnice. **Zandryeva nevesta, ameriški film.** **21.45** Tv nastop Zorana Giorgijeva, zabavno-glasbena oddaja. **22.15** Satelitski programi — poskusni prenosi.

HTV 1

9.25 Tv koledar. **9.35** Čebelica Maja, risana nanizanka. **10.00** Izbor iz šolskega sporeda. **12.30** Rezerviran čas. **14.30** Iz ziv iz Lassia, ameriški film. **15.45** Operne zgodbe: Andrea Chenier. **16.10** Dopolnilo. **17.00** Poročila. **17.05** Sedmi čut. **17.15** Neveste, drama. **18.30** Dokumentarna oddaja. **19.15** Risanka. **19.30** Tv dnevnik. **20.15** Častni konzul, angleški film. **22.10** Tv dnevnik. **22.25** Športna sobota. **22.45** Poročila v angleščini. **22.50** Program Plus, nočni spored. **01.00** Poročila. **01.05** Ekstra program Plus.

TV AVSTRIJA 1

10.00 Francoščina. **10.30** Ruščina. **11.00** Mož se bori sam, ameriški film, 1978 (Peter Strauss, Richard Lawson). **12.35** Nibelungen: Politika ali legenda? **13.35** Novice. **13.45** Mi. **14.15** Večni Rembrandt, nemški č/b film, 1942 (Ewald Balsler, Hertha Feiler). **15.55** Hiša v Jeruzalemu, sveto pismo za otroke. **16.00** Spored po željah otrok. **16.55** Mini Čas v sliki. **17.05** Otroški magazin. **18.00** Panoptikum. **18.24** Kristjanova vprašanja. **19.30** Nogomet. **19.00** Milijonsko kolo. **19.20** Nocoj. **19.30** Čas v sliki 1. **19.53** Vreme. **20.00** Sport. **20.15** Stavimo, igre in zabava (Thomas Gottschalk). **22.05** Vojaki, nizozemski film, 1977 (Rutger Hauer). **23.55** Novice. **0.00** Juke Girl, ameriški č/b film, 1942 (Ronald Reagan, Ann Sheridan). **1.25** Poročila. **1.30** Ex libris.

TV AVSTRIJA 2

13.25 Leksikon umetnikov. **13.30** New York: Svetovno šahovsko prvenstvo. **14.00** Športno popoldne: Evropsko prvenstvo v ritmični gimnastici (Göteborg). **15.05** Nova glasba. **16.00** Borze. **16.15** Liechtenstein: Bilo je lani na gradu Vaduz. **17.00** Ljuba družina. **17.45** Kdo me hoče? Živali iščejo dom. **18.00** Cesarčin sel, zadnji del serije. **18.30** Podoba Avstrije. **19.00** Avstrija danes. **19.30** Wagner: Siegfried, opera (Gradec). **23.50** Novice. **23.55** Športna reportaža: Praznik konj. **0.30** Evropski mojstri country glasbe. **1.30** Poročila. **1.35** Ex libris.

RTL PLUS

7.35 Tammy. **8.00** Za otroke. **10.15** Gadget. **10.45** Promet. **11.00** Otlo je nosorog, danski otroški film. **12.35** Heman. **13.00** V deželi Saurijev. **13.25** Ring Raiders. **13.50** C. O. P. S. **14.15** Želvice. **14.40** Ragazzi. **15.25** Dakarti. **16.20** High Mountain Rangers. **17.15** Inside Bunte. **17.45** Sledge Hammer. **18.15** Novo v kinu. **18.45** Poročila. **19.00** Nogomet. **19.30** Avto. **20.15** Dobrodošel v kvadratemu, angleško-kanadski znanstveno-fantastični film, 1976. **22.00** Dal-As. **23.00** Krčmarica je še boljše, nemško-avstralski film, 1970. **0.35** Prosim, prosim, eno žensko, kanadski film, 1970, nato ponovitev istega filma.

SAT 1

10.05 Teleshop. **10.30** Benetke videti in dedovati... ameriška komedija. **12.40** Kremenčkovi, Veter, Čar gora, Kuhajte. **14.40** Pesem ene noči, nemški film, 1932. **15.50** Dvojboj stoletja. **16.20** Znanost. **16.30** Video. **17.35** Poročila. **17.50** Fantazijski otok. **18.45** Poročila. **19.05** Oddaja s Frankom. **20.00** Stingary (Nick Mancuso). **21.00** Jake in McCabe. **22.05** Gorače postelja, ameriška družinska drama, 1984 (Farrah Fawcett). **23.45** Tiger iz New Yorka, ameriška kriminalna, 1955 (Irene Kane).

NEDELJA
4. november**TV SLOVENIJA 1**

8.15 Video strani
8.25 Otroška matineja
9.20 Hovi!, angleška nanizanka, 6/11
9.45 Gradovi: Kdo je živel na gradovih, ponovitev, 8/13
10.15 Zgodba o Hollywoodu, angleška dokumentarna serija, 4/10
11.00 Alo, alo, humoristična oddaja, ponovitev
11.30 Videomeh, 37. oddaja
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 Slovenska kuhinja z ansambliom bratov Avsenik, 2/10
12.50 Video strani
13.05 Ona + on, ponovitev
14.35 S. Bareja: Alternative 4, poljska nadaljevanka, 1/9
15.35 Sova, ponovitev
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Gospodična Mary, argentinski film
18.45 Risanka
19.00 Tv mernik
19.30 Dnevnik 2
20.05 B. Miklavc — T. Štiglic: Moj premalo slavni stric, drama TVS
21.10 Zdravo
22.30 Tv dnevnik 3
22.50 Sova: Doktor Doogie Howser, ameriška nanizanka, 10/13, Max Headroom, ameriška nanizanka, 10/14
0.05 Video strani

TV SLOVENIJA 2

10.00 Oddaja za JLA in igrani film. **13.00** Športno popoldne. **19.00** Da ne bi bolelo. **19.30** Tv dnevnik. **20.00** Veselje do lepe oblike, nemška izobraževalna oddaja (1/4). **20.45** Atlantik, angleška poljudnoznanstvena serija, 1/3. **21.50** Športni pregled.

HTV 1

9.30 Poročila. **9.35** Ponovitev otroškega programa. **10.00** Nedeljsko popoldne za otroke. **11.00** Kmetijska oddaja. **12.00** Resna glasba. **13.00** Filmska nanizanka za otroke. **14.00** Poročila. **14.05** Nedeljsko popoldne. **16.05** Tuji poljudnoznanstveni film. **17.00** Celovečerni film. **18.45** Evoksi, risana nanizanka. **19.10** Tv fortuna. **19.30** Tv dnevnik. **20.00** I. Brešan — V. Bulajić: dnator, dramska nanizanka. **21.00** Zabavna glasba. **21.30** Tv dnevnik. **21.50** Športni pregled. **2.20** Poročila v angleščini. **22.25** Program Plus, nočni spored. **0.35** Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Poročila. **9.05** Dunajski bidermajer. **9.50** Črni medvedi. **10.35** Tednik. **11.00** Pogovor z novinarji. **12.00** Hello Austria, oddaja v angleščini. **12.30** Orientacija. **13.00** Panoptikum. **13.25** Tom in Jerry, risanka. **13.50** Kra, kra, risanka. **13.55** Črni zrebec, ameriški film, 1983 (Kelly Reno, Vincent Spanio). **15.35** Helmi, otroški prometni klub. **15.40** Bravissimo. **16.25** Mini Čas v sliki. **16.35** Muppet Babies, risanka. **17.00** Mladinski magazin. **18.30** Gozdarski inšpektor, serija. **19.15** Zrebanje lota. **19.20** Nocojsnji spored. **19.30** Čas v sliki 1. **19.48** Sport. **20.15** Živimo le dvakrat, angleški film, 1966 (Sean Connery, Karin Dor). **22.10** Novice. **22.15** Vizije. **22.20** Eu Te Amo, brazilski film, 1981 (Sonia Braga, Paulo Cesar Fereio). **0.00** Sport. **0.05** Kobra, prevzemite, agentska serija. **0.50** Poročila.

TV AVSTRIJA 2

10.30 V iskanju popolnosti, 6. del: Med razkožjem in apokalipto. **11.00** Musorgski: Slike z razstave. **12.20** V iskanju popolnosti: Raffaella, Vinci, Michalangelo. **12.50** Računalniška animacija. **13.00** Tuja domovina, oddaja v več jezikih. **13.30** Podoba iz Avstrije. **14.30** Športno popoldne: Praznik konj (Dunaj). Svetovno veslaško prvenstvo (Avstralija). Evropsko prvenstvo v ritmični gimnastici (Švedska). **17.15** Klub seniorev. **18.00** Sestra Kate, serija v 19 delih (Stephanie, Becham). **18.30** Podoba Avstrije. **18.55** Kristjan v času. **19.00** Avstrija danes. **19.30** Wagner: Somrak bogov, opera (Gradec). **0.15** Novice.

RTL PLUS

6.00 V deželi Saurijev, Yogi. **8.00** Za otroke. **9.30** Pim, Pam, nemški film o živalih. **11.00** Tednik. **12.35** Sledge Hammer. **13.00** Ultraman. **13.30** Galaktika, serija. **15.10** Ples. **15.15** Nebraska, ameriška komedija, 1965. **17.50** Narodna glasba. **18.45** Poročila. **19.10** Potovalni kviz. **20.15** Nekdo ga vedno lomi, nemško-avstralska komedija, 1971. **21.50** Spiegel Tv. **22.25** Prime Time. **22.45** Tutti Frutti. **23.45** Kriminalistične zgodbe. **0.35** Pulaski, serija. **1.20** Ultraman, serija.

SAT 1

8.05 Kremenčkovi. **8.30** Fantazijski otok. **9.20** Kuhajte, Videoteka. **10.00** Sport. **10.30** Potovanja. **11.00** Pesem za eno noč, nemški film,

SREDA 7. november

TV SLOVENIJA 1

8.00 Živ žav
9.50 B. Miklavc — T. Stiglic: Moj premalo slavni stric, Drama TVS
10.50 Nekoč v Lizboni, portugalska nadaljevanka, 1/4
11.45 Video strani
14.55 Video strani
15.05 Zarišče, ponovitev
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Atlantik, angleška poljudno-znanstvena serija, 1/3
17.55 Po sledih napredka
18.30 ZBIS: Japonska pravljica: Pah-ljača mladosti
18.45 Dan v Milanu
19.05 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
20.05 Film tedna — Obraz proti obrazu, švedski film
22.05 Tv dnevnik 3
22.25 Rock kompas
23.10 Sova: Ah, ameriška nani-zanka, 10/24, Max Head-room, ameriška nani-zanka, 13/14, Zgodba o Hollywo-odu, angleška dokumentar-na serija, 6/10

TV SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — poskusni prenosi. 17.40 Slovenska kuhinja z ansambлом Bratov Avenik, 2/10. 18.00 Po brezkončnosti sveta, potopisna reportaža, 1/4. 18.30 Mostovi. 19.00 Regionalni programi TV Slovenija — Studio Maribor: Tele M. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Športna sredi. 22.00 Svet poroča.

HTV 1

9.20 Poročila. 9.25 Tv koledar. 9.35 Otroška oddaja. 10.00 Šolski spored (do 14.25). 14.30 Poročila. 14.35 Ponovitev nočnega sporeda program Plus. 16.45 Poročila. 16.55 Šolski spored. 18.25 Številke in črke, kviz. 18.45 Potopis. 19.15 Risanka. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Filmski večer. 22.45 Tv dnevnik. 23.05 Poročila v angleščini. 23.10 Program Plus, nočni spored. 1.20 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Poročila. 9.05 Sestra Kate, serija. 9.30 Francoščina. 10.00 Tv v šoli: Sodobna prehrana. 10.15 Tv v šoli: V uk. 10.30 Kako ukrademo Renoirja, ameriški film, 1987. 12.00 Ovce v Novi Zelandiji. 12.10 Reportaže iz tujine. 13.00 Novice. 13.10 Mi. 13.40 Prigode v rastlinskem svetu. 14.10 Alf, serija. 14.35 Linija Onedin, serija. 15.25 Najlepše otroške pesmi. 15.35 Račja dolina, risanka. 16.00 Puding, lutkovna predstava. 18.30 Glasbena delavnica. 16.55 Mini Čas v sliki. 17.05 En dan v življenju otroka v Maroku. 17.30 Mini Klub. 17.55 Okoli sveta v 80 dneh. 18.00 Me žene. 18.30 Godzardski inšpektor, zadnji del serije. 19.20 Nocoj. 19.22 Današnje znanje. 19.30 Čas v sliki 1. 19.53 Vreme. 20.00 Šport. 20.15 Moselbrück, serija. 21.05 Pogledi od strani. 21.15 Posel kot vsak drugi, ameriški film, 1987 (Victoria Principal, Don Murray). 22.50 Intimni sovražniki, francoski film, 1987 (Michael Serrault, Ingrid Heid). 0.20 Novice. 0.25 Kobra, prevzemite, agentska serija. 1.05 Poročila.

TV AVSTRIJA 2

16.55 Leksikon slikarjev. 17.00 Komunikacija. 17.30 Dežela in ljudje. 18.00 Sestra Kate, serija. 18.30 Šport po željah. 19.00 Lokalne novice. 19.30 Čas v sliki 1. 19.53 Vreme. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Kraj Patagonije, tv film v dveh delih, 1. del (Omar Sharif, Carla Gravina). 21.50 Novo v kinu. 22.00 Čas v sliki 2. 22.25 Nogomet — evropski pokal, nato novice.

RTL PLUS

6.00 Halo, Evropa. 10.00 Dva. 11.10 Tv butik. 11.35 Tvegano! 12.05 Cena je vroča. 12.35 Policijsko poročilo. 13.00 Bogat in lep. 13.25 Santa Barbara, 426 nadaljevanje. 14.10 Springfieldova zgodba, 1112 nadaljevanje. 14.50 Cena slave. 15.40 Poročila. 15.55 Chips. 16.45 Tvegano! 17.15 Cena je vroča. 18.00 Santa Barbara, ponovitev. 18.45 Poročila. 19.10 Grad od Vrbskem jezeru, serija (Roy Black). 20.15 Gottschalk, osebni šov. 21.15 Delo na črno. 22.10 Stern TV. 22.45 Poročila. 22.55 Lump na visoki šoli, ameriški film, 1983. 0.40 Angel varuh, serija.

SAT 1

6.00 Dobro jutro. 9.35 Sosedje, Ladja ljubezni, Gospodinjstvo. 10.05 Teleshop. 10.30 Londonska pošast, angleški film. 12.15 Kolo sreče. 13.00 Tv borza. 14.00 Veter, Zdravje. 14.40 Ladja ljubezni, Naslednji, prosim. 15.55 Teleshop. 16.05 Nori Divji zahod, serija. 17.00 Poročila. 17.10 Sosedje. 17.35 Vrt. 17.50 Planet opic, serija. 18.45 Poročila. 19.05 Kolo sreče. 20.00 Mike Hammer. 21.00 Naše malo gledališče. 22.40 Poročila. 22.50 Formicula, ameriški znanstveno-fantastični film, 1954. 0.20 Mike Hammer, ponovitev.

EUROSPORT

6.00 Sky World. 7.00 Za otroke. 9.30 Eurobics. 10.00 Darts, London. 10.30 Formula ena v Avstraliji. 12.30 Raft Racing. 13.00 Eurobics. 13.30 Tenis, London, prenos. 17.30 Konjeništv. 18.30 Svetovni šport. 19.30 Novice. 20.00 Tenis, London, prenos. 22.00 Boks. 23.00 Nogomet. 0.00 Novice.

RADIO PTUJ

(94,7 MHz — ultrakratki val, stereo; 1485 kHz — srednji val)

PETEK, 2. novembra: 16.00 Novice, glasba in EPP. 16.40 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, glasba in EPP. 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri, vreme, obvestila. 18.00 Za konec tedna, nasvet, V vrtu — vmes zabavna glasba.

SOBOTA, 3. novembra: 16.00 Novice, glasba in EPP, čestitke. 17.00 Obvestila, glasba in EPP. 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri, vreme, obvestila. 18.00 GLASBENE ŽELJE PO TELEFONU.

NEDELJA, 4. novembra: 11.00 Tedenski pregled, obvestila, glasba in EPP. 11.50 Kmetijska oddaja. 12.00 Domača ustvarjalnost. 12.50 Aktualnost tedna. 13.00 Čestitke poslušalcev.

PONEDELJEK, 5. novembra: 16.00 Novice, glasba in EPP. 16.40 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, glasba in EPP. 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri, vreme, obvestila. 18.00 Ptujška kronika, šport, kultura — vmes glasba po izboru Draga Skoka.

TOREK, 6. novembra: 16.00 Novice, glasba in EPP. 16.40 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, glasba in EPP. 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri, vreme, obvestila. 18.00 V ŽIVO: Drobnogospodarstvo v Haložah (RAZVOJ HALOŽ).

SREDA, 7. novembra: 16.00 Novice, glasba in EPP. 16.40 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, glasba in EPP. 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri, vreme, obvestila. 18.00 RADIJSKI DISKO.

v z n a m e n j u

od 21. 3. do 20. 4

Lepi jesenski dnevi se končujejo in prekmalu boste spoznali, da vam je ostalo precej dela, ki bo moralo počakati na pomlad. Pa ne bodite zaradi tega preveč žalostni, kajti vedite, da bo v prihodnje neka oseba zelo veliko storila, da bi vam olajšala življenje. Pohvala v službi vam bo dobro delala, vendar se ne prevzemite, pač pa še naprej garajte in si služite vsakdanji kruh.

od 23. 7. do 23. 8.

Jesenske noči so zelo dolge, zato imate dovolj časa, da se naspite. In če so bili poletni delavniki predolgi, sedaj skoraj ne zmorete postorit vsega ob belem dnevu. Jezilo vas bo, ko vam bodo tisti, ki v življenju niso še ničesar pametnega počeli, hoteli soliti pamet. Premislite dobro, preden se odločite za nov avtomobil, kajti v tolikšni meri se boste zadolžili, da si boste težko opomogli.

od 23. 11. do 21. 12.

Prijetne urice hitro minejo, zoprne pa se vlečejo kot kurja čreva. Storite, da boste imeli več kratkočasnih. In ne zganjajte hrupa za prazen nič, ko vendar dobro veste, da se je doslej z denarjem še zmeraj nekako uredilo. Politično življenje vas bo znova zvalilo, pa čeprav ste pred časom sklenili, da boste odslej vse skupaj pustili pri miru. Ne odrecite se dobri jedaci in pijači.

od 20. 4. do 20. 5.

Prepozno spoznavate, kako nevhvaležni znajo biti ljudje in kako hitro pozabijo na vse, kar jim človek stori dobrega. Ne bodite razočarani, če boste v težkih trenutkih ostali sami. Novo veselje vam bo prinesel poštar, ki vas bo obiskal v naslednjih dneh. Premislite, kako se boste oddolžili sodelavcu, ki vas je izvelkel iz godlje. Ponosni boste na svojo prijateljca, saj je uspel ob vaši pomoči.

od 24. 8. do 23. 9.

Se vam ne zdi, da se zadnje čase sploh več ne veste zabavati? Nenehno ste slabe volje, ko pa bi se skoraj nasmejali, se vam zdi, da pravzaprav nimate vzroka za smeh. Ne bodite tako zlovoljni, rajši kot resnim stvarjem se posvetite zabavi. Morda si boste morali poiskati kakšne druge prijatelje, ki ne bodo gledali samo resnih stvari življenja. Premislite o novi garderobi.

od 22. 12. do 20. 1.

Vsi ljudje niso za vse. Tega bi se morali večkrat zavedati, ko kritizirate delo drugih, pa čeprav sami ne bi nič boljše opravljali. Nedorečene stvari v vašem okolju vas bodo še dolgo obremenjevale, sami pa ne storite skoraj ničesar, da bi se izboljšale. Skrbi, ki so vas spravljele ob spanje v zadnjih tednih, se bodo pokazale kot povsem nepotrebne. Zobol se bo ponehal sam od sebe.

od 21. 5. do 21. 6.

Sanjarjenje ob belem dnevu vas bo povsem odtegnilo od vsakdanjih skrbi, vendar si ne dovolite, da bi zaradi sanj izgubili stik z resničnostjo. Premislite, kako se bo najbolje odločiti v zvezi s službo, kajti od tega bo odvisna marsikatera ura vašega življenja. Ugotovili boste, da zmorete veliko več, kot ste počeli doslej. Izrabite svoje sposobnosti v večji meri, ne bo vam žal.

od 24. 9. do 23. 10.

Včasih se človeku zgodi, da je njegova glava povsem prazna. Ponavadi je vzrok preutrujenosti. In to bo vas prav kmalu doletelo, če si ne boste »napolnili akumulatorjev«. Pomislite na svoje zdravje pravi čas. Saj veste: boljše je preprečiti kot lečiti. Ne zmenite se za zlobne pripombe o svojem videzu, kajti kilogrami, ki jih imate, se vam lepo podajajo. Dobil boste obisk — povsem nepričakovano.

od 21. 1. do 19. 2.

Preden se boste spet lotili zapletenih popravil sami, se raje posvetujte s strokovnjaki, da ne bo škoda, ki jo boste povzročili, še dosti večja, kot je bila prej. Marsikdo bi vam rad od srca povedal, da imate dve levi roki, pa noče, ker se boji vašega ogorčenja. Najprimernejše bo, če si to priznate sami. Sorodniki na deželi vas še zmeraj čakajo, kajti obljuba dela dolg.

od 22. 6. do 22. 7.

Ne mislite, da vam bo padla krona na glave, če boste namesto koga drugega opravili kakšno delo. Mnogi so že marsikaj postorili namesto vas. V neprijeten položaj se boste spravili v soboto, vendar vas bo simpatična oseba z ljubkim smehljajem izvlekla. Ne zmenite se za natolcevanje, kajti če boste govornice vzeli preresno, se vam kaj lahko zgodi, da boste kmalu ostali sami.

od 24. 10. do 22. 11.

Razočarani ste, ker stvari ne potekajo tako, kot ste si želeli. Toda zavedajte se, da je včasih potrebno zadovoljiti načrte drugih, ne zmeraj samo svojih. Preden se sprete s človekom, s katerim ste preživeli veliko prijetnih ur, poskušajte ugotoviti, zakaj je med vama prišlo do razkola. Z avtomobilom se nikar ne odpravljajte na daljše vožnje, kajti jesenska megla vam jo bo pošteno zagodla.

od 20. 2. do 20. 3.

Ne tarnajte zaradi tega, česani, pač pa se sprijaznite z življenjem, kakršno je. Veliko lažje je življenje, pa naj bo še tako zoprno, če ga človek sprejme z optimizmom. Toda nikar se ne vda, jajte v usodo, pač pa se potrudite, da jo sami usmerjate na poti vam bo všeč. Denarja boste imeli kmalu dovolj, le da si zaradi boste upali nič kupiti, ker boste varčevali za slabše čase.

Table with columns for various categories (e.g., SESTAVIL EDI KLABINC, STRUP V VOLČJI ČESNJI, PREVLICENJE S KROMOM) and rows for dates (e.g., 673, LEO PIRC, LESNATA RAST-LINA, SLINAR, GORSKA VILA, HRVASKI SPIVDE JIST (DRAGO), EISEN HOWER).

RESITVE KRIZANKE
SLOV. GLED. REZISER (SLOVAKO)
ŽENSKI PEVSKI GLAS
KACIJA, eks. Jan, devetak.
BN, Jimenez, Lili, lik, tarifi-
Tokol, Apetit, cis, uplenitev,
srd. cestica, Renee, Alojz,
Hajek, atef, SM, grampa,
Enj, Laon, Rade, Al, Vini,
Idolikon, mastodont, akti,
VOORAAVO: harriska.
\$1. 522
RESITVE KRIZANKE

KOMUNALNO PODJETJE PTUJ, p.o.

Ptuj, Znidaričevo nab. 3

Na podlagi Odredbe o določitvi najvišjih cen komunalnih storitev, ki jo je sprejel IS SO Ptuj na 14. seji dne 24. 10. 1990, je Komunalno podjetje Ptuj oblikovalo naslednji

CENIK KOMUNALNIH STORITEV

1. VODA	
— gospodinjstva	18,20 gin/m ³
— drugi uporabniki (ustanove, industrija, obrt, gostinstvo, turizem)	37,75 din/m ³
2. SMETI	
— gospodinjstva	1,32 din/m ³
— ustanove	1,32 din/m ³
— industrija, obrt	2,65 din/m ³
— gostinstvo, turizem	5,17 din/m ³

Navedene cene se uporabljajo od 1. 11. 1990 dalje in veljajo za november in december 1990.

Predsednik
delavskega sveta:
Peter Kodrič, l. r.

HOLČEVA DREVESNICA pod Gomilo — Juršinci vam nudi hruške, breskve, češnje, višnje, jabolane na nizko, srednje in tudi bujno rastočih podlagah. Na zalogi imamo tudi stare sorte jablan: bobovec, krivopecelj, moščancelj, rdeči boskop, london peping itd. Telefon: 790-889.

MARTINI, POZOR

PRODAJAM purane domače reje, po želji tudi očiščene. Ernest Ilovšek, Pobrežje 21, Ptuj.

IZBIRA — MLIN PODGORCI — trgovina

VAM PONUJA otroške trenirke iz uvoza po samo 185,00 din.

Vulkanizacija Korošce vam nudi:

Novo izdelane:

Michelin
Pirelli
Bridgest
Good year
Kishita
Continental

Ustanovljene izdelane:

Michelin
Pirelli
še od 150,00 din dalje
garancija 12 mesecev

Belovsi čis — nov 5100

ARHITEKTONSKI ATELJE FRANJO ČIZEK, PROF. DIPL. ING. ARCH.

MARIBOR, POD GRADIŠČEM 26 ☎ 062/23112

IZDELUJEMO NAČRTE NOVIH GRADENJ, ADAPTACIJ IN LEGALIZACIJ ZA GRADBENO DOVOLJENJE — HITRO IN POCENI!

FORTUNA

Zagrebska c. 9, Ptuj 776-120 od 13. do 19.30 ure

- Najnovejši filmi z evropskih filmskih lestvic
- Izposojanje videokamer in videoplayerjev
- Komisijska prodaja in nakup: avdio — video, hi-fi, elekt. aparati
- Prodaja iger na srečo Loterije Slovenije (foto, ŠN, 3 x 3)

Demus design

DELOVNI ČAS: vsak dan od 8. do 16., v soboto od 8. do 12. ure

DEMUS DESIGN d. o. o. JADRANSKA 8, PTUJ

- PONUJAMO VRHUNSKO OBLIKOVANE STENSKÉ URE IZ LASTNE PROIZVODNJE
  - ŽENSKÉ, MOŠKÉ IN OTROŠKÉ ZAPESTNE URE
- Prinoročamo se!

IZDELAVA POLIETILENSKIH VREČK

Roman & Jožica Šegula
Draženci 40, 62288 Hajdina ☎ (062) 781-137

- Izdelava vrečk za zamrzovalne skrinje
- Izdelava vseh vrst nosilnih vrečk
- Izdelava vreč za smeti

POCENI IN KAKOVOSTNO!**KROVEC d.o.o.**

PTUJ, Nova cesta 9, tel. ☎ 771-852, Telefax 771-852

- TESARSKA, KLEPARSKA, KROVSKA, HIDROIZOLACIJSKA IN IZOLACIJSKA DELA
  - NOVO! KRITINA DECRA IZ DANSKE
  - TRANZITNA PRODAJA IN NAKUP BLAGA — UGODNO ZA PODJETJA IN OBRTNIKE
  - V SODELOVANJU Z OBRTNO DELAVNICO KROVSTVO LUDVIK KUHAČIČ PTUJ TER DRUGI KOOPERANTI
- PRIPOROČAMO SE!

Novo Novo Novo

V čistilnici in pralnici Marjana Frangeža opravljamo tudi vsa KROJAŠKA DELA in POPRAVILA — V EKSPRESNEM ČASU!

STEKLARSTVO**JANEZ MEZNARIČ**

Moškanjci 114

Odperto vsak dan od 7. do 18. ure, v soboto od 7. do 12. ure in v nedeljo od 9. do 13. ure

ZASTEKLITEV OKEN IN UOKVIRJANJE SLIK PO KONKURENČNIH CENAH!

NAROČILA SPREJEMAMO TUDI PO TELEFONU (062) 750-121 (NON-STOP)

S

ŠEČA

ZASEBNO PODJETJE d.o.o. Ptuj, Zagrebška 10

OGLAS

● STROJNO ZEMELJSKA DELA,
● PREVOZNIŠTVO TUDI V
MEDNARODNEM PROMETU,
● MARKETING,
● IZVAJANJE NEKATERIH DEL V
VISOKIH IN NIZKIH GRADNJAH

1776-069
TEleFon: 062/776-091

NAJCENEJŠI KAMNITI AGREGATI NA PTUJU!

Prometno podjetje

AVTOPARK

Ormoška cesta 31 ☎ 771-741, 771-789 in 771-293 odprto od 6. do 14. ure

PRODAJA POLJČANSKEGA PESKA IN OSTALIH KAMNITIH AGREGATOV ZA POTREBE GRADBENIŠTVA, ZA OMETE, FASADE, ESTRIHE, VSE VRSTE BETONOV, ZA VZDRŽEVANJE CEST TER ZA POSIPE POKOPALIŠKIH POTI PO KONKURENČNIH CENAH.

— frakcija kamnitih agregatov	0-4 m ³	194,60 din
— frakcija kamnitih agregatov	0-8 m ³	176,20 din
— frakcija kamnitih agregatov	0-16 m ³	158,30 din
— frakcija kamnitih agregatov	4-8 m ³	150,80 din
— frakcija kamnitih agregatov	8-16 m ³	150,10 din
— frakcija kamnitih agregatov	16-32 m ³	147,20 din
— frakcija kamnitih agregatov	32-60 m ³	147,20 din
— tampon	m ³	141,50 din

„DleŠkar“

ZAŠČITA IN IZOLACIJE POVRŠIN, p.o.
PTUJ, HEROJA LACKA 5
☎ (062) 772-431

OBČANI!

PO KONKURENČNIH CENAH ZA VAS IZVAJAMO:

- ANTIKOROZIJSKO ZAŠČITO: v Kidričevem vam delavniško zaščitimo vaše rezervoarje za kurilno olje, vso gradbeno in kmetijsko mehanizacijo ter vrtno orodje...
- AVTOMEHANIČARSKA DELA: popravilo dizelskih motorjev, tovornih vozil, kompresorjev in avtoelektrike
- KOMPRESORSKE STORITVE IN TRANSPORTNE STORITVE V TUZEMSKEM PROMETU

MOŽNOST KREDITIRANJA

Pokličite nas na telefon 772-431 ali se oglasite v Lackovi ul. 5

Prodajalna • JOŽI • MILICA GAJŠEK

Hajdoše 23 ☎ 773-651

ODPRTO NON-STOP, TUDI OB NEDELJAH IN PRAZNIKI

- Prodaja vseh vrst pijač in živil po konkurenčnih cenah
  - TEHNIČNO BLAGO PO NAROČILU!
  - Blago lahko naročite po telefonu — dostava brezplačna!
- OBISČITE NAS — ZADOVOLJNI BOSTE!**

IDANNA

HLAČE PO MERI

Prešernova 23, ☎ 771-294

NOVOST — RAZŠIRILI SMO PROGRAM IZDELOVANJA MOŠKIH OBLEK IN HLAČ TER ŠPORTNIH SUKNJIČEV ZA MLADO IN SREDNJO GENERACIJO!

boutique sonja

Vojšjakova 10, Ptuj
(pri starem RIBIČU)
☎ (062) 775-257

Odperto: vsak dan od 9. do 12. in od 14. do 19. ure, v soboto od 9. do 12. ure

MODNO — LEPO — UGODNO MODA E'BELLO

Odveč so vsi naporji potovanja v Italijo — ITALIJA je že pri nas. Ponujamo bogato izbiro oblačil MADE IN ITALY za mlade in supermlade po NAJUGODNEJŠIH CENAH!

moška in ženska galanterija, torbice, pasovi, denarnice ter razni drugi usnjeni dodatki

BOUTIQUE TORBICA — ZNAK KAKOVOSTI!

SAMO GLAVNIK

Odpiralni čas: od 9. do 12. in od 15. do 19.30, v soboto od 9. do 12. ure

62250 PTUJ
JADRANSKA ULICA 5
TEL.: 062/771-294

TRGOVSKO PODJETJE LIPA

Stojnci, ☎ 776-568

Odperto: samopostrežba vsak dan od 7. do 18. ure, v soboto od 7. do 14. ure in v nedeljo od 9. do 11. ure, trgovina gradbenega materiala vsak dan od 7. do 16. ure, v soboto od 7. do 12. ure

- V TRGOVINI GRADBENEGA MATERIALA VAM NUDI-MO MOŽNOST NAKUPA GRADBENEGA MATERIALA PO KONKURENČNIH CENAH
- V SAMOPOSTREŽBI VAM PRI NAKUPU NAD 500 DIN PONUJAMO MOŽNOST PRODAJE NA DVA OBROKA

NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO!

ZLATARNA

Emil Ogrizek
Jadranska ulica 6, Ptuj

Popravilo, izdelava, predelava in emajliranje ZLATEGA in SREBRNEGA nakita

ZAGOTOVLJENA KAKOVOSTNA IN HITRA IZDELAVA!

★ AVTO ŠOLA GLORIJA ★

Sp. Hajdina 111 a

Prireja v novembru tečaj teorije iz cestnoprometnih predpisov za voznike kategorije A in B in za voznike traktorjev ter tečaj varnega dela s traktorjem.

Prijave na ☎ 775-404

Najboljši voznik park v Ptujju z vozili MAZDA 323, motornim kolesom YAMAHA 350 — enduro in instruktorska družina ŠIC vas vabijo!

Bolečino težko izraziš z besedami, lahko jo grenko občutiš. Nihče ne ve, kako zelo zelo boli, ko zavemo se, da več te ni.

V SPOMIN

Francu Mohoriču

z Mariborske 15

5. novembra bo minilo žalostno leto, odkar nas je zapustil dragi mož, ati, ata in stari ata. V naših nepotolaženih srcih boš ostal vedno naš najdražji. Vsem, ki postojite ob njegovem grobu z lepo mislijo, cvetjem ali prižgano svečko, iskrena hvala!

NEUTOLAŽLJIVI: VSI NJEGOVI!

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi drage matere in ome

Marije Lešnik

roj. Ozvald
Pešonova 26

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali, izrazili sožalje ter karkoli podarili. Hvala sodelavcem GRADISA, IMP EKO, SO Ptuj, govorniku KS Borisa Zihlerla in g. župniku. Zahvaljujemo se tudi dr. Nadi Lartay in patronažnim sestram, ki so ji zadnje mesece lajšale trpljenje.

VSI GODČEVI

Truplo tvoje zemlja krije, v hladnem grobu mirno spiš, tvoje srce več ne bije, bolečin več ne trpiš. Nam pa žalost srce trga, solze lije iz oči, dom je prazen in otožen, ker tebe več med nami ni.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ata in starega ata

Vinka Brenčiča

čebelarja iz Žabjaka

iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem ter sodelavcem postajne okrepčevalnice Pragersko, sanitarnemu oddelku tovarne TGA, vsem, ki ste v tako velikem številu pokojnika spremljali k njegovemu zadnjemu počitku, darovali vence, cvetje, za sv. maše in sveče ter nam izrekli sožalje. Hvala Čebelarstvu Ptuj in KS Rogoznica za poslovilne besede, g. župniku za opravljen pogrebni obred ter pevkam in Nataliji za zvonjenje.

Žalujoci: hčerke Marija, Trezika in Jerica z družinami, sinova Joža in Franček.

Kot sonce sije ženino oko, nobeno drugo sonce ne greje več tako. Če žena, mama, oma v grobu ti zasp, zdaj čiste, prave sreče v srcu ni.

V SPOMIN

Julijani Simonič

iz Pobrežja 78

Žalosten in boleč je spomin na 29. oktober, ko minevata 2 leti, odkar smo te za vedno izgubili.

Tvoji najdražji.

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, pomislite, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite.

V SPOMIN

Jutri bo minilo leto dni, odkar nas je zapustil nečak, brat, sin

Anton Janžekovič

iz Ptuja

V naših nepotolaženih srcih bo vedno ostal najdražji. Vsem, ki postojite ob njegovem grobu z lepo mislijo, cvetjem ali prižgano svečko, iskrena hvala.

NEUTOLAŽLJIVI: mama, sestra s Suzanco, teti in bratrance.

mali oglasi

PRODAM R-4, letnik 1979, ter svinje za zakol. Tel.: 796-039, Skorba 68 a. KUPIM večjo količino hlevskega gnoja. Ormoška 91 — Budina. Tel.: 772-616. PRODAM kombi VW transporter, star 3 leta. Tel.: 069/87-435. PRODAM novo centralno-etažno peč Gorenje EK 20 CZ — 2 R z bojlerjem. Tel.: 773-417. PRODAM 126 P po delih. Darko Horvat, Tržec 11 b, Videm pri Ptuj. UGODNO prodam TOMOS avtomatik, star 3 leta. Branko Arnuš, Ulica Jožefe Lacko 50, Ptuj. Tel.: 771-659, dopoldan. TRI ŽENSKE krznenne jakne Stev. 40—42 prodam. Tel.: 772-052.

ZOBNA ORDINACIJA dr. Zdenka Antonoviča v Krapini. M. Gubca 49, ordinira vsak dan po dogovoru. Vse informacije po telefonu. 049/71-795.

PRODAM kravo, brejo 9 mesecev, težko. Kungota pri Ptuj 112. UGODNO PRODAM ciprese za živo mejo, sadike lesnikov (rdeči), sivalni stroj viktorija s kovčkom, polovično mizo za pritrditev na steno. Rimska 9, Ptuj. PRODAM TRAJNOGOREČO PEČ. Rudi Križanič, Stojkova 6, Ptuj. PRODAM gradbeno parcelo — 11 arov — komunalno urejeno. Vprašajte pri Emi Mikec, Zg. Hajdina 198, ali pa naslov in tel. številko prodajalca dobite v upravi Tednika. Kličete lahko od 20. do 21. ure. PRODAM 14-colski IMT plug visoki klirens. Telefon: 062/750-031, Branko Majerič, Moškanjci 23, 62272 Gorisnica.

KUPIM sopane ritke za pokrivanje slavnatih streh. Tel.: 062/772-459, zvečer. PRODAM breje koze. Grajenščak 72, Ptuj. GOSPODARSKO POSLOPJE 144 m² ob asfaltni cesti z zemljo (6200 m³) in adaptacijskim dovoljenjem v Strugu pri MAJSPEKURU prodam za 25.000 DEM. Ima vodo, električno, bivalni prostor, obokano klet. V račun vzamem tudi boljši avto. Tel.: (062) 512-540. PRODAM vikend, 16 arov vinograda, 20 arov sadovnjaka z inventarjem v Brezovcu — Cirkulane. Telefon: 062/771-747. PRODAM kravo — brejo, drugega teleta, in brejo telico. Franc Arnuš, Destrnik 49. PRODAM traktor IMT 533, zelo dobro ohranjen. Anton Vizjak, Pavlovci 34, Ormož. PRODAM Zastavo 101 v voznom stanju po delih ali v celoti. Zg. Jablane 24, Cirkovce. PRODAM osebni avto DIANO, neregistrirano, v voznom stanju. Informacije popoldan med 17. in 18. uro. Telefon: 773-885. PRODAM plastično elektroamarico (zunanjost in notranjost) ter otroški športni voziček. Telefon: 772-683. PRODAM sveži špeh dne 3. 11. 1990. Anton, Ljudmila Fideršek, Tržec 34, Videm pri Ptuj. PRODAM nov poljni transporter z motorjem, dolžina 5 m. Ivan Braček, Hvaltinci 13, Vitomarci. PRODAM VW, letnik 1969, neregistriran, v voznom stanju. Ignac Kekec, Zabiak 22, telefon: 773-923. PRODAM peč za centralno trajnoogrevo FEROTERM z bojlerjem, skoraj novo, cena 7000,00 din, ter novi moped avtomatik za 8000,00 din. Telefon: 781-105. PRODAM APN-6, star nekaj mesecev. Cena 1700 DEM. Telefon: 775-263. PRODAM SVINJO 200 kg. Marušič, Krčevina 20 pri Vurbergu.

ŠTUDENTJE, POZOR! Zamenjam enosobno sončno stanovanje 36 m² v Ljubljani-Siška za enako ali večje na Ptuj. Naslov v upravi. ZARADI NELJUBE pomote se Marjanu Bezjaku na ta način opravičujem. Miran oec. Šic. PRODAM FIAT 750 special, letnik 1980. Jakob Smolinger, Sela 1/a. PRODAM termoakumulacijsko peč 3,5 kW. Telefon: 795-289. ISČEMO zastopnike za prodajo kmetijske mehanizacije in mineralnih gnojil na območju občin PTUJ, ORMOŽ in SL. BISTRICA. POGOJ: skladišni prostor in možnost kaminonskega dovoza. Pisne in telefonske ponudbe: AGROAVTOMETAL, Spuhlja 53, tel. 062/776-836.

TURISTIČNA AGENCIJA

ANKA SVETUJE

17. 11. VELIKOVEC, TRBIŽ
29. 11. ROMANJE V RIM
30. 12. SILVESTROVANJE NA MA DŽARSKEM — 4 dni
PONUJAMO UGODNO SMUČANJE, IZLETE ZA PRAZNIČNE DNI IN RAZNA POTOVANJA PO KONKURENCNIH CENAH.
T. A. ANKA, Hrvatski trg 2,
☎(062) 776-020, 776-030

TAKOJ ZAPOSILIMO KV natakarico. Oglasite se osebno v GOSTIŠČU RADOSLAVA ROŠKARJA, Hajdoše 43/c.

Dežurstvo življskih trgovin
Sobota, 3. novembra: Kekec in CMD.

AGROAVTOMETAL

☎ 062 776-836

- PRODAJAMO SADIKE SADNEGA DREVJA VSEH VRST OD 41,00 din NAPREJ
  - BIOPOST
  - ŠOTA
  - UMETNA GNOJILA:
NPK 7-20-30	vreča	163,50
NPK 13-10-12	vreča	119,00
KAN	vreča	83,50
- SEMENSKI KROMPIR (cene veljajo za naročila nad 1000 kg — nudimo možnost plačila do 28. novembra 1990)
— DESIREE	1 kg	od 11,50 do 13,30
— SIRTEMA	1 kg	11,00
— BINTJE		10,60
— SASKIA (rani krompir)		11,50
— KEENEBEK (beli krompir)		13,80

SALON POHIŠTVA
INTERDOM d.o.o.

ALI ŽE VESTE, KJE LAHKO KUPITE NAJCENEJŠE POHIŠTVO V MARIBORU?
V salonu pohištva INTERDOM v Prešernovi ul. 1 v I. nadstropju NUDIMO VAM:

- * 25 različnih modelov kuhinj
- * 12 tipov spalnic
- * regale za dnevne, otroške in mladinske sobe, čudovita ogledala in kovaške izdelke
- * sedežne garniture, ki jih lahko kupite samo v INTERDOMU (usnjene in tekstilne), jedilnice ter vse drugo pohištvo.

NOVO * NOVO * NOVO * NOVO
SVOJO KUHNJO LAHKO OBNOVITE TUDI Z NAKUPOM SAMO PREDNJIH KUHNJSKIH VRAT.
POSEBNA PONUDBA: stoli samo 397 ter mize samo 1338 din.
Obiščite nas, prijazni prodajalci bodo ustregli vsaki vaši želji in vam pomagali s strokovnimi nasveti.

PREŠERNOVA 1, 62000 MARIBOR, TEL.: (062) 222-450, 222-289

IZBIRA — MLIN
PODGORCI
PRIREJA v soboto, 10. novembra, ob 20. uri
MARTINOVANJE z ansamblom EKART.

Ponujajo vam: aperitiv, večerjo:
— martinov krožnik
— martinova gos z mlinci ali krača
sladica:
— kostanjeva torta
Cena po osebi je 110,00 din (vstopnina in večerja).
Informacije in rezervacije po telefonu (062) 712-178.

S svojim nasmehom vsakega osrečiti si znala, pred usodo neizprosno sama nemočna si ostala.

ZAHVALA
ob boleči in neutolažljivi izgubi drage žene, mamice, sestre, botre in tete

Elizabetha Mesarec
s Trnovskega Vrha 50

Kot pade kapljica z veje, tako se je nenadoma v hladnem jesenskem jutru končalo tvoje premlado življenje, ki je trajalo le 42 let. Teško je življenje brez tebe, draga Lizika, čas, ki mineva, ne bo izbrisal solza ne bolečin. Iskrena hvala sorodnikom, sosedom in znancem, ki so drago Liziko v tako lepem številu pospremili na njeni prerani zadnji poti, ji darovali vence in sv. maše. Iskrena hvala govornici Julčki Černež, gosp. župniku za lepo opravljen obred, pevskemu zboru ter pogrebni podjetju »MIR« za spoštljivo opravljeno delo in odigrano Tišino.

ZALUJOČI: mož Vinko, sinova Vinko in Roman, hčerka Zdenka ter sestra Marija z družino.

kmetijski kombinat
gostinstvo »haloški biser«
ptuj

Za popestritev naše ponudbe v jesenskih dneh, bomo za vas pripravili

OD 5. DO 11. 11. 1990

V gostilnah ROZIKA
POŠTA
BREG

boste lahko poskusili "Martinove" specialitete!

Neže Korošec
iz Zabovca 4

ZAHVALA
Ob boleči izgubi drage mamike, babice in prababice

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, ki ste pokojnico spremljali na njeni zadnji poti, darovali za sv. maše, vence in cvetje, nam izrekli sožalje. Hvala g. kaplanu za opravljen obred, cerkvenim pevcem, vaškim pevkam, govornicami Slavici in Karolini Pičerko. Hvala tudi delavcem kirurškega oddelka bolnišnice dr. Jožeta Potrča Ptuj za skrbno nego pokojnice.

ZALUJOČI: VSI, KI VAS IMAMO RADI!

Demosovske stranke v občini Ormož, ki jih sestavljajo SKZ, SDZ in SKD, so v ponedeljek pripravile javno tribuno, kjer so govorili o denacionalizaciji, privatizaciji, lastninjenju, vprašanih nove ustave, o usodnih političnih trenutkih v Sloveniji, pa tudi o gospodarskih vprašanih, ki niso nič manj pereča kot tista s političnim obeležjem.

Sprva so se pogovarjali s predsednikom skupščine občine in izvršnega sveta, člani izvršnega sveta skupščine občine, predsedniki in podpredsedniki zborov, direktorjem Kmetijskega kombinata Jeruzalem Ormož in Tovarne sladkorja. Na tem delu pogovora sta bila prisotna dr. Ludvik Toplak in Ivan Pučnik, predsednik republiške komisije za denacionalizacijo.

V drugem delu pogovora oziroma na sami javni tribuni, ki je bila v prostorih osnovne šole na Hardeku, pa so bili ob prisotnosti več kot 300 občanov ob dr.

Ludviku Toplaku in Ivanu Pučniku prisotni še Tone Peršak, Igor Omerza in Janko Deželak.

V prvem delu pogovora predstavnikov občine Ormož z dr. Ludvikom Toplakom in Ivanom Pučnikom so predstavniki Kmetijske zadruge, Vinogradništva, Gozdnega gozdarstva, kmetijskega kombinata Jeruzalem in Tovarne sladkorja povedali, kaj jim čelvelj žuli, in obema predstavnikoma postavili nekatera vprašanja, ki se tičejo denacionalizacije, privatizacije in lastninjenja. Ivan Pučnik je ob tem povedal, da je zanimanje za vprašanje

lastnine privrelo na dan ob pokanju realističnih sistemov, je pa zelo občutljivo. Dr. Ludvik Toplak pa je ob tem pojasnil zgodovinsko vlogo privatizacije in lastninjenja. Povedal je tudi, da to ni noben strah, je pa zgodovinski proces, kot je bil v minulih sto letih zgodovinski proces kolektivizacije.

Na javni tribuni v prostorih osnovne šole Ormož je najprej vsak od gostov govoril o svoji temi, v razpravi in vprašanih, ki so jih postavljali občani, pa so nekatere stvari še dodatno pojasnili. Tako je dr. Ludvik Toplak ponovno govoril o privatizaciji in lastninjenju, Ivan Pučnik o povojnem položaju kmeta, mag. Igor Omerza in Janko Deželak sta se lotila ekonomskih vprašanj, Tone Peršak pa je podal koncept nove slovenske ustave.

Pogovor se je vrtil okoli pojma »nove oblasti«; dr. Toplak je povedal, da je ta »nova oblast«, če sploh je, zelo majhna, ker so odločilne institucije še vedno v rokah opozicijskih direktorjev. Bila so tudi vprašanja slovenske zunanje politike oziroma kako svet gleda na malo Slovenijo in o lipi kot novem slovenskem denarju. Upokojence je zanimalo, kaj bo s pokojninskimi zavarovanjem, kako bo z izplačevanjem pokojnin, kam je šel denar pokojninskega zavarovanja in še vrsta vprašanj. Zanimivo je bilo slišati, kako si ljudje predstavljajo osamosvajanje Slovenije. Igor Omerza je povedal, da je to dolgotrajen proces, ki teče na mnogih ravneh, in da se osamosvajanje Slovenije »ne zgodi neki dan«; tako se lahko dogodi samo v vojni, tega pa si menda nihče ne želi.

Podrobneje o javni tribuni pa v prihodnji številki Tednika.

Vida Topolovec

Govori se . . .

... Da bomo tudi Ptujčani dobili avtocestno povezavo s slovenskim svetom. To je namreč edini možen vzrok za potovanje naših najlepših jabolk k šefu slovenskih avtocest.

... da ni več potrebna strankopisna povelja. Kravate povedo vse. Nekeč moderna barva revolucije se je prelevila v razne odtenke vijoličaste, politično nevtralni nosijo kulturništrik v umirjenih rjavu do plavih tonih. Zeleni so za zeleno, največ pa je pisanih — kravate seveda.

... da trgovina tudi v najtežjih časih dobro nese. Še predno so delavci TGA na svojem zboru izrekli zgodovinske besede »če ne zlepa pa zgrda«, so pričeli pred fabriko prodajati priložnostno orodje za »zgrda« — srpe, kose, vile. Tako se k nam bliskovito vračajo Gubčevi časi, medtem ko v druge kraje Jugoslavije prek Avstrije tihotapijo 21. stoleje.

... da so bili nekateri pomembni (in manj pomembni) ptujski možje nekega večera zelo napeti. Napeti so bili vedno bolj, predvsem od pijače, medtem ko so čakali, da se za borih 150 dinarjev dotaknejo živnega italijanskega ženskega telesa. Ta pa zna, Čičolina. Zaradi obilice želnih oči in premalo prostora je na koncu vsi niti videli niso.

... da so bili poslanci na zadnjem zasedanju skupščine občine Ptuj precej trdi. Eni zaradi sedemurnega sedenja, drugi, ki so se redno razgibavali s hojo, pa zaradi »kleta« pri Marjanu Snebergerju . . .

... da je v demokratični družbi vedno več kontrole tudi nad mediji. Tako so v ponedeljek skozi okna z dvigalom nadzirali novinarje neznanci, ki so se izdajali za električarje. Res, da tudi električne napetosti nismo imeli, toda danes ne gre zaupati nikomur.

LENARŠKE NOVICE

O PRESEŽKIH DELAVCEV V OBČINSKI UPRAVI

Lenarški izvršni svet je na torkovi seji največ govoril o v skupščini enkrat že zavrnjenem odloku o pogojih za priložnostno opravljanje gostinske dejavnosti in o minimalnih tehničnih pogojih za njeno opravljanje zunaj poslovnih prostorov. Kompromisni predlog, ki dopušča možnost domačim društvom opravljati to dejavnost, druge pa bistveno omejuje, bo izvršni svet predložil novembrskemu zasedanju lenarške skupščine.

Veliko so govorili tudi o programu razreševanja presežnih delavcev v upravnih občinskih organih, saj bodo skupščini predložili zelo radikalen koncept zmanjšanja uprave za tretjino. Med drugimi pa so pomembni še sklep o izdelavi lokacijske dokumentacije za telovadnico pri lenarški osnovni šoli, predlog ravnarstva s komunalnimi odpadki in predlog o določitvi grba in zastave lenarške občine.

ŠPORT

Občinska ZTKO se namerava konec meseca preimenoovati v Športno zvezo. To sicer ne bo rešilo njihovih večnih denarnih zagat, vendar upajo, da se ob delni reorganizaciji in kadrovskih okrepitvah obetajo športu boljši časi. V Lenartu nimajo na primer sedaj niti enega kategoriziranega športnika. Najaktivnejši v občini pa so nogometaši. Kar 30 moštev malega nogometa odigra vsako nedeljo po eno kolo občinske lige; to nedeljo bo na vrsti sedmo. V tem mesecu bodo v telovadnici pričele vadbo tudi sekcije TVD Partizana po objavljenem urniku.

KULTURA

Končuje se razstava o Lenartu, ki je sedaj na ogled v klubu občanov SO Lenart. V novembru bodo razstavljene eksponate, ki zajemajo zgodovino Lenarta z okolico od 12. do 18. stoletja, predstavi v razstavišču Archivum v Pokrajinskem arhivu Maribor, ki je zastavil tudi pripravil.

dl, McZ

TRNOVSKA VAS

Slovesno ob 200-letnici cerkve sv. Bolfenka

Osrednja slovesnost ob 200-letnici cerkve sv. Bolfenka v Trnovski vasi je bila v soboto. Obnovi cerkve, njene opreme in mnogim drugim aktivnostim so farani dodali še knjigo Sv. Bolfenk v Slovenskih gorah 1790—1990. Avtorji tekstov so: Ivan Lovrenčič, Ivan Krajnc in Jakob Emeršič, fotografije pa so delo Stojana Kerblerja. Kulturni program so pripravili tamkajšnji mladinci in mešani cerkveni zbor, mnogim čestitkam pa se je pridružil tudi predsednik Skupščine občine Ptuj Vojteh Rajher.

Svečana maša, ki jo je imel škof dr. Franc Kamberger, pa je v nedeljo dopoldne visokemu jubileju farne cerkve dodala neizbrisen pečat svetosti preteklosti in njenega ohranjanja rodovom, ki prihajajo.

NaV

Zlatoporočenca iz Zgornje Pristave

Na matičnem uradu v Ptujju je bilo v soboto, 20. oktobra, spet slovesno. Poročilo se je sedem mladih parov, opravili pa so tudi obred zlate poroke. Po petdesetih letih življenja v zakonski zvezi sta ponovno stopila pred matičarja in pooblaščenega delegata SO Ptuj in to zvezo slovesno obnovila. To sta bila JOŽEF in JULIJANA REPEC iz Zgornje Pristave 24 v KS Dolena. Poročila sta se 7. oktobra 1940 na Gorci, t. j. pri Sveti Trojici v Halozah. Tudi zibelka je obema stekla na Gorci, Jožefu 24. 2. 1917, Juliji pa 17. 2. 1915 v družini Loziško-vih. Pred upokojitvijo je bil Jožef kurjač v TGA Kidričevu, Julija pa je delala doma in gospodinjala. Imela sta tri otroke, ob zlatem jubileju pa ju razveseljuje tudi 8 vnukov.

FF

Slovesnost je bila v novo urejeni poročni dvorani na magistratu v Ptujju.

Foto: Langerhole

TEDNIK

TEDNIK je naslednik Ptujškega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948.

Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK PTUJ. UREDNIŠTVO: Franc Lačen (direktor in glavni urednik), Ludvik Kotar (odgovorni urednik), Jože Šmigoc (pomočnik odgovornega urednika in lektor), Stefan Pušnik (tehnični urednik); Jože Bračić, Ivo Ciani, Majda Goznik, Darja Lukman, Martin Ozmeč, Vida Topolovec, Nataša Vodušek in Milena Zupanič (novinarji). PROPAGANDA: Oliver Težak. NASLOV: Radio-Tednik, Raičeva 6, 62250 Ptuj, p.p. 99; tel. (062) 771-226; faks (062) 771-223. Celoletna naročnina 350 dinarjev, za tujino 600 dinarjev. ŽIROKUN pri SDK Ptuj: 52400-603-31023. Tisk: GZP Mariborski tisk Maribor. Na podlagi zakona o obdavljenju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se temeljni davok ne plačuje.

Gripa in zaščita s cepljenjem

Bolezen obstaja od pamtiveka. Opisana je bila že v 5. stoletju pred našim štetjem. V srednjem veku je bilo v Evropi nekaj velikih, za prebivalstvo pogubnih epidemij. Tudi v današnjem času takšne epidemije niso izključene. Ker vsakih 20—40 let poteka obolenje za gripo v velikih pandemijah in ker je bila zadnja takšna velika leta 1957/58, smemo pričakovati, da se bo ponovila v pandemični obliki tudi v bližnji prihodnosti, morda že v tej zimi.

Povzročja jo virus influence, A, B in C. Za velike epidemije je pomemben predvsem tip A s podskupinama A₁ in A₂. Virus B povzročja epidemije manjšega obsega — posamezne kolektive. Tip C naj bi bil povzročitelj posameznih obolenj.

Sprejemljivost za gripo je splošna. Inkubacija je kratka, 1—3 dni. Bolezen se prenaša s kužnimi kapljicami, pa tudi z dotikom in celo s predmeti, ki jih je okužil bolnik. Širi se s hitrostjo najhitrejših prometnih sredstev.

Močna kužnost in našteje značilnosti omogočajo eksplozivno širjenje epidemije.

Gripa je navadno kratkotrajna vročinska bolezen, včasih pa poteka izredno burno in se lahko konča že v dveh dneh smrtno. Prizadene predvsem dihalne poti, od sluznice nosu do najmanjših sapnikovih vej. Navadno se začne naglo. Temperatura raste pogosto z mrzlico na 39 do 40° C in ostane na tej višini 2—3 dni, nakar počasi pade na normalo. Bolnik se počuti hudo bolnega, saj ga muči tudi močan glavobol, bolečine v vseh udih, križu in prsih. Pri težkih oblikah so prisotne tudi motnje zavesti. Obraz bolnika je rdeče zabuhel z vnetimi veznicami, v žrelu ga peče in ima nekoliko hripav glas. Kašelj je običajno suh.

Bolezen močneje prizadene dojenčke, male otroke, nosečnice, še posebej pa starejše ljudi, kjer so zapleti na pljučih in srcu dokaj pogosti in se končajo neredko tudi smrtno. Od teh je najpogostejša in najbolj nevarna pljučnica, ki je v začetku lahko virusna, v kasnejšem času, tudi še 3 tedne po gripu, pa je posledica bakterijske

okužbe. Od drugih zapletov naj omenimo še vnetje srčne mišice, ušes, obnosnih votlin in glasilk.

Zaradi naštetega je gripa prav gotovo javno-zdravstveni problem, še posebej zaradi zvišane splošne umrljivosti. Za industrijsko razvite države pa pomeni tudi ekonomski udarec zaradi velike odsotnosti z dela in posledičnega izpada proizvodnje.

Dosedanje izkušnje kažejo, da je cepljenje edini ukrep, ki zagotavlja določeno stopnjo posamezne in kolektivne zaščite. Ne samo da v večini primerov preprečuje nastanek hujšega obolenja, varuje predvsem pred zapleti, ki so lahko za nekatere skupine ljudi usodni.

Cepivo, ki ga uporabljamo pri nas, je izdelano po priporočilih Svetovne zdravstvene organizacije. Cepimo z dvema dozama po 0,5 ml cepiva v presledku enega meseca podkožno v predel nadlahti.

Posebno priporočljivo je cepljenje starejših od 60 let, posebej pa še bolnikov z obolenji srca in ožilja, bolnikov s kroničnimi obolenji dihal ali nagnjenostjo k okužbam dihalnih poti, bolnikov s kroničnimi obolenji ledvic, boleznimi presnove (sladkorna bolezen), bolnikov z izraženo aterosklerozo in povišanim krvnim tlakom tudi mlajših od 60 let, bolnikov s kroničnimi boleznimi krvotvornih organov in vseh, pri katerih ni zadržkov (kontraindikacije) za cepljenje.

Cena kompletnega cepljenja (2 dozi) je 170,00 din.

Cepimo vsak dan, razen torka in sobote, od vključno 7. do 10. ure v prostorih Higiensko-epidemiološkega oddelka v Ptujju. Trg mladinskih brigad 2 (Florjanov trg), od 5. novembra naprej.

reševalce za področje občine Ormož bomo cepili vsak torek med 9. in 11. uro.

Ob prejemu 1. doze cepiva, boste dobili tudi datum drugega termina za cepljenje.

Vodja Higiensko-epidemiološkega oddelka dr. Ciril Korpar, specialist

Del asfaltirane ceste Zgornji Podlehnik—Ljubstava.

Nov kilometer asfalta v Halozah

Ljudje, ki živijo ob cesti zgornji Podlehnik—Ljubstava, so srečni, da se jim je izpolnila dolgoletna želja: pred kratkim so namreč predali namenu dober kilometer asfaltirane ceste, prav cesta pa je tista, ki omogoča tudi Haložanom kolikor toliko znosno življenje. Krajevno cesto so krajani modernizirali s pomočjo krajevne skupnosti Podlehnik. Pripravljalna dela ter ureditev bankin so opravili udarniško, opravili so kar 450 delovnih ur; največje breme je seveda bilo na ramenih gradbenega odbora, ki so ga sestavljali Janko Šprah ter Franc in Janez Arnuš. Modernizacija ceste je veljala 600 tisoč dinarjev, krajani in lastniki vikendov pa so zbrali okoli 230 tisočakov. Za zbiranje sredstev so sestavili poseben točkovni sistem in posameznika obremenili glede na uporabo preste. Kot pravijo, je bilo nekaj težav prav pri tistih bogatejših uporabnikih ceste, revni haloški prebivalci pa se tako zavedajo, da se lahko iz blata skopljejo le s svojim delom in denarnimi prispevki. Sicer pa — ko je cilj dosežen, ljudje na težave, ki so jih spremljale na poti k cilju, kmalu pozabijo.

JB

AVTO V OBCESTNI JAREK

V nedeljo, 28. oktobra, nekaj po 7. uri se je iz Poljčan proti Slovenski Bistrici peljal z osebnim avtomobilom Marjan Milošič iz Rač. Pri naselju Cigonca je v blagem desnem ovinku zapeljal na bankino in vozil še kakih 30 metrov po obcestnem jarku, potem pa trčil v obcestni napušč. Pri trčenju se je voznik huje poškodoval in so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico.

HUDO POŠKODOVAN PRI DELU S PUHALNIKOM

V četrtek, 25. oktobra, popoldne je 24-letni Branko Ferk iz Zgornje Ščavnice 5, občina Lenart, spravljal koruznico v silos s transportnim trakom s puhalnikom. Pri tem sta ga dva večja nezasačena zobčenika zgrabila za obleko in ga potegnila proti stroju. Na srečo je bil Ferk toliko prisrben, da se je rešil iz smrtnega prijema, vendar je bil pri tem

ČRNA KRONIKA

huje poškodovan in so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico.

GORELO V NOVI VASI PRI MARKOVCIH

V sredo, 24. oktobra, ob dveh po polnoči je zagorelo gospodarsko poslopje Marije Petek, Nova vas pri Markovcih 90. Zgorelo je okoli 120 m² ostrešja, par ton sena, motorno kolo in lesen kmečki voz. Požar je nastal zaradi kratkega stika na električni napeljavli. Po nestrokovni oceni je škoda za okoli 150.000 dinarjev.

POŽAR V TRDOBOJCIH

Prav tako 24. oktobra, vendar popoldne ob 15.30, je zagorelo na gospodarskem poslopiju Franca Krajncja v Trdobjojcih 10, KS Leskovec. Zgorelo je ostrešje v

izmeri 12 krat 9 metrov, okoli pet ton sena in nekaj orodja. Požar je nastal zato, ker je bila v dotrajan dimnik speljana dimna cev kotla za žganjekuho. Ocenjujejo, da je škode za okoli 35.000 dinarjev.

OSEBNI AVTO V TRAKTOR

V petek, 26. oktobra nekaj pred poldnevom je po magistralni cesti skozi Starše vozil traktor Roman Sel iz Starš 9. Pri zavijanju levo na lokalno cesto je zaprl pot osebnemu avtomobilu, ki ga je po magistralni cesti vozil Vili Šoštar iz Slavonske Požege. Prišlo je do trčenja, v katerem je bil huje poškodovan sopotnik v osebnem avtomobilu Marinko Banožič, voznik Šoštar pa je dobil le lažje poškodbe.

FF

KABELSKA TELEVIZIJA

Več programov in boljši sprejem

Glavno postajo in antenski stolp ptujškega omrežja za kabelsko televizijo bodo iz SSC, kjer sta nameščena sedaj, prestavili na novi blok v Ulici 25. maja, smo izvedeli na seji odbora za gradnjo sistema kabelske televizije 24. oktobra. Ob preselitvi bodo postajo posodobili, tako da bodo lahko Ptujčani sprejemali 24 programov, ki

pa jih bo potrebno seveda kupiti. Sedaj lahko približno 4200 priključenih gospodinjstev spremlja 6 zemeljskih in 7 satelitskih televizijskih programov. Nova lokacija naj bi prinesla tudi še boljši sprejem, so ugotovili strokovnjaki Elrada.

Odbor načrtuje tudi širitev sistema kabelske televizije. Občani se bodo na letošnjem referendumu izrekli, ali želijo širitev in vzdrževanje omogočiti s sredstvi samoprispevka v obdobju 1991—95.

Veliko besed je bilo na seji namenjenih tudi lokalnemu programu, torej »Televiziji Ptuj«. Ugotovili so, da se poraja ob tem vrsta vprašanj, vsekakor pa jih morajo razdeliti na tehnična in programska, izbrati oziroma najti ustanovitelja (sistem je last kranjčanov), razširiti mrežo, najti vire financiranja itd. Že letos pa se nam obeta pet enournih oddaj, ki bodo posvečene investicijam iz samoprispevka prejšnjega obdobja, načrtom za samoprispevek naslednjih petih let, razvoju kabelske televizije na Ptujju, poljudni temi in spremembam v občinski vladi.

McZ

GRADITELJI POZOR!

GREDIS d.o.o.
 Novo selo Rok, R. Končara 18 — Čakovce,
 tel. (042) 811 685, podjetje za proizvodnjo in prodajo:

- stropni nosilci
- stropna polnja
- in ostali gradbeni materiali

Delovni čas od 7. do 18. ure.
 ● zelo ugodne cene ● dobava takoj ● večje količine dostavljamo na dom brezplačno